ročník 9 | 2018

internetový časopis

ZEL

Západočeské Entomologické Listy

vydává Západočeská pobočka
České společnosti entomologické v Plzni

ISSN 1804-3062
pouze on-line verze

Západočeské entomologické listy (2018), 9: 1–3
ISSN 1804-3062

Příspěvek k seznamu nosatců (Coleoptera: Curculionoidea) Moravy (Česká republika)

Jiří Stanovský[1] & Petr Boža[2]

[1] *Na výspě 18, CZ-700 30 Ostrava-Výškovice; e-mail: stanovsky.j@seznam.cz*
[2] *Jeremiášova 432/10, CZ-779 00 Olomouc-Povel; e-mail: boza.petr@seznam.cz*

Stanovský J. & Boža P. 2018: Příspěvek k seznamu nosatců (Coleoptera: Curculionoidea) Moravy (Česká republika) (Contribution to the weevil list (Coleoptera: Curculionoidea) of Moravia (Czech Republic)). – Západočeské entomologické listy, 9: 1–3. Online: http://www.zpcse.cz/entolisty/entolisty.html, 17-3-2018.

Abstract. *Otiorhynchus proximus proximus* Stierlin, 1861 is reported from the Moravskoslezské Beskydy Mts as a new species for Moravia (Czech Republic). The first reliable record of *Magdalis punctulata* (Mulsant & Rey, 1859) is given for the same region.

Key words: Coleoptera, Curculionoidea, Curculionidae, new records, faunistics, Czech Republic, Moravia

ÚVOD

V návaznosti na předchozí příspěvky o nových a potvrzených druzích nosatců (Curculionoidea) pro Českou republiku a Slovensko (např. Benedikt et al. 2016, 2017, Trnka et al. 2017) přinášíme další doplňky do nedávno publikovaného komentovaného seznamu druhů uvedené nadčeledi (Benedikt et al. 2010).

METODIKA

Prezentované nové údaje byly získány při determinaci sbírkového materiálu M. Mantiče (Hlučín-Bobrovníky) a studiu sbírky R. Formánka, která je uložena v Moravském zemském muzeu v Brně.
Systematika a nomenklatura nadčeledi Curculionoidea jsou převzaty z práce Löbl & Smetana (2013).
Použité zkratky: MZMB – Moravské zemské muzeum Brno, ex. – exemplář, pers. comm. – osobní sdělení.

PŘEHLED NÁLEZŮ

Curculionidae: Entiminae

Otiorhynchus proximus proximus Stierlin, 1861 (Obr. 1)
Moravia bor. or., Moravskoslezské Beskydy, Čeladná env., vrch Čertův Mlýn (6575), 5.X.2014, 1 ex., prosev mechu v suťovité strži, M. Mantič lgt. et coll., P. Boža det.
Montánní druh, v nominotypickém poddruhu známý z Rakouska, České republiky, Slovenska, Polska, Maďarska, Rumunska a Ukrajiny (Magnano &

Obr. 1. *Otiorhynchus proximus*. Moravia: Beskydy, Čertův mlýn. Foto: P. Boža.
Fig. 1. *Otiorhynchus proximus*. Moravia: Beskydy, Čertův mlýn. Photo: P. Boža.

Alonso-Zarazaga 2013). Roubal (1937–1941) jej charakterizuje jako terikolní druh s výskytem v horských smrčinách pod mechem, kameny a hnijícím dřevem. V České republice byl druh dosud doložen pouze ze Šumavy (např. Strejček 1976), ale výskyt v karpatských pohořích Moravy byl očekáván vzhledem k jeho rozšíření v horách Polska a Slovenska.
Nový druh pro Moravu.

Curculionidae: Mesoptiliinae

Magdalis punctulata (Mulsant & Rey, 1859) (Obr. 2) Moravia bor., „Mährische Ostrau" [=Moravská Ostrava] (6175), 1 ♀, bez data, coll. MZMB (in coll. R. Formánek), P. Boža det.
Evropský druh, obývající podhorské a horské jehličnaté lesy. Jeho rozšíření sahá od Francie po Řecko a známý je také z Kavkazu, z řady evropských zemí ale dosud doložen není – chybí např. v celé Skandinávii, na Pyrenejském poloostrově nebo v Pobaltí (Barrios & Korotyaev 2013). Vývoj je udáván ve smrku ztepilém (*Picea abies*) a jedli bělokoré (*Abies alba*) (Burakowski et al. 1995), ojediněle jsou uváděny též nálezy z borovice lesní (*Pinus sylvestris*) (Roubal 1937–1941). Na území České republiky byl výskyt druhu recentně potvrzen v Čechách (Benedikt et al. 2017). Historický výskyt na Moravě uvedli Benedikt et al. (2010) na základě údaje Horiona (1935) z lokality „Bad Landeck in Glatzer Gebirge". Tato lokalita ale leží na polské straně Králického Sněžníku (městečko Lądek-Zdrój), proto je prvním dokladem z Moravy teprve výše uvedený exemplář z Moravské Ostravy (S. Benedikt, pers. comm.).
Potvrzení historického výskytu druhu na Moravě.

Obr. 2. *Magdalis punctulata*. Moravia: Moravská Ostrava. Foto: P. Boža.
Fig. 2. *Magdalis punctulata*. Moravia: Moravská Ostrava. Photo: P. Boža.

PODĚKOVÁNÍ

Za poskytnutí materiálu ke studiu a doplňující poznámky k nálezovým okolnostem děkujeme M. Mantičovi (Hlučín-Bobrovníky) a za umožnění studia sbírky R. Formánka vedoucímu Entomologického oddělení MZMB J. Kolibáčovi.

LITERATURA

Barrios H. E. & Korotyaev B. 2013: Mesoptiliinae. Pp. 472–475. In: Löbl I. & Smetana A. (eds): Catalogue of Palaearctic Coleoptera, Vol. 8. Curculionoidea II. – Leiden, Brill, 700 pp.

Benedikt S., Borovec R., Fremuth J., Krátký J., Schön K., Skuhrovec J. & Trýzna M. 2010: Komentovaný seznam nosatcovitých brouků (Coleoptera: Curculionoidea bez Scolytinae a Platypodinae) České republiky a Slovenska. 1. díl. Systematika, faunistika, historie výzkumu nosatcovitých brouků v České republice a na Slovensku, nástin skladby, seznam. Komentáře k Anthribidae, Rhynchitidae, Attelabidae, Nanophyidae, Brachyceridae, Dryophthoridae, Erirhinidae a Curculionidae: Curculioninae, Bagoinae, Baridinae, Ceutorhynchinae, Conoderinae, Hyperinae. Annotated checklist of weevils (Coleoptera: Curculionoidea excepting Scolytinae and Platypodinae) of the Czech Republic and Slovakia. Part 1. Systematics, faunistics, history of research on weevils in the Czech Republic and Slovakia, structure outline, checklist. Comments on Anthribidae, Rhynchitidae, Attelabidae, Nanophyidae, Brachyceridae, Dryophthoridae, Erirhinidae and Curculionidae: Curculioninae, Bagoinae, Baridinae, Ceutorhynchinae, Conoderinae, Hyperinae. – Klapalekiana, 46 (Suppl.): 1–363.

Benedikt S., Krátký J. & Schön K. 2016: Nové a potvrzené druhy nosatců (Coleoptera: Curculionoidea) pro Českou republiku a Slovensko. – Západočeské entomologické listy, 7: 25–31. Online: http://www.zpcse.cz/entolisty/entolisty.html, 3-6-2016 (navštíveno 28.2.2018).

Benedikt S., Krátký J. & Stanovský J. 2017: Doplňky k seznamu nosatců (Coleoptera: Curculionoidea) České republiky a Slovenska. – Západočeské entomologické listy, 8: 15–21. Online: http://www.zpcse. cz/entolisty/entolisty.html, 6-4-2017 (navštíveno 28.2.2018).

Burakowski B., Mrockowski M. & Stefańska J. 1995: Ryjkowce–Curculionidae, część 2. Katalog Fauny Polski, Chrząszcze (Coleoptera). – Wydawnictwo Muzeum i Institutu Zoologii PAN, Warszawa, 307 pp.

Horion A. 1935: Nachtrag zu Fauna Germanica: Die Käfer des Deutschen Reiches von Edmund Reitter. – Hans

Goecke Verlag, Krefeld, 358 pp.
Löbl I. & Smetana A. (eds) 2013: Catalogue of Palaearctic Coleoptera, Vol. 8: Curculionoidea II. – Leiden, Brill, 700 pp.
Magnano L. & Alonso-Zarazaga M. A. 2013: Otiorhynchini. Pp. 302–347. In: Löbl I. & Smetana A. (eds): Catalogue of Palaearctic Coleoptera, Vol. 8. Curculionoidea II. – Leiden, Brill, 700 pp.
Roubal J. 1937–1941: Katalog Coleopter (Brouků) Slovenska a Východních Karpat na základě bionomickém a zoogeografickém a spolu systematický doplněk Ganglbauerových Die Käfer von Mitteleuropa a Reitterovy Fauna Germanica. Díl III (Katalog der Coleopteren der Slowakei und der Ost-Karpathen auf bionomischer und zoogeographischer Grundlage und zugleich Ergänzungen Ganglbauer's „Die Käfer von Mitteleuropa" und zu Reitter's „Fauna Germanica". III. Teil). – Orbis, Praha, 363 pp.
Strejček J. 1976: Příspěvek k poznání fauny brouků čeledi Anthribidae a Curculionidae v ČSSR (Beitrag zur Kenntnis der Käferfauna der Familien Anhribidae und Curculionidae in der ČSSR). – Zprávy Československé Společnosti Entomologické ČSAV, 12: 119–138.
Trnka F., Krátký J. & Stejskal R. 2017: Poznámky k výskytu několika druhů nosatců (Coleoptera: Curculionoidea) v České republice (Notes on the occurrence of several weevil species (Coleoptera: Curculionoidea) of the Czech Republic). – Západočeské entomologické listy, 8: 71–75. Online: http://www.zpcse.cz/entolisty/entolisty.html, 10-12-2017 (navštíveno 28.2.2018).

Obdrženo do redakce: 26.2.2018
Přijato po recenzích: 2.3.2018

Západočeské entomologické listy (2018), 9: 4–6
ISSN 1804-3062

Faunistické zprávy ze západních Čech – 11
Coleoptera: Staphylinidae, Tenebrionidae

Kejval Z. & Sladký P. 2018: Faunistické zprávy ze západních Čech – 11. Coleoptera: Staphylinidae, Tenebrionidae (Faunistic records from western Bohemia – 11. Coleoptera: Staphylinidae, Tenebrionidae). – Západočeské entomologické listy, 9: 4–6. . Online: http://www.zpcse.cz/entolisty/entolisty.html, 9-8-2018.

STAPHYLINIDAE

***Euthiconus conicicollis* (Fairmaire & Laboulbène, 1855)** (Obr. 1, 3, 4)

Bohemia occ., Podražnice, JV obce (6443), Podražnická obora, 49°33'4.199"N, 12°58'9.026"E, asi 414 m, quercetum, VI.2014, 1 ex., Z. Kejval leg. et det., coll. Muzeum Chodska, Domažlice.

Vzácnější evropský druh zachovalých lesů a starých parků v nižších a středních polohách, kde žije ve dřevě a pod kůrou ve společnosti mravence *Lasius brunneus* (Latreille, 1798). V Čechách je známý např. z Křivoklátska, Českého Švýcarska, Prahy a okolí Hluboké nad Vltavou (A. Šíma, pers. comm.). V oboře u Podražnic byl nalezen ve staré, silně prosvětlené

Obr. 1. *Euthiconus conicicollis* z lokality Podražnice. Foto: Z. Kejval.
Fig. 1. *Euthiconus conicicollis* from the locality Podražnice. Photo: Z. Kejval.

Obr. 2. *Tribolium madens* z lokality Pec. Foto: Z. Kejval.
Fig. 2. *Tribolium madens* from the locality Pec. Photo: Z. Kejval.

Obr. 3. Obora u obce Podražnice.
Fig. 3. Game preserve near Podražnice village.

doubravě (Obr. 3) prosevem hrabanky a dřevitého detritu u pařezů, převážně osídlených mravenci.
První nález v západních Čechách.

TENEBRIONIDAE

***Tribolium madens* (Charpentier, 1825)** (Obr. 2, 4)
Bohemia occ., Mariánské Lázně (6042), půda domu u Chebské křižovatky (stržen v létě 2010), 49°57'49.089"N, 12°41'51.430"E, 595 m, uvnitř vosího hnízda, 13.IV.2010, 1 ex., L. Dvořák leg. et det., coll. Městské muzeum Mariánské Lázně; Pec (6643), včelín na zahradě v obci, 49°24'2.979"N, 12°50'2.849"E, asi 490 m, IV. 2018, 8 ex., P. Sladký leg. (více ex. observ.), Z. Kejval det., coll. P. Sladký (5 ex.) a Muzeum Chodska, Domažlice (3 ex.).
Holarktický druh, v České republice poměrně vzácný, nalézaný pouze v přírodě, pod kůrou a v trouchu stromů (Novák 2014), na rozdíl od našich ostatních, téměř výlučně synantropních druhů rodu *Tribolium* W. S. MacLeay, 1825. Jeho larvy žijí na plísních v odumřelém dřevě (Novák 2014). Na výše uvedené lokalitě Pec byl nalezen uvnitř dřevěného včelího úlu, pod papírovou podložkou na jeho dně (části dna a stěn byly porostlé plísněmi). Hnízdo z půdy domu

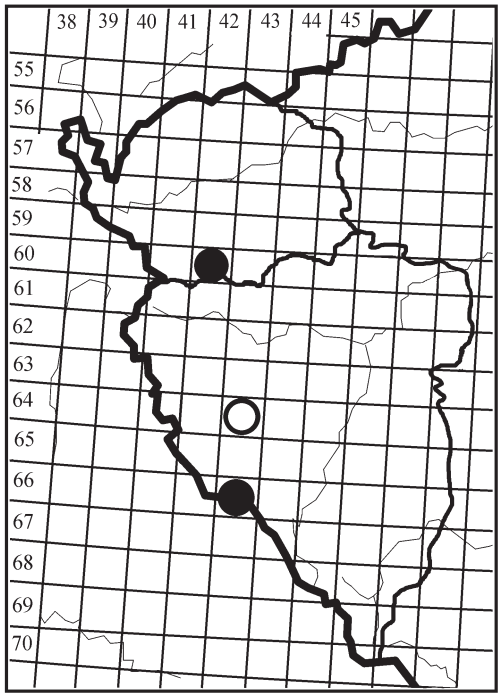

Obr. 4. Známé rozšíření *Tribolium madens* (tečky) a *Euthiconus conicicollis* (kroužek) v západních Čechách.
Fig. 4. Known distribution of *Tribolium madens* (dots) and *Euthiconus conicicollis* (circle) in western Bohemia.

u druhého nálezu patřilo druhu *Dolichovespula saxonica* (Fabricius, 1793) (L. Dvořák, pers. comm.). Vzhledem k těmto okolnostem a častým nálezům v kulturních podmínkách v zahraničí (např. Ferrer 1995, Iwan et al. 2010) se jeví jeho zařazení mezi ohrožené druhy v kategorii EN (Novák 2017) jako poměrně diskutabilní.

První nálezy v západních Čechách.

PODĚKOVÁNÍ

Děkujeme Adamovi Šímovi (Praha) za informace k bionomii a celkovému rozšíření druhu *Euthiconus conicicollis* a Liborovi Dvořákovi (Městské muzeum Mariánské Lázně) za poskytnutí nálezových údajů ke druhu *Tribolium madens* z muzejní sbírky.

LITERATURA

Ferrer J. 1995: A key to the Flour beetles of the genus *Tribolium* Macleay in Sweden (Coleoptera, Tenebrionidae), with distributional notes. – Entomologisk Tidskrift, 116: 123–136. — Iwan D., Kubisz D. & Mazur M. A. 2010: The occurrence of Tenebrionidae (Coleoptera) in Poland based on the largest national museum collections. – Fragmenta Faunistica, 53: 1–95. — Novák V. 2014: Brouci čeledi potemníkovití (Tenebrionidae) střední Evropy. Beetles of the family Tenebrionidae of Central Europe. Academia, Praha, 418 pp. — Novák V. 2017: Tenebrionidae (potemníkovití). Pp. 443–446. In: Hejda R., Farkač J. & Chobot K. (eds): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Bezobratlí (Red list of threatened species in the Czech Republic. Invertebrates). – Příroda, Praha, 36, 611 pp.

Zbyněk Kejval
Muzeum Chodska, Chodské náměstí 96, CZ-344 01 Domažlice; e-mail: kejval@muzeum-chodska.com

Petr Sladký
Pec 40, CZ-344 01 Domažlice;
e-mail: psladky1042@seznam.cz

Obdrženo do redakce: 8.6.2018
Přijato po recenzích: 14.6.2018

Západočeské entomologické listy (2018), 9: 7–33
ISSN 1804-3062

Fauna brouků (Coleoptera) vrchu Řičej s přírodní rezervací Bělýšov

Stanislav Benedikt[1] & Arnošt Sieber[2]

[1] *Částkova 10, CZ-32600 Plzeň; e-mail: sbenedikt@seznam.cz*
[2] *Sídliště U Pošty 671/III, CZ-33901 Klatovy; e-mail: ASieber@seznam.cz*

Benedikt S. & Sieber A. 2018: Fauna brouků (Coleoptera) vrchu Řičej s přírodní rezervací Bělýšov (Beetle fauna of the Řičej hill with the Bělýšov Nature Reserve). – Západočeské entomologické listy, 9: 7–33. Online: http://www.entolisty.cz, 25-10-2018.

Abstract. The knowledge on beetles (Coleoptera) of the Řičej hill is summarised in the paper. The locality belongs to the geographical unit called Branžovský hvozd (deep forest) situated in western Bohemia. Most of this area is covered with relatively well preserved deciduous forests. A part of the locality Řičej – the Bělýšov Nature Reserve – was established in 1955 for the protection of forest habitats with a grove vegetation. In 2012–2014, a research focused on beetle communities was carried out in the nature reserve and its wide surroundings. Together with the records published from the locality in the past and with the vouchers found in some older collections, the total number of beetle species is 726, of which the xylophagous, saproxylic and mycetophilous species are the most valuable. Altogether 83 protected, threatened or faunistically interesting species are shortly commented concerning their bionomy, ecology and the occurrence in the Czech Republic and western Bohemia. The most interesting records are those of *Chonostropheus tristis* (Fabricius, 1794), *Crepidophorus mutilatus* (Rosenhauer, 1847), *Laricobius erichsoni* Rosenhauer, 1846, *Hallomenus axillaris* (Illiger, 1807), *Hypoganus inunctus* (Lacordaire, 1835), *Kyklioacalles roboris* (Curtis, 1834), *Leioderes kollari* L. Redtenbacher, 1848, *Ochina latreillii* (Bonelli, 1812), *Pedostrangalia revestita* (Linnaeus, 1767), *Saperda octopunctata* (Scopoli, 1772) and *Synchita variegata* Hellwig, 1792. The finding of *Coxelus pictus* (Sturm, 1807) represents its confirmed occurrence in Bohemia.

Key words: Coleoptera, faunistics, Bělýšov Nature reserve, western Bohemia, Czech Republic

ÚVOD

Západní Čechy jsou z pohledu přírodovědce atraktivní především díky pohraničním hřebenům Šumavy, Českého lesa a Krušných hor. Vnitrozemí, příslušející s výjimkou nejvyšších poloh Slavkovského lesa a Doupovských hor vesměs k mezofytiku, je územím na výjimečné přírodní hodnoty chudším a jen lokálně vybočujícím z běžných přírodních poměrů obdobných poloh České republiky. Dobře to dokládají i přírodovědecké aktivity, které jsou pro toto vnitrozemí takřka výlučně dílem regionálních přírodovědců, zatímco „přespolní" se tu vyskytují jen zřídka. Jednou ze zajímavých oblastí západočeského mezofytika je lesnatá vrchovina západně od města Klatovy, nazývaná Branžovský hvozd. Výjimečnost této oblasti v rámci západních Čech spočívá v plošně rozsáhlém výskytu listnatých lesů dubového a bukového stupně, které mají na řadě lokalit zcela přírodní charakter, včetně přechodů k pralesovitým partiím. Od třicátých let 20. století tu postupně vzniklo několik chráněných území na ochranu zachovalých lesů, většinou i s bohatou hájovou květenou (1933 – PR Herštýn, 1955 – PR Bělč, PR Bělýšov, PP Hora a PR Jezvinec) nebo s výskytem tisu červeného (1933 – PR Netřeb). Především vrch Řičej s přírodní rezervací Bělýšov lákal odedávna regionální přírodovědce včetně entomologů k návštěvám, které vedly k získání množství údajů. Naprostá většina z nich však nikdy nebyla publikačně zhodnocena. Také tato skutečnost vedla k rozhodnutí vedení Západočeské pobočky České společnosti entomologické iniciovat tříletý inventarizační průzkum přírodní rezervace i jejího okolí a následně všechny historické i recentní poznatky o fauně brouků (Coleoptera) této zajímavé lokality shromáždit a zveřejnit.

Inventarizační průzkum v rezervaci a jejím okolí proběhl v letech 2012–2014 na základě výjimky č. j. ŽP/2947/12, vydané KÚ Plzeňského kraje.

POPIS ÚZEMÍ A PŘÍRODNÍ POMĚRY

Celý vrch je společně se sousedními kopci Tuhošť, Běleč a Doubrava součástí EVL Švihovské hvozdy. V jeho jižní části se nachází přírodní rezervace Bělýšov, jejíž rozloha je 11,37 ha. Rezervace je tvořena

třemi samostatnými částmi v polohách 475–675 m n. m. Rezervace byla v roce 1955 zřízena na ochranu mozaiky doubrav, dubohabřin a suťových lesů s teplomilnou květenou (Zahradnický & Mackovčin 2004).

Abiotické poměry

Vrch Řičej leží na severovýchodním okraji Branžovského hvozdu. Ten zaujímá nejvyšší jižní část Švihovské pahoraktiny, zvanou Korábská vrchovina, a východní část Všerubské vrchoviny (Obr. 1). Rozloha území je necelých 300 km^2. Nadmořská výška nejvyšších vrchů Branžovského hvozdu přesahuje na více kótách 700 m, nejvyšším vrcholem je Koráb (773 m n. m.). Masiv Řičeje, který je situován do pole 6545 faunistického síťového mapování (Pruner & Míka 1996), je tvořen výrazným, téměř 3 km dlouhým hřbetem, který po většině délky přesahuje 600 m n. m. a je orientovaný od jihozápadu k severovýchodu (Obr. 2). Má několik nevýrazných vrcholů, z nichž nejvyšší Řičej dosahuje 697 m n. m., na jihu situovaný Bělýšov pak 652 m n. m. Geologicky je vystavěn z proterozoických metabazaltů (spility), pouze hřebenová část je tvořena pararulami s lokálně prostupujícími amfibolity (zdroj: http://www.geologicke-mapy.cz/, navštíveno 31.3.2018). Všechny druhy hornin často vystupují na povrch v podobě sutí a skalek, nejvíce na hřebenu a na prudších úbočích.

Podle klasifikace z Atlasu podnebí Česka (Tolasz 2007) spadá lokalita do okrsku s mírně teplým a mírně suchým klimatem, s průměrnou roční teplotou 7–8 °C a průměrnými ročními srážkami okolo 600 mm.

Biota

Území spadá do fytogeografického okresu Branžovský hvozd. Vrch je téměř souvisle zalesněný, větší luční plochy se nacházejí jen po obvodu při úpatí. Lesy jsou v naprosté převaze listnaté, lokálně s příměsí jedle (*Abies alba*) a borovice (*Pinus sylvestris*), pouze výjimečně (jihozápadní úbočí) se vyskytují plošně nevelké monokultury smrku (*Picea abies*). Z dřevin dominují dub zimní (*Quercus petraea*), habr (*Carpinus betulus*), jasan ztepilý (*Fraxinus excelsior*), javor klen (*Acer pseudoplatanus*), javor mléč (*A. platanoides*) a lípa srdčitá (*Tilia cordata*), vzácný není ani jilm horský (*Ulmus glabra*). Lesy na východních a severních svazích jsou tvořeny hlavně bukem lesním (*Fagus sylvatica*). Fytoceno-

Obr. 1. Branžovský hvozd. Vrchovina situovaná mezi městy Kdyně, Švihov a Klatovy. Poloha vrchu Řičej se nachází v červené elipse. (Mapový podklad: https://mapy.cz/zemepisna/, navštíveno 31.3.2018).
Fig. 1. Branžovský hvozd. Highlands located among the towns of Kdyně, Švihov and Klatovy. The location of the Řičej hill is depicted in the red ellipse. (Map base: https://mapy.cz/zemepisna/, visited 31.3.2018).

logicky patří lesní porosty na jižně orientovaných svazích do černýšových dubohabřin (*Melampyro nemorosi-Carpinetum*) a břekových doubrav (*Sorbo terminali-Quercetum*), vrcholové partie k habrovým javořinám (*Aceri-Carpinetum*) a porosty na drolinách a balvanitých východních svazích do bažankových jasenin (*Mercuriali-Fraxinetum*). V podrostu lesů se uplatňuje celá řada cenných hájových a teplomilných druhů rostlin, např. *Anemone ranunculoides*, *Anthericum liliago*, *Clinopodium vulgare*, *Corydalis cava*, *Daphne mezereum*, *Digitalis grandiflora*, *Hepatica nobilis*, *Inula conyza*, *Platanthera bifolia*, *Polygala chamaebuxus*, *Trifolium alpestre*, *Vicia pisiformis*, *Vincetoxicum hirundinaria* (Zahradnický & Mackovčin 2004; vlastní poznatky autorů).

Výjimečnou zachovalost lesních porostů dokumentuje zařazení lokality „Bělýšov" do databáze přírodních lesů České republiky, kde v kategorii *Les přírodní* je evidováno 13,36 ha porostů (převážně zahrnutých do PR) a dalších 117,95 ha je pak vedeno v kategorii *Les přírodě blízký* (VÚKOZ 2005–2018).

HISTORIE ENTOMOLOGICKÝCH AKTIVIT NA ŘIČEJI

Počátky entomologických průzkumů na vrchu Řičeji spadají do přelomu 19. a 20. století, kdy se tu faunou brouků zabýval ve svých studentských letech chudenický rodák J. Roubal. Ze svých poznatků z průzkumů v okolí rodné obce, které zahrnovalo i vrch Řičej, plánoval publikovat rozsáhlejší monografii, kterou ale vzhledem k jeho dalším životním etapám nedokončil. Publikovat stačil jen úvodní práci, která seznamuje s přírodními podmínkami Chudenicka a čtyři krátká pokračování, kde zaznamenal druhy čeledí Carabidae, Dytiscidae a Staphylinidae (Roubal 1915, 1916, 1917, 1918, 1924). Na ostatní skupiny brouků už bohužel později nedošlo.

V období po 2. světové válce působil po několik desetiletí na lokalitě klatovský entomolog A. Seltenhofer. Osud jeho sbírky je neznámý, řada údajů se ale zachovala díky přírodovědecké studii o přírodní rezervaci Bělýšov, kterou v sedmdesátých letech 20. století připravila tehdejší Státní ochrana přírody, a kde entomologická část studie je založena právě na údajích poskytnutých A. Seltenhoferem (Rejnek 1977).

Obr. 2. Vrch Řičej. Fotografováno od zámku Lázeň. Foto: S. Benedikt.

Fig. 2. The Řičej hill. Photo taken from the Lázeň castle. Photo: S. Benedikt.

V posledním půlstoletí byl pak vrch Řičej cílem návštěv především silné generace klatovských entomologů 70.–90. let (R. Fencl, Z. Hosnedl, F. Kantner, S. König, A. Sieber). Množství jejich nálezů i recentních nálezů dalších entomologů však zůstalo v naprosté většině nezhodnoceno, s výjimkou několika jednotlivých údajů, roztroušených v převážně faunistické entomologické literatuře (např. Fencl 1984, Sláma 1998, Benedikt et al. 2010, Šíma & Kejval 2013, Kejval 2014, Krátký 2015, Týr 2016). Jejich sbírky jsou dnes obtížně dostupné. Pro účely této publikace byla ale zpracována soukromá sbírka druhého z autorů a částečně také sbírka F. Kantnera (České Budějovice).

METODIKA

Zdroje dat

Základem pro koleopterologické vyhodnocení předmětného území jsou výsledky průzkumu, který zde proběhl v letech 2012–2014. Kromě autorů byli průzkumem pověřeni Z. Kejval (Domažlice), P. Kresl (Spůle) a J. Lahoda (Chrastavice). Příležitostně se jej zúčastnili také další členové ČSE, přizvaní k terénním pracím v rámci společensko-odborných akcí, pořádaných v uvedených letech Západočeskou pobočkou ČSE v nedalekých Chudenicích. Výsledky průzkumu byly shrnuty v závěrečné zprávě připravené pro Krajský úřad Plzeňského kraje (Benedikt 2015). Další údaje byly získány ze soukromých sbírek entomologů, kteří v území působili v období 1976–2017, přičemž hlavním zdrojem dat byla v tomto případě sbírka druhého z autorů. Přehled sbírek, využitých pro tuto práci, je uvedený na konci kapitoly.

Seznam druhů je doplněn také o dostupné publikované údaje, kde hlavním a mimořádně cenným příspěvkem z hlediska porovnání historické a recentně zjištěné skladby jsou už zmíněné publikace Roubala (1915, 1916, 1917, 1918, 1924). Údaje z těchto prací byly ale do této publikace převzaty jen v případech, kde je v údaji ke druhu přímo zmíněna lokalita Řičej nebo Bělýšov. Pro účely vyhodnocení fauny řádu Coleoptera lokality byly rovněž využity i jednotlivé údaje roztroušené v dalších publikacích (Fencl 1984, Sláma 1998, Zahradnický & Mackovčin 2004, Benedikt et al. 2010, Šíma & Kejval 2013, Kejval 2014, Krátký 2015, Mertlik 2016,

Týr 2016) a údaje z výše zmíněné přírodovědecké studie Státní ochrany přírody (Rejnek 1977).
Systém a nomenklatura řádu Coleoptera byly zpracovány podle katalogu palearktických brouků (Löbl & Smetana 2003, 2004, 2006, 2007, 2008, 2010, 2011, 2013).
Hodnocení ohroženosti druhů bylo převzato z aktuálně vydaného Červeného seznamu ohrožených druhů ČR – Bezobratlí (Hejda et al. 2017).

Metodika terénních prací a zpracování materiálu v rámci průzkumu v letech 2012–2014

Průzkum se zaměřil na území přírodní rezervace a její blízké okolí v jižní části masivu, včetně lučních stanovišť při úpatí kopce. Byl prováděn individuálním vyhledáváním a všemi základními sběracími metodami kvantitativního charakteru – smykem trav a bylin, oklepem keřů, stromů a vyšších bylin, prosevem detritu. Zemní ani jiné typy pastí nebyly v rámci průzkumu využity. Terénní práce proběhly během 22 krátkodobých návštěv lokality, ve všech třech letech v období od března/dubna do srpna. Část materiálu byla determinována již na lokalitě, zapsána do terénního deníku a vrácena zpět do přírody. Na determinacích dokladového materiálu se kromě autorů a ostatních pověřených zpracovatelů (viz výše) i přizvaných účastníků průzkumu podíleli také specialisté na některé čeledi: P. Boža (Olomouc) – Chrysomelidae: Alticinae; L. Ernest (Nymburk) – Cryptophagidae; J. Jelínek (Praha) – Kateretidae, Nitidulidae; P. Průdek (Brno) – Cucujoidea; J. Růžička (Praha) – Leiodidae; M. Schülke (Berlin) – Staphylinidae: Tachyporinae; P. Zahradník (Praha) – Ptinidae.
Průzkum byl prováděn jak v samotné PR, tak i v jejím okolí, celkem na třech rozlišených lokalitách (Obr. 3):
1. Slatina: Bělýšov, PR – představuje vlastní rezervaci dělenou do třech izolovaných ploch; dále lokalita B1 (Obr. 4).
2. Slatina: Bělýšov, lesní okolí PR – zahrnuje ostatní lesní plochy v jihozápadní části vrchu Řičej, tvořené listnatými a smíšenými porosty s převahou *Quercus* spp. a vtroušenými *Acer pseudoplatanus*, *Fagus sylvatica*, *Fraxinus excelsior*, *Tilia* spp. a lokálně i *Abies alba*; dále lokalita B2 (Obr. 5).
3. Slatina: Bělýšov, nelesní okolí PR (okraje lesa, meze, louky) – zahrnuje nelesní plochy na jihozápadním až jižním úpatí vrchu Bělýšov v okolí obcí Slatina a Balkovy. Tato lokalita nezahrnuje vodní toky ani jejich nivy; dále lokalita B3.

Seznam sběratelů, determinátorů a sbírek

(Příjmení, jméno, bydliště, zkratka v textu)
Benedikt Stanislav, Plzeň (BS)
Benedikt Václav, Plzeň (BV)
Čížek Petr, Žamberk (CP)

Obr. 3. Rozlišené lokality v jihozápadní části vrchu Řičej. (Mapový podklad: https://mapy.cz/turisticka/, navštíveno 31.3.2018).
Fig. 3. Localities differentiated in the southwestern part of the Řičej hill. (Map base: https://mapy.cz/turisticka/, visited 31.3.2018).

Kejval Zbyněk, Domažlice (KZ)
Krátký Jiří, Hradec Králové (KJ)
Kresl Petr, Spůle (KP)
Lahoda Jiří, Chrastavice (LJ)
Ouda Michal, Plasy (OM)
Prokop Jiří, Chodov (PR)
Průdek Pavel, Brno (PP)
Schön Karel, Litvínov (SK)
Schülke Michael, Berlin (SM)
Sieber Arnošt, Klatovy (SA)
Stejskal Robert, Znojmo (SR)
Týr Václav, Žihle (TV)
†Urban Stanislav (US)

Zkratky ostatní

coll. – sbírka, det. – determinoval, env. – okolí, ex. – exemplář(-e), lgt. – sbíral, observ. – pozoroval, EVL – evropsky významná lokalita, NPP – národní přírodní památka, NPR – národní přírodní rezervace, PP – přírodní památka, PR – přírodní rezervace, ČR – Česká republika

Obr. 4. PR Bělýšov. Pralesovité porosty v okolí jižního vrcholu. Foto: J. Raisová.
Fig. 4. Bělýšov NR. Primeval forest around the southern top. Photo: J. Raisová.

Obr. 5. Lipová doubrava na jihovýchodním svahu mimo chráněné území. Foto: J. Raisová.
Fig. 5. Lime-oak forest on the southeastern slope outside the protected area. Photo: J. Raisová.

VÝSLEDKY A DISKUZE

Území vrchu Řičej je podobně jako několik dalších lokalit v Branžovském hvozdu ostrovem vysoké biodiverzity v historické zemědělské krajině. V rámci tříletého inventarizačního průzkumu PR Bělýšov a jejího okolí, při kterém byl zpracován materiál v počtu asi 3 200 exemplářů brouků, bylo na lokalitě identifikováno 524 druhů. Další dokladovaný materiál z výše uvedených sbírek přinesl do seznamu dalších 124 druhů, a konečně excerpce literatury jej rozšířila o dalších 78 druhů. Celkový počet historicky i recentně zjištěných taxonů na území vrchu Řičej tak představuje číslo 726. Jejich úplný přehled je uveden ve speciální kapitole níže. Ve výčtu druhů je zastoupeno 61 čeledí. Nejvyšší počty druhů patří čeledím Carabidae, Curculionidae a Staphylinidae, což koresponduje s druhovým bohatstvím těchto čeledí v České republice (Tab. 1).

Celkový ráz společenstev řádu Coleoptera na území vrchu Řičej je pahorkatinový až podhorský, středoevropský, zajímavý přítomností některých alpských a západoevropských druhů na východním, resp. severním okraji jejich areálu (viz dále). Ve skladbě společenstva řádu Coleoptera je cenný vysoký podíl druhů vázaných na zachovalé zbytky přirozených listnatých lesů nižších až středních poloh. Sem patří především xylofágní nebo obecně arborikolní druhy, známé v západních Čechách jen lokálně a vzácně: tesaříci *Chlorophorus herbsti* (Brahm, 1790), *Grammoptera abdominalis* (Stephens, 1831), *Leioderes kollari* L. Redtenbacher, 1848, *Mesosa nebulosa* (Fabricius, 1781), *Oplosia cinerea* (Mulsant, 1839), *Pedostrangalia revestita* (Linnaeus, 1767), *Saperda octopunctata* (Scopoli, 1772), *Stictoleptura s. scutellata* (Fabricius, 1781), krasci *Agrilus g. graminis* Kiesenwetter, 1857, *Lamprodila r. rutilans* (Fabricius, 1777), nosatci *Bradybatus fallax* Gerstäcker, 1860, *Chonostropheus tristis* (Fabricius, 1794) a *Kyklioacalles roboris* (Curtis, 1834), kovaříci *Calambus bipustulatus* (Linnaeus, 1767), *Crepidophorus mutilatus* (Rosenhauer, 1847) a *Hypoganus inunctus* (Lacordaire, 1835), dřevomil *Eucnemis capucina* Ahrens, 1812, stehenáči *Ischnomera c. cinerascens* (Pandellé, 1867) a *I. sangunicollis* (Fabricius, 1787), červotoč *Ochina latreillii* (Bonelli, 1812), lenec *Conopalpus testaceus* (Olivier, 1790) a další druhy. Zajímavá je přítomnost tesaříka *Pogonocherus ovatus* (Goeze, 1777) s vazbou na zřejmě přirozený výskyt jedle bělokoré (*Abies alba*). Poměrně bohatá je na západočeské poměry také fauna mycetofilních a saprofilních druhů, které jsou vázány na různé druhy hub či mycéliem napadené mrtvé a odumírající dřevo, kterého je především na území přírodní rezervace dostatek i přes svévolný odvoz popada-

Tabulka 1. Přehled na lokalitě zjištěných čeledí.
Table 1. Overview of the families registered at the locality.

Čeleď / Family	Počet druhů / Number of species	Čeleď / Family	Počet druhů / Number of species	Čeleď / Family	Počet druhů / Number of species
Aderidae	2	Endomychidae	3	Omalisidae	1
Anthribidae	4	Erotylidae	5	Orsodacnidae	2
Biphyllidae	1	Eucnemidae	2	Phalacridae	1
Bostrichidae	1	Geotrupidae	3	Ptinidae	14
Brentidae	39	Histeridae	10	Pyrochroidae	1
Buprestidae	12	Hydrophilidae	1	Rhynchitidae	9
Byturidae	1	Chrysomelidae	42	Salpingidae	6
Cantharidae	16	Kateretidae	4	Scarabaeidae	14
Carabidae	64	Laemophloeidae	1	Scraptiidae	4
Cerambycidae	46	Lampyridae	1	Silphidae	9
Cerylonidae	2	Latridiidae	14	Silvanidae	2
Ciidae	9	Leiodidae	9	Sphaeritidae	1
Cleridae	2	Lucanidae	2	Sphindidae	1
Coccinellidae	13	Lymexylidae	1	Staphylinidae	113
Cryptophagidae	12	Malachiidae	4	Tenebrionidae	16
Curculionidae	103	Melandryidae	7	Tetratomidae	3
Dascilidae	1	Monotomidae	4	Trogidae	2
Dasytidae	7	Mordellidae	2	Trogossitidae	1
Dermestidae	7	Mycetophagidae	8	Zopheridae	4
Derodontidae	1	Nitidulidae	20	**Celkem / Total**	**726**
Elateridae	33	Oedemeridae	3		

ných kmenů, který byl v rámci průzkumu na lokalitě PR zaznamenán. V tomto výčtu jsou nejzajímavějšími pýchavkovníci *Endomychus coccineus* (Linnaeus, 1758) a *Lycoperdina bovistae* (Fabricius, 1792), zástupci čeledi Mycetophagidae – *Mycetophagus d. decempunctatus* Fabricius, 1801 a *M. fulvicollis* Fabricius, 1792, drabčíci *Euryusa castanoptera* Kraatz, 1856 a *Mycetoporus ambiguus* Luze, 1901, potemníci – zde především druhy *Mycetochara humeralis* (Fabricius, 1787) a *Platydema violaceum* (Fabricius, 1790), a také vzácný zástupce čeledi Tetratomidae – *Hallomenus axillaris* (Illiger, 1807). Některé z druhů zachovalých listnatých lesů mají v lesích Řičeje jediné autorům známé západočeské lokality – *Cis punctulatus* Gyllenhal, 1827 (Ciidae), *Coxelus pictus* (Sturm, 1807) a *Synchita variegata* Hellwig, 1792 (Zopheridae), a také některé již výše zmíněné druhy (*Mycetochara humeralis*, *Ochina latreillii*).

Výslunné louky a meze na jižním úpatí v okolí obcí Slatina a Balkovy hostí faunu obvyklou pro tento typ mezofilních až subxerofilních lučních porostů západočeského mezofytika. Zajímavá je zde ale přítomnost některých v západních Čechách všeobecně vzácnějších druhů, např. nosatců *Cionus ganglbaueri* Wingelmüller, 1914 s vazbou na *Verbascum* spp., *Squamapion cineraceum* (Wencker, 1864) s vazbou na *Prunella vulgaris*, *Mogulones euphorbiae* (C. Brisout de Barneville, 1866) s vývojem na *Myosotis* spp. a krasce *Aphanisticus e. elongatus* A. Villa et G. B. Villa, 1835, vývojově vázaného na *Carex muricata*.

Z hlediska zoogeografického je v druhové skladbě pozoruhodná přítomnost několika druhů alpského či subatlantského charakteru. Jejich výskyt na lokalitě souvisí s její geografickou polohou v území, které bylo díky nízko položeným průsmykům na západní hranici České republiky otevřeno pronikání druhů z alpské oblasti a západní Evropy. Mezi ně patří nosatec *Andrion regensteinense* (Herbst, 1797), který se v posledních desetiletích šíří se svojí živnou rostlinou (*Cytisus scoparius*) dále do vnitrozemí a byl už zaznamenán i na lokalitách v širším okolí Plzně. Podobně i nosatec *Kyklioacalles roboris* (Curtis, 1834) je v České republice výskytem omezený jen na západní Čechy, s nejbohatšími populacemi právě

Tabulka 2. Přehled zjištěných druhů brouků, uvedených v Červeném seznamu bezobratlých České republiky (Hejda et al. 2017).
Table 2. Overview of recorded beetle species listed in the Red list of Invertebrates of the Czech Republic (Hejda et al. 2017).

Červený seznam / Red list	Druh / Species	Čeleď / Family
Kriticky ohrožený (CR)	*Amarochara bonnairei* (Fauvel, 1865)	Staphylinidae
	Crepidophorus mutilatus (Rosenhauer, 1847)	Elateridae
	Lebia cyanocephala cyanocephala (Linnaeus, 1758)	Carabidae
	Quedius brevicornis (C. G. Thomson, 1860)	Staphylinidae
Ohrožený (EN)	*Aphanisticus elongatus elongatus* A. Villa et G. B. Villa, 1835	Buprestidae
	Eucnemis capucina Ahrens, 1812	Eucnemidae
	Euryusa castanoptera Kraatz, 1856	Staphylinidae
	Hallomenus axillaris (Illiger, 1807)	Tetratomidae
	Chrysolina purpurascens purpurascens (Germar, 1822)	Chrysomelidae
	Ischnomera cinerascens cinerascens (Pandellé, 1867)	Oedemeridae
	Mycetophagus decempunctatus decempunctatus Fabricius, 1801	Mycetophagidae
	Mycetoporus ambiguus Luze, 1901	Staphylinidae
	Mycetoporus rufescens (Stephens, 1832)	Staphylinidae
	Ochina latreillii (Bonelli, 1812)	Ptinidae
	Pedostrangalia revestita (Linnaeus, 1767)	Cerambycidae
	Synchita variegata Hellwig, 1792	Zopheridae
Zranitelný (VU)	*Calosoma sycophanta* (Linnaeus, 1758)	Carabidae
	Cis punctulatus Gyllenhal, 1827	Ciidae
	Cypha pulicaria (Erichson, 1839)	Staphylinidae
	Cyphea curtula (Erichson, 1837)	Staphylinidae
	Endomychus coccineus (Linnaeus, 1758)	Endomychidae
	Ernobius abietinus (Gyllenhal, 1808)	Ptinidae
	Eusphalerum stramineum (Kraatz, 1857)	Staphylinidae
	Ischnomera sanguinicollis (Fabricius, 1787)	Oedemeridae
	Laricobius erichsoni Rosenhauer, 1846	Derodontidae
	Lycoperdina bovistae (Fabricius, 1792)	Endomychidae
	Mycetophagus fulvicollis Fabricius, 1792	Mycetophagidae
	Necydalis major major Linnaeus, 1758	Cerambycidae
	Odonteus armiger (Scopoli, 1772)	Geotrupidae
	Olophrum piceum (Gyllenhal, 1810)	Staphylinidae
	Pseudocistela ceramboides ceramboides (Linnaeus, 1758)	Tenebrionidae
	Saperda octopunctata (Scopoli, 1772)	Cerambycidae
Téměř ohrožený (NT)	*Abdera flexuosa* (Paykull, 1799)	Melandryidae
	Allecula morio (Fabricius, 1787)	Tenebrionidae
	Anisoxya fuscula (Illiger, 1798)	Melandryidae
	Aphodius arenarius (Olivier, 1789)	Scarabaeidae
	Cionus ganglbaueri Wingelmüller, 1914	Curculionidae
	Conopalpus testaceus (Olivier, 1790)	Melandryidae
	Dorytomus occallescens (Gyllenhal, 1835)	Curculionidae
	Hypoganus inunctus (Lacordaire, 1835)	Elateridae
	Chonostropheus tristis (Fabricius, 1794)	Rhynchitidae
	Ischnopterapion modestum (Germar, 1817)	Brentidae

Tabulka 2. Pokračování.
Table 2. Continued.

Červený seznam / Red list	Druh / Species	Čeleď / Family
Téměř ohrožený (NT)	*Kyklioacalles roboris* (Curtis, 1834)	Curculionidae
	Lamprodila rutilans rutilans (Fabricius, 1777)	Buprestidae
	Leioderus kollari L. Redtenbacher, 1849	Cerambycidae
	Leptusa ruficollis (Erichson, 1839)	Staphylinidae
	Mogulones euphorbiae (C. Brisout de Barneville, 1866)	Curculionidae
	Mycetochara axillaris axillaris (Paykull, 1799)	Tenebrionidae
	Mycetochara humeralis (Fabricius, 1787)	Tenebrionidae
	Mycetochara maura (Fabricius, 1792)	Tenebrionidae
	Mycetophagus multipunctatus Fabricius, 1792	Mycetophagidae
	Mycetophagus piceus (Fabricius, 1777)	Mycetophagidae
	Ocypus macrocephalus (Gravenhorst, 1802)	Staphylinidae
	Platydema violaceum (Fabricius, 1790)	Tenebrionidae
	Pogonocherus ovatus (Goeze, 1777)	Cerambycidae
	Prionychus ater (Fabricius, 1775)	Tenebrionidae
	Pseudeuparius sepicola (Fabricius, 1792)	Anthribidae
	Quedius brevis Erichson, 1840	Staphylinidae
	Quedius maurus (C. R. Sahlberg, 1830)	Staphylinidae
	Stenus montivagus Heer, 1841	Staphylinidae
	Stictoleptura scutellata scutellata (Fabricius, 1781)	Cerambycidae
	Thiasophila angulata (Erichson, 1837)	Staphylinidae
	Trichius fasciatus (Linnaeus, 1758)	Scarabaeidae
	Velleius dilatatus (Fabricius, 1787)	Staphylinidae

v zachovalých listnatých lesích Branžovského hvozdu. Tento nosatec je zároveň cenným indikátorem trvalého historického zalesnění lokalit s přirozenou skladbou dřevin. Dalšími západoevropskými prvky, které v této oblasti dosahují severovýchodní hranice svého areálu, jsou také florikolní drabčík *Eusphalerum stramineum* (Kraatz, 1857) a humikolní drabčík *Stenus montivagus* Heer, 1841.

Poměrně velký počet evidovaných druhů (celkem 64) je obsažen v červeném seznamu (Hejda et al. 2017) (Tab. 2). Všechny tyto druhy jsou společně s několika dalšími zajímavými taxony podrobněji komentovány v následující kapitole.

Pro ochranu zjištěné coleopterocenózy je především na území přírodní rezevace nejdůležitější udržet jej v bezzásahovém režimu. Během průzkumu zde byla pozorována jak prořezávka starých kmenů, tak odvoz starého popadaného dřeva, které je důležitým prostředím pro nejcennější zjištěné druhy brouků. Určitým nepříznivým, avšak prakticky neřešitelným jevem je v rezervaci početný výskyt černé a vysoké zvěře, který se projevuje eutrofizací ekosystému a následným bujením nitrofilních druhů rostlin, především *Urtica dioica*, která v některých místech vytlačuje původní hájovou květenu, zajišťující živné prostředí fytofágním druhům i druhům humózní lesní hrabanky.

KOMENTÁŘE K VÝZNAMNÝM DRUHŮM

Komentáře se týkají druhů zahrnutých v červeném seznamu bezobratlých (Hejda et al. 2017) a dalších druhů významných z hlediska faunistického či zoogeografického. Čeledi a druhy v rámci čeledí jsou seřazeny abecedně. Za jménem druhu je případně doplněna zkratka kategorie ohrožení (CR – kriticky ohrožený druh, EN – ohrožený druh, VU – zranitelný druh, NT – téměř ohrožený druh) a příslušnost druhu k zákonné ochraně podle vyhlášky č. 395/1992 Sb. (symbol §). Označení lokalit v textu viz Metodika (literární údaje bez upřesněné lokality jsou uvozeny jen písmenem B, přičemž se mohou vztahovat i na jiné části masivu Řičeje než ty, které jsou zahrnuty pod lokality B1–B3). Informace k rozšíření a výskytu druhů v ČR a poznámky k bionomii jsou formulovány podle poznatků autorů, pokud není uvedeno jinak. Údaje o celkovém rozšíření druhů jsou převzaty z katalogu palearktických brouků (Löbl & Smetana 2003, 2004, 2006, 2007, 2008, 2010, 2011, 2013). Výskyt druhů v západních Čechách (míněny současné kraje Karlovarský a Plzeňský) je v komen-

tářích doplněn o autorům dostupné literární údaje a osobní poznatky.

Aderidae

Euglenes oculatus (Paykull, 1798)
B2: 3.VII.2010, 1 ex., 6.VII.2013, 2 ex., SA lgt. et coll., BS det.
V ČR lokálně rozšířen. Ze západních Čech je druh znám jen z ojedinělých lokalit listnatých lesů přirozeného charakteru, nálezy ale dosud publikovány nebyly. Druh je vázaný na mrtvé dřevo stromů, podle poznatků autorů především lip (*Tilia* spp.).

Anthribidae

Pseudeuparius sepicola (Fabricius, 1792) **NT**
B1: 19.VIII.2006, 1 ex., KJ lgt., det. et coll.; 1.V.2012, 1 ex., KZ lgt., det. et coll.; 5.V.2012, 1 ex., 8.VI.2013, 1 ex., oba ex. BS lgt., det. et coll.; 26.IV.2014, 1 ex., SA lgt. et coll., BS det.; **B2**: 8.VI.2013, 1 ex., SA lgt. et coll., BS det.; 30.VIII.2014, 2 ex., PJ lgt. et coll., BV det.
V ČR nehojný druh, v západních Čechách je znám z více lokalit zachovalých doubrav (např. Kejval et al. 2006). Druh s vazbou na mrtvé a odumírající větve dubů, který je významným indikátorem přirozených listnatých lesů.

Brentidae

Ischnopterapion modestum (Germar, 1817) **NT**
B3: 30.VIII.2014, 1 ex., SK lgt., det. et coll.
V ČR je tento nosatčík znám především ze západní poloviny Čech. Nálezy druhu ze západních Čech publikovali Kejval et al. (2008) a Benedikt (2011). Mokřadní druh s vazbou na štírovník bažinný (*Lotus uliginosus*).

Squamapion cineraceum (Wencker, 1864)
B3: 30.VIII.2014, 1 ex., SK lgt., det. et coll.
V ČR disjunktivně rozšířený druh s vazbou na černohlávky (*Prunella* spp.). V západních Čechách vzácný druh, známý odtud pouze z Poohří a širšího Domažlicka.

Buprestidae

Agrilus graminis graminis Kiesenwetter, 1857
B2: 1.II.1980 (larva), 1 ex. (líhnutí imaga v domácích podmínkách, datum neuvedeno), SA lgt. et coll., S. Bílý det.
V ČR nehojný druh teplých doubrav přirozeného charakteru. V západních Čechách má tento krasec vzácný výskyt v nejteplejších částech, nálezy jsou známy např. z blízkého okolí Plzně. Publikován byl odtud zřejmě jen jednou z lokality Plzeň – polesí Borek (dnes PP Doubí) (Kletečka 1980).

Aphanisticus elongatus elongatus A. Villa et G. B. Villa, 1835 **EN**
B3: 19.V.1984, 1 ex., 28.V.2008, 1 ex., oba SA lgt., det. et coll.; 5.V.2012, 1 ex., KP lgt. et coll., SA det.
V ČR vzácný a lokální druh krasce. Obývá převážně suché výslunné lokality, kde je v podmínkách střední Evropy jeho živnou rostlinou ostřice měkkoostenná (*Carex muricata*) (Škorpík et al. 2011), sbírán byl ale také v mokřadech, kde jeho potravní vazba nebyla rozpoznána (poznatky autorů). V západních Čechách je tento druh potvrzen z několika lokalit, nálezy ale publikovány nebyly.

Lamprodila rutilans rutilans (Fabricius, 1777) **NT**
B: Rejnek (1977); **B1**: 6.IV.2009 (larvy), 2 ex. (líhnutí imag v domácích podmínkách 2.V.2009), SA lgt., det. et coll.; **B3**: 30.V.1985, 2 ex., SA lgt., et. et coll.
V ČR i na území západních Čech se druh vyskytuje lokálně v lipových alejích i ve světlých listnatých lesích přirozeného charakteru. Některé historické i recentní lokality v západních Čechách byly publikovány (Kletečka 1980, Fiala 2016).

Carabidae

Bembidion minimum (Fabricius, 1792)
B: Rejnek (1977)
Teplomilný druh vlhkých bahnitých a písčitých stanovišť, který se v ČR vyskytuje téměř výhradně jen v nížinách. Ze západních Čech byly nálezy druhu publikovány z NPR Soos (např. Hejkal 1990), další údaj „Chodsko“ (Kraus 1949) považují Kejval & Lahoda (2007) za problematický. Také u zmíněného údaje z PR Bělýšov nelze vyloučit chybnou determinaci nejen kvůli absenci odpovídajícího biotopu, ale také proto, že je tento druh poměrně obtížně odlišitelný od některých podobných druhů rodu. Ojedinělé nepublikované nálezy *B. minimum* jsou známy z okolí Plzně a Žlutic (I. Těťál, pers. comm.).

Callistus lunatus lunatus (Fabricius, 1775)
B: Rejnek (1977)
V ČR v současnosti vzácný druh výslunných suchých stanovišť, který v mnoha oblastech zcela vymizel, a tak je jeho absence v červeném seznamu bezobratlých (Hejda et al. 2017) diskutabilní. Historické nálezy druhu na Domažlicku shrnuli Kejval & Lahoda (2007). Údaj z PR Bělýšov je cenným příspěvkem ke znalostem o dřívějším rozšíření tohoto střevlíčka, který byl v západních Čechách zřejmě naposledy zaznamenán na jižním Plzeňsku v roce 1970 (I. Těťál, pers. comm.).

Calosoma sycophanta (Linnaeus, 1758) **VU, §**
B: Rejnek (1977), Zahradnický & Mackovčin (2004)
V ČR velmi vzácný druh, který je stejně jako předchozí nezvěstný na většině území Čech a v současnosti známý spíše už jen z jižní Moravy. Historické údaje z širšího Domažlicka shrnuli Kejval & Lahoda (2007), v blízkém okolí Plzně byl druh zaznamenán naposledy v roce 1980 (I. Těťál, pers. comm.). Imaga jsou predátory arborikolních housenek některých motýlů.

Lebia cyanocephala cyanocephala (Linnaeus, 1758) **CR**
B: Rejnek (1977)
V ČR velmi vzácný druh, recentně jen zcela ojediněle zjištěný v nejteplejších polohách (po roce 2000 nálezy např. na Litoměřicku; P. Moravec, pers. comm.). Zmíněný údaj (Rejnek 1977), pokud nebyl založen na chybné determinaci podobného druhu *L. chlorocephala* (J. J. Hoffmann, 1803), je významným příspěvkem ke znalostem o rozšíření druhu v ČR. Jinak je druh ze západních Čech spolehlivě doložen historickými nálezy také v širším Domažlicku (Kejval & Lahoda 2007).

P. melas melas (Creutzer in Panzer, 1799)
B: Fencl (1984)
V ČR nehojný, především však nesouvisle rozšířený druh střevlíka, který v celých územích chybí. V západních Čechách je vzácný, doklady jsou autorům známy kromě oblasti Karlovarska a severního Plzeňska (Manětín a Chyše; L. Dvořák & I. Těťál, pers. comm.) právě jen z oblasti Branžovského hvozdu (Kejval & Lahoda 2007).

Obr. 6. *Chlorophorus herbsti.* Slatina: vrch Řičej. Foto: S. Benedikt.
Fig. 6. *Chlorophorus herbsti*. Slatina: Řičej hill. Photo: S. Benedikt.

Cerambycidae

Anaesthetis testacea testacea (Fabricius, 1781)
B2: 16.VI.2014, 1 ex., 15.VII.2014, 1 ex., oba SA lgt., det. et coll.
V ČR nehojný, v západních Čechách jen velmi lokální druh přirozených doubrav. Známé nálezy odtud pocházejí z několika lokalit v širším okolí Plzně, publikován byl jen výjimečně (např. Sláma 1998, Týr 2011a).

Chlorophorus herbsti (Brahm, 1790) (Obr. 6)
B2: 28.I.1990 (larvy), 2 ex. (líhnutí imag v domácích podmínkách, data neuvedena), **B3**: 24.VI.1976, 1 ex., vše SA lgt., det. et coll.
V ČR lokální, v západních Čechách vzácný druh tesaříka s minimem publikovaných údajů (např. Sláma 1998, Týr 2011a). Druh s vazbou na odumírající dřevo lip (*Tilia* spp.).

Glaphyra umbellatarum (Schreber, 1759)
B2: 3.VII.2010, 1 ex., SA lgt., det. et coll.
V ČR v teplejších oblastech nevzácný druh tesaříka, který byl ale v západních Čechách zjištěn jen vzácně a publikoval jej odtud z několika lokalit zřejmě jen Sláma (1998).

Leioderes kollari L. Redtenbacher, 1848 **NT** (Obr. 7)
B2: 10.VI.2014, SA lgt., det. et coll.
V ČR všeobecně vzácný druh zachovalých listnatých lesů, v Čechách známý převážně jen z Křivoklátska (Sláma 1998, Januš 2016). Ze západních Čech byl publikován dosud jen z ojedinělých nálezů na Žihelsku (Týr 2011a).

Leiopus linnei Wallin, Nylander & Kvamme, 2009
B1: 8.VI.2013, 1 ex., BV lgt., det. et coll.
Zřejmě první údaj o výskytu tohoto tesaříka ze západních Čech. Druh byl od příbuzného *L. nebulosus* (Linnaeus, 1758) odlišen a následně popsán teprve nedávno. Bionomicky je vázán na odumírající dřevo listnatých stromů.

Mesosa nebulosa nebulosa (Fabricius, 1781)
B2: 22.IV.1995, 1 ex., SA lgt., det. et coll.
V ČR nehojný, v západních Čechách vzácný kozlíček zachovalých listnatých lesů nižších a středních poloh (Kejval 1996, Sláma 1998).

Necydalis major major Linnaeus, 1758 **VU**
B2: 21.VII.1984 (kukly), 2 ex. (líhnutí imag v do-

mácích podmínkách, VIII.1984), SA lgt., det. et coll. V ČR vzácnější druh tesaříka s vývojem v odumřelém dřevě osluněných listnatých stromů. V západních Čechách je jen vzácně nalézán, publikoval jej odtud z několika lokalit pouze Sláma (1998).

Oplosia cinerea (Mulsant, 1839)
B1: 7.IV.1982 (larvy), 2 ex. (líhnutí imag v domácích podmínkách, data neuvedena); 2.V.1982, 2 ex.; 4.III.1995, 2 ex. (larvy) a 26.III.2012 (larvy), 1 ex. (v obou případech líhnutí imag v domácích podmínkách, data neuvedena); 10.VI.2014, 2 ex.; vše SA lgt., det. et coll.
V ČR vzácnější druh kozlíčka s vývojem larev v odumřelých starších větvích či kmínci lip (*Tilia* spp.). Ze západních Čech je znám a byl publikován pouze z Nového Herštejna u Kdyně (Kejval 1996), okolí Šťáhlav (Kejval et al. 2006) a ze Žihelska (Týr 2011a).

Obr. 7. *Leioderes kollari.* Slatina: vrch Řičej. Foto: S. Benedikt.
Fig. 7. *Leioderes kollari*. Slatina: Řičej hill. Photo: S. Benedikt.

Obr. 8. *Pedostrangalia revestita.* Slatina: vrch Řičej. Foto: S. Benedikt.
Fig. 8. *Pedostrangalia revestita*. Slatina: Řičej hill. Photo: S. Benedikt.

Pedostrangalia revestita (Linnaeus, 1767) **EN** (Obr. 8)
B2: 21.V.2009, 1 ex., SA lgt., det. et coll.
V ČR vzácný druh teplých doubrav. Ze západních Čech byl publikován jen z širšího okolí Plzně (Sláma 1998) a ze Žihelska (Týr 2011a).
Phymatodes rufipes rufipes (Fabricius, 1776)
B2: 21.V.2009, 1 ex., **B3**: 26.V.2008, 2 ex., vše SA lgt., det. et coll.
V ČR vzácný druh s častějšími nálezy jen na jižní Moravě. Sláma (1998) tohoto tesaříka vůbec neuvádí ze západních Čech, odkud je autorům znám z více lokalit doubrav přirozeného charakteru, především v širším okolí Plzně. Zřejmě jediná publikace druhu ze západních Čech se ale týká Pošumaví – NPP Pastviště u Fínů (Kejval et al. 2006).

Pogonocherus ovatus (Goeze, 1777) **NT**
B1: 5.V.2012, 1 ex., BV lgt., det. et coll.; 25.VIII.2012, 2 ex., TV lgt., det. et coll.; 8.VI.2013, 1 ex., BS lgt., BV det. et coll.; 31.VIII.2013, 1 ex., CP lgt., det. et coll.; **B2**: 21.V.2005, 1 ex., SA lgt., det. et coll.; 30.VIII.2014, 1 ex., PJ lgt. et coll., BV det.
Tesařík vývojově vázaný na jedli bělokorou (*Abies alba*), v ČR roztroušeně ve zbytcích jedlových porostů. Ze západních Čech jej publikoval z více lokalit Sláma (1998) a Týr (2011a) ze Žihelska.

Saperda octopunctata (Scopoli, 1772) **VU**
B1: 19.V.1984, 2 ex.; **B2**: 18.IV.2003, 2 ex., 28.III.2013 (larvy), 2 ex. (líhnutí imag v domácích podmínkách, data neuvedena); vše SA lgt., det. et coll.; Sláma (1998).
V ČR druh s řídkým výskytem ve zbytcích přirozených listnatých lesů, kde je vývojově vázán na lípy (*Tilia* spp.). Ze západních Čech byl výskyt druhu publikován také ze Žihelska (Týr 2011a).

Stictoleptura scutellata scutellata (Fabricius, 1781) **NT**
B2: 3.VII.2010, 2 ex., SA lgt., det. et coll.
Tesařík vázaný na zbytky přirozených bučin. V západních Čechách jen na ojedinělých lokalitách, pu-

blikovali jej odtud z Domažlicka a Branžovského hvozdu Kraus (1967) a Kejval (1996), a z dalších lokalit i Sláma (1998).

Xylotrechus antilope antilope (Schönherr, 1817)
B2: 21.V.2009, 1 ex., 26.III.2012, 1 ex., oba SA lgt., det. et coll.
V ČR roztroušeně v teplejších polohách s vazbou na přirozené listnaté lesy, kde jeho vývoj probíhá přednostně v dubech (*Quercus* spp.). Ze západních Čech jej z několika faunistických čtverců v širším okolí Plzně uvedl pouze Sláma (1998).

Ciidae

Cis punctulatus Gyllenhal, 1827 **VU**
B1: 8.VI.2013, 2 ex., SA lgt. et coll., KZ det.
Zástupce čeledi, která bývá entomology v terénu obvykle přehlížena, proto je údajů o nálezech poměrně málo. Platí to také pro západní Čechy, odkud nejsou autorům známy žádné publikované údaje o tomto druhu. Mycetofág na choroších z rodu *Trichaptum* (Rose 2012).

Cryptophagidae

Atomaria ihsseni Johnson, 1978
B1: 25.VIII.2012, 2 ex., BS lgt., PP det., coll. BV
Drobný saprofilní druh rostlinného detritu, který byl jako nový pro Českou republiku uveden teprve nedávno z jednotlivých nálezů v Krkonoších a na Šumavě (Ernest 2017).

Curculionidae

Cionus ganglbaueri Wingelmüller, 1914 **NT**
B3: 26.V.1992, 1 ex., KP lgt. et coll., BS det.
V ČR vzácný druh, jehož známý výskyt je zde omezen na jihozápadní a jižní část Čech a na jihozápadní Moravu (Benedikt et al. 2010). Vývojově je vázán na divizny, s preferencí divizny černé (*Verbascum nigrum*).

Dorytomus occallescens (Gyllenhal, 1835) **NT**
B3: 26.IV.2014, 1 ex., BV lgt., BS det. et coll.
V ČR vzácný druh, známý jen z jednotlivých nálezů. Ze západních Čech jeho výskyt dosud publikován nebyl. Vývojově je vázán na některé druhy vrb (*Salix* spp.).

Kyklioacalles roboris (Curtis, 1834) **NT** (Obr. 9)
B1: 27.VIII.2005, 5 ex., KJ lgt., det. et coll.; 25.VIII.2012, 1 ex., PJ lgt. et coll., BS det.; 11.XI.2012, 2 ex., LJ lgt. et coll., BS det.; 8.VI.2013, BS lgt., det. et coll.; 11.VI.2013, 1 ex., SA lgt. et coll., BS det.; 30.VIII.2014, 2 ex., BS lgt., det. et coll.; **B2**: 28.VIII.2011, 9 ex., SR lgt., det. et coll.
Saproxylofágní nosatec s vazbou na přirozené listnaté a smíšené lesy. Jeho rozšíření zahrnuje většinu zemí západní Evropy a alpské země. Východní hranice areálu probíhá jihozápadními Čechami, kde je doložen z Českého lesa, Slavkovského lesa a Branžovského hvozdu (Krátký 2015). Pro území Branžovského hvozdu typický druh a zároveň jeden z nejzajímavějších prvků zdejší bioty. Je významným indikátorem trvalého historického zalesnění lokalit s přirozenou skladbou dřevin.

Mogulones euphorbiae (C. Brisout de Barneville, 1866) **NT**
B3: 27.VIII.2005, 1 ex., KJ lgt., det. et coll.
Teplomilný nosatec s vývojem na různých druzích pomněnek (*Myosotis* spp.), v ČR s nehojným, lokálním výskytem. Ze západních Čech je druh znám jen z ojedinělých nálezů, které ale nebyly publikovány.

Derodontidae

Laricobius erichsoni Rosenhauer, 1846 **VU**
B1: 26.IV.2012, 1 ex., BV lgt., det. et coll.
V ČR vzácný druh s výskytem v přírodně bohatých oblastech. V západních Čechách byl kromě uvedené lokality nově objeven také v údolí Úterského potoka u Šipína na severním Plzeňsku (V. Dongres, pers. comm.). Druh je predátorem mšic, imaga bývají nalézána především oklepem zasychajících větví jehličnatých stromů.

Obr. 9. *Kyklioacalles roboris*. Slatina: vrch Řičej. Foto: Z. Kejval.
Fig. 9. *Kyklioacalles roboris*. Slatina: Řičej hill. Photo: Z. Kejval.

Elateridae

Calambus bipustulatus (Linnaeus, 1767)
B2: 8.XI.2004, 1 ex., 10.VI.2014; oba ex. SA lgt., det. et coll.; Mertlik (2016).
V ČR nehojný kovařík v oblastech zachovalých listnatých lesů, především doubrav. V západních Čechách velmi lokální druh, publikovali jej pouze Kejval et al. (2006) z PR Lopata, Lahoda (2013) ze zámeckého parku v Horšovském Týnu a z několika lokalit také Mertlik (2016).

Crepidophorus mutilatus (Rosenhauer, 1847) **CR** (Obr. 10)
B1: 11.VI.2012, 1 ex., SA lgt., det. et coll.
V ČR vzácný druh s vazbou na dutiny listnatých stromů. Dosud jediné konkrétní nálezy ze západních Čech publikovali ze zámeckého parku v Horšovském Týnu Lahoda (2013) a z Karlových Varů Mertlik (2014).

Hypoganus inunctus (Lacordaire, 1835) **NT** (Obr. 11)
B1: 28.V.2008, 1 ex.; 2.IV.2010, 2 ex.; 6.VI.2010, 1 ex.; vše SA lgt., det. et coll.; 8.VI.2013, 2 ex., BV lgt., det. et coll.; **B2:** 31.III.1990, 2 ex.; 5.II.1991, 1 ex.; 10.VI.2014, 1 ex.; vše SA lgt., det. et coll.; Mertlik (2016).
V ČR vzácný druh zachovalých listnatých lesů. Ze západních Čech jej uvedli pouze Benedikt (2010) z EVL Kaňon Ohře a Mertlik (2016) z lokalit Kalec u Žihle, Dolní Lukavice – vrch Zlín a z České Kubice – vrch Čerchov.

Procraeus tibialis (Lacordaire, 1835)
B1: 14.VI.2006, 1 ex., SA lgt., det. et coll.
V ČR poměrně vzácný kovařík s roztroušeným výskytem v zachovalých listnatých lesích, kde je vázán na odumírající dřevo. Ze západních Čech jej publikoval Lahoda (2013) ze zámeckého parku v Horšovském Týnu.

Endomychidae

Endomychus coccineus (Linnaeus, 1758) **VU**
B1: 5.V.2012, 2 ex., SA lgt., det. et coll.; 31.VIII.2013, 1 ex., BS lgt., BV det. et coll.; **B2:** 21.VI.1980, 1 ex.; 2.IV.2010, 1 ex.; 26.III.2012, 1 ex.; vše SA lgt., det. et coll.
V ČR nehojný mycetofágní druh s roztroušeným výskytem po většině území. Také ze západních Čech je znám z více lokalit, publikace se ale týkají jen EVL Kaňon Ohře (Benedikt 2010) a Žihelska (Týr 2015). Potravně je vázán na houby, především čeledí chorošovitých (Polyporaceae) a hlívovitých (Pleurotaceae).

Lycoperdina bovistae (Fabricius, 1792) **VU**
B1: 24.IX.2006, 1 ex., SA lgt., det. et coll.
Podobně jako předchozí druh je i tento mycetofág rozšířen po většině území ČR. Potravně je vázán na některé druhy stopkovýtrusných hub, především pýchavky (*Lycoperdon* spp.) a hvězdovky (*Geastrum* spp.). Ze západních Čech je znám jediný publikovaný údaj z NPR Chejlava (Kejval et al. 2008).

Obr. 10. *Crepidophorus mutilatus*. Slatina: vrch Řičej. Foto: S. Benedikt.
Fig. 10. *Crepidophorus mutilatus*. Slatina: Řičej hill. Photo: S. Benedikt.

Obr. 11. *Hypoganus inunctus*. Slatina: vrch Řičej. Foto: S. Benedikt.
Fig. 11. *Hypoganus inunctus*. Slatina: Řičej hill. Photo: S. Benedikt.

Eucnemidae

Eucnemis capucina Ahrens, 1812 **EN**
B1: 21.V.2009, 2 ex., SA lgt., det. et coll.
V ČR vzácnější druh vázaný na mrtvé dřevo listnatých stromů i mimo lesní porosty (aleje, břehové porosty apod.). Ze západních Čech jej publikovali Kejval et al. (2006) z PR Lopata a Mertlik (2008) z Chebu a ze Švihova.

Geotrupidae

Odonteus armiger (Scopoli, 1772) **VU, §**
B: Rejnek (1977)
V ČR nehojný druh chrobáka s roztroušeným výskytem na výslunných lokalitách až do horských poloh. Známé nálezy ze západních Čech shrnul ve svých příspěvcích Týr (2010a, 2012b, 2017).

Chrysomelidae

Chrysolina purpurascens purpurascens (Germar, 1822) **EN** (Obr. 12)
B1: 5.V.2012, 1 ex., BS lgt., OM det., coll. BV; 30.VIII.2014, 1 ex., BS lgt., BV det. et coll.
V ČR vzácnější druh mandelinky bylinných podrostů zachovalých listnatých a smíšených lesů. Ze západních Čech druh dosud publikovali zřejmě jen Kejval et al. (2008) z PR Podhorní vrch.

Obr. 12. *Chrysolina p. purpurascens.* Slatina: vrch Řičej. Foto: S. Benedikt.
Fig. 12. *Chrysolina p. purpurascens*. Slatina: Řičej hill. Photo: S. Benedikt.

Melandryidae

Abdera flexuosa (Paykull, 1799) **NT**
B2: 4.III.1995 (larvy), 1 ex. (líhnutí imaga v domácích podmínkách, datum neuvedeno), SA lgt. et coll., KZ det.
Mycetofágní druh, v ČR roztroušeně po většině území. Ze západních Čech jej z různých lokalit publikovali Kejval et al. (2008), Kejval & Benedikt (2009) a Benedikt (2011).

Anisoxya fuscula (Illiger, 1798) **NT**
B1: 6.VI.2010, 1 ex., SA lgt. et coll., KO det.
V ČR nehojný saproxylofágní druh zachovalých listnatých lesů. Ze západních Čech jej dosud publikovali jen Kejval et al. (2008) a Benedikt (2010).

Conopalpus testaceus (Olivier, 1790) **NT**
B2: 18.III.2008 (larvy), 2 ex. (líhnutí imag v domácích podmínkách, datumy neuvedeny); 6.VII.2013, 1 ex.; 10.VI.2014, 2 ex.; **B3**: 16.VI.2014, 1 ex; vše SA lgt., det. et coll.
Stejně jako předchozí je tento saproxylofágní druh rozšířen roztroušeně po většině území ČR mimo vyšší pohoří a je i stejně vázán na zachovalé listnaté lesy. V západních Čechách je tento druh znám z více lokalit na širším Plzeňsku, publikovali jej odtud Benedikt (1990), Kejval et al. (2006, 2008), Kejval & Benedikt (2009) a Týr (2012a).

Mycetophagidae

Mycetophagus decempunctatus decempunctatus Fabricius, 1801 **EN**
B2: 10.VI.2014, 1 ex., SA lgt., det. et coll.
V ČR vzácný mycetofágní druh, který ze západních Čech publikoval dosud jen Benedikt (2010) z EVL Kaňon Ohře.

Mycetophagus fulvicollis Fabricius, 1792 **VU**
B1: 5.V.2012, 1 ex., BS lgt., BV det. et coll.; **B2**: 26.III.2012, 1 ex., SA lgt., det. et coll.; 5.V.2012, 1 ex., PR lgt., det. et coll.; 8.VI.2013, 1 ex., SA lgt., det. et coll.
V ČR je tento mycetofágní druh rozšířen roztroušeně po většině území, v západních Čechách je ale vzácný a žádné publikované údaje nejsou známy.

Mycetophagus multipunctatus Fabricius, 1792 **NT**
B1: 5.V.2012, 1 ex., BS lgt., BV det. et coll.; **B2**: 8.VI.2013, 2 ex., SA lgt. et coll., BV det.
V ČR nehojný mycetofágní druh známý z roztroušených lokalit z většiny území. Ze západních Čech je znám z nálezů z EVL Kaňon Ohře (Benedikt 2010) a ze Žihelska (Týr 2012a).

Mycetophagus piceus (Fabricius, 1777) **NT**
B1: 5.V.2012, 2 ex., BS lgt., BV det. et coll.; 25.VIII.2012, 1 ex., BS lgt., BV det. et coll.; dtto, 2 ex., TV lgt., det. et coll.; 31.VIII.2013, 2 ex., BS lgt., BV det. et coll.
Stejně jako předchozí druh je i tento mycetofág znám z mnoha lokalit po většině území ČR, v západních Čechách je ale vzácný a publikoval jej odtud pouze Týr (2012a) ze Žihelska.

Oedemeridae

Ischnomera cinerascens cinerascens (Pandellé, 1867) **EN**
B1: 8.VI.2013, 1 ex., KZ lgt., det. et coll.
V ČR jen vzácně zjištěný druh zachovalých listnatých lesů středních a horských poloh. Ze západních Čech jej publikovali pouze Kejval et al. (2006) ze dvou lokalit v Českém lese a Kejval & Benedikt (2009) z PR Herštýn.

Ischnomera sanguinicollis (Fabricius, 1787) **VU** (Obr. 13)
B2: 8.VI.2013, 1 ex., SA lgt., det. et coll.
V ČR vzácnější druh stehenáče s vazbou na zachovalé listnaté lesy středních poloh. Ze západních Čech jsou známy pouze publikace z PR Starý Hirštejn a PR Diana v Českém lese (Kejval et al. 2006, Kejval & Benedikt 2009) a NPR Chejlava (Kejval et al. 2008).

Ptinidae

Ernobius abietinus (Gyllenhal, 1808) **VU**
B2: 6.V.2017, 1 ex., SA lgt. et coll., J. Vávra det.
V ČR řídký druh s vývojem v borovici lesní (*Pinus sylvestris*), ale i jiných jehličnanech (Zahradník 2013). Z území západních Čech nejsou známy žádné publikované údaje.

Ochina latreillii (Bonelli, 1812) **EN** (Obr. 14)
B1: 21.V.2009, 2 ex., SA lgt., det. et coll.; 6.VI.2010, 1 ex., SA lgt., det. et coll.; 5.V.2012, 3 ex., BS lgt., BV det. et coll.; dtto, 1 ex., PR lgt., det. et coll.; dtto, 2 ex., SA lgt., det. et coll.; **B2**: 14.VI.2006, 1 ex., SA lgt., det. et coll.; 28.V.2008, 1 ex., SA lgt., det. et coll.; 5.V.2012, 1 ex., PJ lgt. et coll., PR det.; 16.VI.2014, SA lgt., det. et coll.
V ČR velmi vzácný červotoč, uvedený Zahradníkem (2013) ze tří faunistických čtverců na jižní Moravě a jednoho na Křivoklátsku, odkud několik jednotlivých nálezů shrnul později Januš (2016). Ze západních Čech aktuálně publikovali nález z okolí Žihle Týr & Zahradník (2017). Početné nálezy z Řičeje představují pravděpodobně nejbohatší doklady výskytu tohoto druhu z území ČR. Červotoč byl zjištěn také na sousedním vrchu Doubrava: 25.V.2012, 2 ex., SA lgt., det. et coll. Vývoj druhu probíhá v suchých větvích některých listnatých stromů, především dubů (*Quercus* spp.) a jilmů (*Ulmus* spp.) (Zahradník 2013). Na Řičeji byl brouk nalezen nejčastěji oklepem větví lípy srdčité (*Tilia cordata*). Jeden z nejcennějších druhů brouků na lokalitě.

Obr. 13. *Ischnomera sanguinicollis.* Slatina: vrch Řičej. Foto: S. Benedikt.
Fig. 13. *Ischnomera sanguinicollis*. Slatina: Řičej hill. Photo: S. Benedikt.

Obr. 14. *Ochina latreillii.* Slatina: vrch Řičej. Foto: Z. Kejval.
Fig. 14. *Ochina latreillii*. Slatina: Řičej hill. Photo: Z. Kejval.

Rhynchitidae

Chonostropheus tristis (Fabricius, 1794) **NT** (Obr. 15)
B1: 5.V.2012, 2 ex., SA lgt. et coll., KP det. (viz také Kresl 2018)
V ČR je tato zobonoska vzácná, kromě nálezů na Moravě je známa z několika izolovaných arel v Čechách. V jednotlivých nálezech je doložena z Křivoklátska, z okolí Prahy a z Brné v severozápadních Čechách (Schön 1995, Moravec & Rébl 2012, Kresl 2018). V Branžovském hvozdu byla zobonoska kromě Řičeje zjištěna také v PR Bělč a PR Herštýn (Kresl 2018). Druh je vývojově vázán na listy javorů, především javoru klenu (*Acer pseudoplatanus*).

Scarabaeidae

Aphodius arenarius (Olivier, 1789) **NT**
B1: 9.IV.2009, 1 ex., SA lgt. et coll., TV det.
V ČR vzácnější teplomilný hnojník s rozšířením převážně jen v termofytiku Čech a jižní Moravy, který byl na území západních Čech zjištěn staršími nálezy v okolí Plzně a Sušice (Týr 2011b). Uvedený nález z PR Bělýšov již publikoval Týr (2012b).

Onthophagus vacca (Linnaeus, 1767)
B: Rejnek (1977)
V ČR v současnosti velmi vzácný koprofágní druh, vázaný na větší pastviny především hovězího dobytka v teplých polohách. Ze západních Čech není autorům znám žádný, ani historický nález tohoto druhu. U zmíněného literárního údaje navíc není jasné, zda se nejednalo o podobný druh *O. medius* (Kugellan, 1792), který byl dříve synonymem ke druhu *O. vacca* a nedávno byl povýšen na samostatný druh (Rössner et al. 2010).

Obr. 15. *Chonostropheus tristis.* Slatina: vrch Řičej. Foto: S. Benedikt.
Fig. 15. *Chonostropheus tristis*. Slatina: Řičej hill. Photo: S. Benedikt.

Protaetia marmorata marmorata (Fabricius, 1792)
B: Rejnek (1977)
V ČR vzácnější zlatohlávek s vazbou na staré listnaté stromy s dutinami. Ze západních Čech publikoval druh Týr (2010b) ze Žihelska a další recentní nálezy pocházejí ze zámeckého parku v Horšovském Týnu (J. Lahoda, pers. comm.).

Trichius fasciatus (Linnaeus, 1758) **NT, §**
B3: 1.IX.1993, 1 ex.; 12.VII.2003, 1 ex.; oba ex. SA lgt., det. et coll.
V ČR nehojný druh zdobence, který se vyskytuje v přírodně bohatších lokalitách od nížin do hor. V západních Čechách je jen lokálně rozšířen, známé oblasti výskytu jsou zde např. okolí horního toku řeky Střely (Týr 2010b) a EVL Kaňon Ohře (Benedikt 2010).

Sphaeritidae

Sphaerites glabratus (Fabricius, 1792)
B: Rejnek (1977)
V ČR vzácnější saprofilní druh s vazbou na zahnívající organické látky v přírodně bohatých lokalitách. Také v západních Čechách je druh znám jen z ojedinělých nálezů. Několik lokalit z území současného Plzeňského kraje uvedl Suchý (1986–1987) a recentně jej publikovali z PR Podhorní vrch Kejval et al. (2008).

Staphylinidae

Amarochara bonnairei (Fauvel, 1865) **CR**
B: Roubal (1924)
V ČR velmi vzácný drabčík, který je odtud znám jen z historických nálezů ze středních Čech: Zvolská Homole (Pecina 1980) a Vrané nad Vltavou a Závist (Assing 2002). Také z masivu Řičeje existuje jen výše uvedený historický nález J. Roubala, u něhož je, vzhledem k odborné erudici nálezce, předpoklad správné determinace.

Cypha pulicaria (Erichson, 1839) **VU**
B1: 8.VI.2013, 1 ex., BS lgt., det. et coll.
V ČR vzácný druh drabčíka, doložený jen ojedinělými nálezy. Nedostatek údajů jde jistě na vrub také velmi malé velikosti brouka (< 2 mm), kvůli které bývá v terénu přehlížen, a také všeobecně méně fau-

nisticky prozkoumané čeledi Staphylinidae, která se netěší dostatečné pozornosti odborné veřejnosti. Z území západních Čech nejsou jiné údaje známy.

Cyphea curtula (Erichson, 1837) **VU**
B1: 8.VI.2013, 1 ex., BS lgt., det. et coll.
V ČR vzácnější druh drabčíka, který preferuje lokality zachovalých listnatých lesů, kde imaga žijí pod kůrou stromů. V západních Čechách jiná lokalita druhu není známa, přesto je zde předpoklad jeho většího rozšíření – platí zde stejný komentář jako u předchozího.

Euryusa castanoptera Kraatz, 1856 **EN**
B1: 5.V.2012, 1 ex., BS lgt., det. et coll.
V ČR nehojný drabčík zachovalých listnatých lesů, kde jsou imaga nacházena nejčastěji pod kůrou ležících kmenů. Z území západních Čech byl dosud publikován jen jednou – EVL Kaňon Ohře (Benedikt 2010), bude ale jistě více rozšířen.

Eusphalerum stramineum (Kraatz, 1857) **VU** (Obr. 16)
B1: 8.VI.2013, 1 ex., BS lgt., det. et coll.
Alpský florikolní druh, který dosahuje v jižních a západních Čechách severní hranice rozšíření. Je odtud znám z Doupovských hor, NPR Soos, Šumavy a Novohradských hor (Boháč & Matějíček 2002). V Branžovském hvozdu byl zjištěn také v PR Bělč (9.VI.2013, 1 ex., BS lgt., det. et coll.).

Obr. 16. *Eusphalerum stramineum.* Slatina: vrch Řičej. Foto: Z. Kejval.
Fig. 16. *Eusphalerum stramineum*. Slatina: Řičej hill. Photo: Z. Kejval.

Leptusa ruficollis (Erichson, 1839) **NT**
B: Roubal (1924); **B1**: 31.VIII.2013, 1 ex.; BS lgt., det. et coll; 30.VIII.2014, 1 ex., SA lgt., BS det. et coll.
Humikolní drabčík, který se v ČR vyskytuje roztroušeně v přírodně zachovalejších lokalitách především listnatých lesů. Ze západních Čech nejsou známy jiné nálezy, bude ale jistě více rozšířen. Rovněž pro tento druh platí komentář uvedený pro *Cypha pulicaria*.

Mycetoporus ambiguus Luze, 1901 **EN**
B1: 5.V.2012, 1 ex., BS lgt. et coll., SM det.; 8.VI.2013, 1 ex., BS lgt., det. et coll.
V ČR vzácný saprofilní predátor na lesních a lesostepních lokalitách. Publikovaných údajů k tomuto druhu je celkově velmi málo (např. Hamet et al. 2005: Moravský kras), ze západních Čech není znám jiný údaj.

Mycetoporus rufescens (Stephens, 1832) **EN**
B: Roubal (1924)
Charakteristika je stejná jako u předchozího druhu. Z ČR jen velmi vzácně hlášený druh (např. Vávra et al. 2011: Bzenec). Vzhledem ke složité taxonomii rodu a všeobecně obtížné determinaci zástupců rodu *Mycetoporus* Mannerheim, 1830 nelze u tohoto starého údaje vyloučit i chybnou determinaci.

Ocypus macrocephalus (Gravenhorst, 1802) **NT**
B: Roubal (1924)
V ČR roztroušeně se vyskytující velký drabčík na stanovištích zachovalejších listnatých a smíšených lesů chladnějších poloh. V západních Čechách je druh znám velmi lokálně (např. Slavkovský les: PR Podhorní vrch, PR Žižkův vrch).

Olophrum piceum (Gyllenhal, 1810) **VU**
B: Roubal (1924)
V ČR vzácný hygrofilní drabčík s výskytem především v podhorských a horských polohách. Ze západních Čech byl publikován dosud jen dvakrát: NPR Soos (Smetana 1964) a EVL Bystřina-Lužní potok (Benedikt 2011).

Quedius brevicornis (C. G. Thomson, 1860) **CR**
B: Roubal (1924)
V ČR vzácný druh stromových dutin v nejzachovalejších lokalitách listnatých lesů. Ze západních Čech byl dosud uveden jen jednou: NPR Chejlava (Kejval et al. 2008).

Quedius brevis Erichson, 1840 **NT**
B1: 8.VI.2013, 1 ex., BS lgt. det. et coll.
Myrmekofilní druh s vazbou na mravence z rodu *Formica* Linnaeus, 1758. V ČR nehojný výskyt

podobně jako v západních Čechách, odkud je druh znám z více lokalit.

Quedius maurus (C. R. Sahlberg, 1830) **NT**
B: Roubal (1924)
Hygrofilní drabčík lesních lokalit, v ČR roztroušeně převážně v podhorských oblastech. Ze západních Čech je druh znám jen velmi vzácně a publikován dosud nebyl.

Stenus montivagus Heer, 1841 **NT** (Obr. 17)
B1: 11.XI.2012, 2 ex., LJ lgt. et coll., BS det.
Druh je rozšířen v pohořích západní Evropy a alpských zemích. V ČR byl uváděný jen ze Šumavy a Novohradských hor (Boháč & Matějíček 2002), nalezen byl ale také v Českém lese a Slavkovském lese (Kejval et al. 2006, 2008). V Branžovském hvozdu je jeho výskyt na samé severovýchodní hranici svého areálu.

Thiasophila angulata (Erichson, 1837) **NT**
B1: 5.V.2012, 1 ex., BS lgt. det. et coll.
Myrmekofilní drabčík s preferencí vazby na *Formica rufa* Linnaeus, 1761 a *F. pratensis* Retzius, 1783. V ČR se vyskytuje roztroušeně na lesních lokalitách do podhorského stupně. Ze západních Čech je znám z jediné publikace: NPR Soos (Smetana 1964). Druh zde ale bude na vhodných místech nepochybně více rozšířen.

Velleius dilatatus (Fabricius, 1787) **NT**
B: Rejnek (1977)

Obr. 17. *Stenus montivagus.* Slatina: vrch Řičej. Foto: Z. Kejval.
Fig. 17. *Stenus montivagus*. Slatina: Řičej hill. Photo: Z. Kejval.

V ČR donedávna vzácný druh, který byl v posledních letech zaznamenán častěji, a to i na území západních Čech (poznatky autorů). Druh, který je predátorem sršně obecné (*Vespa crabro* Linnaeus, 1758), aktivuje v blízkosti jejích hnízd jak ve volné přírodě, tak i v antropicky ovlivněném prostředí.

Tenebrionidae

Allecula morio (Fabricius, 1787) **NT**
B2: 26.VII.2010, 1 ex.; 6.VII.2013, 2 ex.; 10.VI.2014, 2 ex.; SA lgt., det. et coll.
V ČR nehojný xylofág s vazbou na mrtvé dřevo listnatých stromů. Z území západních Čech byl výskyt druhu publikován vícekrát (např. Benedikt 2010, Týr 2012a).

Mycetochara axillaris axillaris (Paykull, 1799) **NT**
B2: 6.VII.2013, 1 ex.; 10.VI.2014, 1 ex.; oba ex. SA lgt., det. et coll.
V ČR poměrně vzácný a lokální druh se stejnou bionomií jako předchozí. Ze západních Čech jsou známy dva publikované nálezy: EVL Kaňon Ohře (Benedikt 2010), Žihelsko (Týr 2012a).

Mycetochara humeralis (Fabricius, 1787) **NT**
B2: 29.XI.2002, 1 ex., SA lgt., det. et coll.
V ČR rovněž vzácný druh se stejnou bionomií jako předchozí. V západních Čechách je druh znám jen z ojedinělých nálezů a publikován dosud nebyl.

Mycetochara maura (Fabricius, 1792) **NT**
B2: 14.VI.2006, 2 ex.; 21.V.2009, 1 ex.; oba ex. SA lgt., det. et coll.
Bionomie stejná jako u předchozích druhů rodu. Přestože je ve srovnání s nimi podstatně hojnější, ze západních Čech byl uveden dosud pouze dvakrát: Plzeň – areál ZOO (Benedikt 1990) a Žihelsko (Týr 2012a).

Platydema violaceum (Fabricius, 1790) **NT**
B2: 10.V.2012, 1 ex.; 8.VI.2013, 1 ex.; oba ex. SA lgt., det. et coll.
Mycetofágní potemník, který je z území ČR v posledních letech hlášen častěji než v minulosti. Také v západních Čechách, odkud je naprostá absence starších dat, byl recentně zjištěn několikrát, např. PP Doubí (Kejval et al. 2008) a Žihelsko (Týr 2012a).

Prionychus ater (Fabricius, 1775) **NT**
B2: 19.V.2004, 1 ex., SA lgt., det. et coll.
V ČR vzácnější druh, xylofág s vývojem larev v trouchu listnatých stromů. Ze západních Čech je druh znám z více lokalit, publikovány byly ale pouze

nálezy z blízkého okolí Plzně (Benedikt 1990) a ze Žihelska (Týr 2012a).

Pseudocistela ceramboides ceramboides (Linnaeus, 1758) **VU**
B2: 10.VI.2014, 2 ex., SA lgt., det. et coll.
Druh je podobně jako předchozí vázán na starší listnaté porosty. Některé nálezy ze západních Čech byly publikovány: NPR Chejlava, PP Doubí, PR Pavlovická stráň (Kejval et al. 2008), PR Diana (Kejval & Benedikt 2009), Žihelsko (Týr 2012a).

Tetratomidae

Hallomenus axillaris (Illiger, 1807) **EN**
B1: 25.VIII.2012, 2 ex.; 6.VII.2013, 1 ex.; oba ex. SA lgt. et coll., KO det.
V ČR vzácný mycetofágní druh s velmi lokálním výskytem a vazbou na zachovalé listnaté a smíšené lesy nižších až horských poloh. Kromě nálezů na Řičeji je druh znám v západních Čechách už jen z jediné lokality: NPR Čerchovské hvozdy (Kejval et al. 2006).

Tetratoma fungorum Fabricius, 1790
B1: 6.IV.2009, 1 ex., SA lgt., det. et coll.
V ČR nehojný mycetofágní druh s roztroušeným výskytem především ve středních polohách. Z území západních Čech byl publikován z NPR Chejlava (Benedikt 1990), z EVL Kaňon Ohře (Benedikt 2010) a ze Žihelska (Týr 2012a).

Zopheridae

Coxelus pictus (Sturm, 1807)
B1: 25.VIII.2012, 1 ex., TV lgt., det. et coll.
Mycetofilní saproxylofág, který se v ČR vyskytuje převážně jen na jižní, východní a severní Moravě. Z Čech byl tento druh uveden jen jednou v historické publikaci Kirchnera (1858) (Kaplice v jižních Čechách), která však vyžaduje kritický přístup kvůli velkému množství zcela nevěrohodných údajů. Nález v PR Bělýšov je tedy potvrzením výskytu druhu v Čechách. Podle sdělení nálezce (V. Týr, pers. comm.) byl exemplář oklepnut z ležící větve některého listnáče. **Potvrzení výskytu druhu v Čechách.**

Synchita variegata Hellwig, 1792 **EN**
B1: 31.VIII.2013, 2 ex., US lgt. et coll., PP det.
V ČR vzácný mycetofilní xylofág s výskytem na lokalitách zachovalých listnatých a smíšených lesů. Jiné nálezy ze západních Čech nejsou známy.

ÚPLNÝ PŘEHLED EVIDOVANÝCH DRUHŮ

Následující seznam je přehledem druhů, evidovaných na území vrchu Řičej. Druhy známé pouze ze starých literárních zdrojů před rokem 1980 (Roubal 1915, 1916, 1917, 1918, 1924, Rejnek 1977) jsou uvedeny v hranatých závorkách. Naprostá většina z nich však patří mezi běžně rozšířené druhy, jejichž recentní výskyt je na lokalitě velmi pravděpodobný. Jejich absence ve výčtu druhů z průzkumu je tak způsobena spíše jen nepozorností či nedůsledností dodržování metodických pokynů během průzkumu. Všechny významnější výjimky z tohoto předpokladu jsou komentovány v předchozí kapitole.
Čeledi a druhy v rámci čeledí jsou seřazeny abecedně.
Aderidae: *Aderus populneus* (Creutzer in Panzer, 1796), *Euglenes oculatus* (Paykull, 1798)
Anthribidae: *Anthribus nebulosus* (Forster, 1770), *Dissoleucas niveirostris* (Fabricius, 1798), *Platystomos albinus* (Linnaeus, 1758), *Pseudeuparius sepicola* (Fabricius, 1792)
Biphyllidae: *Diplocoelus fagi* (Chevrolat, 1837)
Bostrichidae: *Xylopertha retusa* (Olivier, 1790)
Brentidae: *Apion cruentatum* Walton, 1844, *A. frumentarium* (Linnaeus, 1758), *A. rubiginosum* Grill, 1893, *Catapion meieri* (Desbrochers des Loges, 1901), *C. pubescens* (Kirby, 1811), *C. seniculus* (Kirby, 1808), *Ceratapion gibbirostre* (Gyllenhal, 1813), *C. onopordi onopordi* (Kirby, 1808), *Cyanapion gyllenhalii* (Kirby, 1808), *C. spencii* (Kirby, 1808), *Diplapion confluens* (Kirby, 1808), *D. stolidum* (Germar, 1817), *Eutrichapion ervi* (Kirby, 1808), *E. viciae* (Paykull, 1800), *Exapion difficile* (Herbst, 1797), *E. fuscirostre fuscirostre* (Fabricius, 1775), *Hemitrichapion pavidum* (Germar, 1817), *Holotrichapion aethiops* (Herbst, 1797), *H. ononis* (Kirby, 1808), *Ischnopterapion loti* (Kirby, 1808), *I. modestum* (Germar, 1817), *I. virens* (Herbst, 1797), *Kalcapion pallipes* (Kirby, 1808), *Melanapion minimum* (Herbst, 1797), *Nanophyes marmoratus marmoratus* (Goeze, 1777), *Oxystoma craccae* (Linnaeus, 1767), *O. subulatum* (Kirby, 1808), *Perapion curtirostre* (Germar, 1817), *P. marchicum* (Herbst, 1797), *P. violaceum violaceum* (Kirby, 1808), *Protapion apricans* (Herbst, 1797), *P. assimile assimile* (Kirby, 1808), *P. fulvipes fulvipes* (Geoffroy in Fourcroy, 1785), *P. nigritarse* (Kirby, 1808), *P. trifolii* (Linnaeus, 1768), *Pseudoperapion brevirostre* (Herbst, 1797), *Pseudostenapion simum* (Germar, 1817), *Squamapion atomarium* (Kirby, 1808), *S. cineraceum* (Wencker, 1864)
Buprestidae: *Agrilus angustulus angustulus* (Illiger, 1803), *A. biguttatus* (Fabricius, 1777), *A. graminis graminis* Kiesenwetter, 1857, *A. sulcicollis* Lacordaire, 1835, *Anthaxia helvetica helvetica* Stierlin, 1868, *A. morio* (Fabricius, 1792), *A. nitidula* (Linnaeus, 1758), *A. quadripunctata quadripunctata* (Linnaeus, 1758), *Aphanisticus elongatus elongatus* A. Villa et G. B. Villa, 1835, *Buprestis rustica rustica* Linnaeus, 1758, *Lamprodila rutilans rutilans* (Fabricius, 1777), *Trachys minuta minuta* (Linnaeus, 1758)
Byturidae: *Byturus tomentosus* (DeGeer, 1774)
Cantharidae: *Cantharis livida* Linnaeus, 1758, *C. nigricans* O. F. Müller, 1776, *C. obscura* Linnaeus, 1758,

C. pagana Rosenhauer, 1847, *C. pellucida* Fabricius, 1792, *C. rufa* Linnaeus, 1758, *C. rustica* Fallén, 1807, *Malthinus flaveolus* (Herbst, 1786), *M. frontalis* (Marsham, 1802), *Malthodes marginatus* (Latreille, 1806), *M. minimus* (Linnaeus, 1758), *Metacantharis clypeata* (Illiger, 1798), *Rhagonycha lignosa* (O. F. Müller, 1764), *R. lutea* (O. F. Müller, 1764), *R. nigriventris* Motschulsky, 1860, *R. translucida* (Krynicki, 1832)

Carabidae: *Abax ovalis* (Duftschmid, 1812), [*A. parallelepipedus parallelepipedus* Piller et Mitterpacher, 1783], [*A. parallelus parallelus* (Duftschmid, 1812)], *Amara convexior* Stephens, 1828, *A. curta* Dejean, 1828, [*A. lunicollis* Schiødte, 1837], *A. montivaga* Sturm, 1825, [*A. ovata* (Fabricius, 1792)], [*A. plebeja* (Gyllenhal, 1810)], *A. similata* (Gyllenhal, 1810), *Anchomenus dorsalis* (Pontoppidan, 1763), [*Badister bullatus* (Schrank, 1798)], *B. lacertosus* Sturm, 1815, [*Bembidion articulatum* (Panzer, 1796)], [*B. deletum deletum* Audinet-Serville, 1821], [*B. minimum* (Fabricius, 1792)], [*Bradycellus harpalinus* (Audinet-Serville, 1821)], [*B. ruficollis* (Stephens, 1828)], [*Brachinus explodens* Duftschmid, 1812], *Calathus fuscipes fuscipes* (Goeze, 1777), *Callistus lunatus lunatus* (Fabricius, 1775), *Calodromius spilotus* (Illiger, 1798), *Calosoma sycophanta* (Linnaeus, 1758), *Carabus convexus convexus* Fabricius, 1775, [*C. hortensis hortensis* Linnaeus, 1758], *C. intricatus intricatus* Linnaeus, 1761, *C. nemoralis nemoralis* O. F. Müller, 1764, [*C. violaceus violaceus* Linnaeus, 1758], [*Cychrus caraboides* (Linnaeus, 1758)], *Demetrias monostigma* Samouelle, 1819, *Dromius agilis* (Fabricius, 1787), [*D. fenestratus* (Fabricius, 1794)], *D. quadrimaculatus* (Linnaeus, 1758), *D. schneideri* Crotch, 1871, [*Harpalus atratus* Latreille, 1804], *H. honestus honestus* (Duftschmid, 1812), *H. laevipes* Zetterstedt, 1828, *H. latus* (Linnaeus, 1758), *H. rubripes* (Duftschmid, 1812), [*H. tardus* (Panzer, 1796)], [*Lebia cyanocephala cyanocephala* (Linnaeus, 1758)], *Leistus ferrugineus* (Linnaeus, 1758), *Molops elatus elatus* (Fabricius, 1801), [*M. piceus piceus* (Panzer, 1793)], [*Nebria brevicollis* (Fabricius, 1792)], [*Notiophilus aquaticus* (Linnaeus, 1758)], *N. biguttatus* (Fabricius, 1779), *N. palustris* (Duftschmid, 1812), *Ophonus rufibarbis* (Fabricius, 1792), [*Panagaeus cruxmajor* (Linnaeus, 1758)], *Philorhizus crucifer crucifer* (P. H. Lucas, 1846), *Poecilus cupreus cupreus* (Linnaeus, 1758), [*P. versicolor* (Sturm, 1824)], [*Pterostichus aethiops* (Panzer, 1796)], *P. burmeisteri burmeisteri* Heer, 1838, *P. melanarius melanarius* (Illiger, 1798), *P. melas melas* (Creutzer in Panzer, 1799), [*P. niger niger* (Schaller, 1783)], *P. oblongopunctatus oblongopunctatus* (Fabricius, 1787), *Syntomus truncatellus* (Linnaeus, 1761), *Tachyta nana nana* (Gyllenhal, 1810), [*Trechus pilisensis sudeticus* Pawłowski, 1975], [*T. quadristriatus* (Schrank, 1781)], [*Trichotichnus laevicollis laevicollis* (Duftschmid, 1812)]

Cerambycidae: *Agapanthia villosoviridescens* (DeGeer, 1775), *Alosterna tabacicolor tabacicolor* (DeGeer, 1775), *Anaesthetis testacea testacea* (Fabricius, 1781), *Anaglyptus mysticus* (Linnaeus, 1758), [*Callidium violaceum* (Linnaeus, 1758)], *Clytus arietis arietis* (Linnaeus, 1758), *Cortodera femorata* (Fabricius, 1787), *Dinoptera collaris* (Linnaeus, 1758), *Exocentrus lusitanus* (Linnaeus, 1767), *Glaphyra umbellatarum* (Schreber, 1759), *Grammoptera abdominalis* (Stephens, 1831), *G. ruficornis ruficornis* (Fabricius, 1781), *Chlorophorus herbsti* (Brahm, 1790), *Leioderes kollari* L. Redtenbacher, 1848, *Leiopus linnei* Wallin, Nylander & Kvamme, 2009, *L. nebulosus nebulosus* (Linnaeus, 1758), *Mesosa nebulosa nebulosa* (Fabricius, 1781), *Molorchus minor minor* (Linnaeus, 1758), *Necydalis major major* Linnaeus, 1758, [*Oberea oculata* (Linnaeus, 1758)], *Obrium brunneum* (Fabricius, 1792), *Oplosia cinerea* (Mulsant, 1839), [*Opsilia coerulescens* (Scopoli, 1763)], *Oxymirus cursor* (Linnaeus, 1758), [*Pachytodes cerambyciformis* (Schrank, 1781)], *Pedostrangalia revestita* (Linnaeus, 1767), *Phymatodes rufipes rufipes* (Fabricius, 1776), *P. testaceus* (Linnaeus, 1758), *Plagionotus arcuatus* (Linnaeus, 1758), *Pogonocherus fasciculatus fasciculatus* (DeGeer, 1775), *P. hispidus* (Linnaeus, 1758), *P. ovatus* (Goeze, 1777), *Prionus coriarius* (Linnaeus, 1758), *Pyrrhydium sanguineum* (Linnaeus, 1758), *Rhagium mordax* (DeGeer, 1775), *Rutpela maculata maculata* (Poda, 1761), *Saperda octopunctata* (Scopoli, 1772), [*Spondylis buprestoides* (Linnaeus, 1758)], *Stenocorus meridianus* (Linnaeus, 1758), *Stenostola dubia* (Laicharting, 1784), [*Stictoleptura maculicornis maculicornis* (DeGeer, 1775)], *S. rubra rubra* (Linnaeus, 1758), *S. scutellata scutellata* (Fabricius, 1781), *Tetropium gabrieli* Weise, 1905, *Tetrops praeusta praeusta* (Linnaeus, 1758), *Xylotrechus antilope antilope* (Schönherr, 1817)

Cerylonidae: *Cerylon ferrugineum* Stephens, 1830, *C. histeroides* (Fabricius, 1792)

Ciidae: *Cis boleti* (Scopoli, 1763), *C. comptus* Gyllenhal, 1827, *C. festivus* (Panzer, 1793), *C. micans* (Fabricius, 1792), *C. punctulatus* Gyllenhal, 1827, *Ennearthron cornutum* (Gyllenhal, 1827), *Octotemnus glabriculus* (Gyllenhal, 1827), *Orthocis alni* (Gyllenhal, 1827), *Sulcacis nitidus* (Fabricius, 1792)

Cleridae: *Thanasimus formicarius formicarius* (Linnaeus, 1758), *Tillus elongatus* (Linnaeus, 1758)

Coccinellidae: *Adalia bipunctata* (Linnaeus, 1758), *A. decempunctata* (Linnaeus, 1758), *Calvia decemguttata* (Linnaeus, 1767), *C. quatuordecimguttata* (Linnaeus, 1758), *Coccinella septempunctata* Linnaeus, 1758, *Coccinula quatuordecimpustulata* (Linnaeus, 1758), *Halyzia sedecimguttata* (Linnaeus, 1758), *Harmonia axyridis* (Pallas, 1773), *Propylea quatuordecimpunctata* (Linnaues, 1758), *Scymnus abietis* (Paykull, 1798), *S. ater* Kugelann, 1794, *S. impexus* Mulsant, 1850, *Tytthaspis sedecimpunctata* (Linnaeus, 1761)

Cryptophagidae: *Atomaria analis* Erichson, 1846, *A. elongatula* Erichson, 1846, *A. ihsseni* Johnson, 1978, *A. turgida* Erichson, 1846, *Cryptophagus dentatus* (Herbst, 1793), *C. labilis* Erichson, 1846, *C. pallidus* Sturm, 1845, *C. pilosus* Gyllenhal, 1827, *C. punctipennis* C. Brisout de Barneville, 1863, *C. reflexus* Rey, 1889, *C. saginatus* Sturm, 1845, *Spavius glaber* (Gyllenhal, 1808)

Curculionidae: *Acalles echinatus* (Germar, 1824), *A. fallax* Boheman, 1844, *Andrion regensteinensis* (Herbst, 1797), *Anthonomus conspersus* Desbrochers des Loges, 1868, *A. phyllocola* (Herbst, 1795), *A. rubi* (Herbst, 1795), *Archarius c*rux (Fabricius, 1777), *A. pyrrhoceras* (Marsham, 1802), *Bradybatus fallax* Gerstäcker,

1860, *B. kellneri* Bach, 1854, *Brachonyx pineti* (Paykull, 1792), *Ceutorhynchus alliariae* H. Brisout de Barneville, 1860, *C. erysimi* (Fabricius, 1787), *C. chalybaeus* Germar, 1824, *C. obstrictus* (Marsham, 1802), *C. pallidactylus* (Marsham, 1802), *C. typhae* (Herbst, 1795), *Cionus ganglbaueri* Wingelmüller, 1914, *C. hortulanus* (Geoffroy in Fourcroy, 1785), *C. nigritarsis* Reitter, 1904, *C. tuberculosus* (Scopoli, 1763), *Coeliastes lamii* (Fabricius, 1792), *Coeliodes rana* (Fabricius, 1787), *C. ruber* (Marsham, 1802), *C. siculus* Schultze, 1901, *C. transversealbofasciatus* (Goeze, 1777), *C. trifasciatus* Bach, 1854, *Curculio glandium* Marsham, 1802, *C. venosus venosus* (Gravenhorst, 1807), *C. villosus* Fabricius, 1781, *Dorytomus occallescens* (Gyllenhal, 1835), *D. rufatus rufatus* (Bedel, 1888), *Echinodera hypocrita* (Boheman, 1837), *Ernoporicus fagi* (Fabricius, 1798), *Eusomus ovulum* Germar, 1824, *Exomias pellucidus pellucidus* (Boheman, 1834), *Gymnetron melanarium* (Germar, 1821), *Hadroplontus litura* (Fabricius, 1775), *Hylastes cunicularius* Erichson, 1836, *Hylesinus toranio* (D'Anthoine, 1788), *H. varius* (Fabricius, 1755), *Hypera arator* (Linnaeus, 1758), *H. meles* (Fabricius, 1792), *Kyklioacalles roboris* (Curtis, 1834), *Larinus carlinae* (Olivier, 1807), *L. turbinatus* Gyllenhal, 1835, *Magdalis armigera* (Geoffroy in Fourcroy, 1785), *M. cerasi* (Linnaeus, 1758), *M. duplicata* Germar, 1819, *M. flavicornis* (Gyllenhal, 1836), *M. frontalis* (Gyllenhal, 1827), *M. ruficornis* (Linnaeus, 1758), *M. violacea* (Linnaeus, 1758), *Mecinus labilis* (Herbst, 1795), *M. pyraster* (Herbst, 1795), *Miarus ajugae* (Herbst, 1795), *Mogulones asperifoliarum* (Gyllenhal, 1813), *M. euphorbiae* (C. Brisout de Barneville, 1866), *Nedyus quadrimaculatus* (Linnaeus, 1758), *Orchestes fagi fagi* (Linnaeus, 1758), *O. pilosus* (Fabricius, 1781), *O. quercus* (Linnaeus, 1758), *O. testaceus* (O. F. Müller, 1776), *Otiorhynchus raucus* (Fabricius, 1777), *O. singularis* (Linnaeus, 1767), *Phloeophagus lignarius* (Marsham, 1802), *Phyllobius argentatus argentatus* (Linnaeus, 1758), *P. glaucus* (Scopoli, 1763), *P. pyri* (Linnaeus, 1758), *P. viridicollis* (Fabricius, 1792), *Pissodes harcyniae* (Herbst, 1795), *P. piceae* (Illiger, 1807), *P. piniphilus* (Herbst, 1797), *Pityogenes bidentatus* (Herbst, 1784), *Polydrusus aeratus aeratus* (Gravenhorst, 1807), *P. cervinus* (Linnaeus, 1758), *P. formosus* (Mayer, 1779), *P. marginatus* Stephens, 1831, *P. mollis* (Strøm, 1768), *P. tereticollis* (DeGeer, 1775), *Rhinomias forticornis* (Boheman, 1842), *Rhinoncus pericarpius* (Linnaeus, 1758), *R. perpendicularis* (Reich, 1797), *Rhinusa linariae* (Panzer, 1795), *Rhyncolus ater ater* (Linnaeus, 1758), *Romualdius angustisetulus* (Hansen, 1915), *Sciaphilus asperatus* (Bonsdorff, 1785), *Scolytus intricatus* (Ratzeburg, 1837), *Simo hirticornis* (Herbst, 1795), *Sitona languidus* Gyllenhal, 1834, *S. obsoletus obsoletus* (Gmelin, 1790), *S. striatellus* Gyllenhal, 1834, *S. sulcifrons argutulus* Gyllenhal, 1834, *S. suturalis* Stephens, 1831, *Stenocarus ruficornis* (Stephens, 1831), *Stereocorynes truncorum* (Germar, 1824), *Strophosoma capitatum* (DeGeer, 1775), *S. melanogrammum* (Forster, 1771), *Taphrorychus bicolor* (Herbst, 1794), *Trachodes hispidus* (Linnaeus, 1758), *Trichosirocalus troglodytes* (Fabricius, 1787), *Tychius picirostris* (Fabricius, 1787), *Xyleborus monographus* (Fabricius, 1792)

Dascilidae: *Dascillus cervinus* (Linnaeus, 1758)

Dasytidae: *Dasytes aeratus* Stephens, 1830, *D. caeruleus* (DeGeer, 1774), *D. niger* (Linnaeus, 1761), *D. obscurus* Gyllenhal, 1813, *D. plumbeus* (O. F. Müller, 1776), *D. virens* (Marsham, 1802), *Trichoceble floralis* (Olivier, 1790)

Dermestidae: [*Anthrenus museorum* (Linnaeus, 1761)], [*A. pimpinellae pimpinellae* (Fabricius, 1775)], *A. scrophulariae scrophulariae* (Linnaeus, 1758), [*Attagenus pellio* (Linnaeus, 1758)], [*Dermestes frischi* Kugelann, 1792], [*D. murinus murinus* Linnaeus, 1758], *Megatoma undata undata* (Linnaeus, 1758)

Derodontidae: *Laricobius erichsoni* Rosenhauer, 1846

Elateridae: *Actenicerus sjaelandicus* (O. F. Müller, 1764), *Adrastus axillaris* Erichson, 1841, *Agriotes acuminatus* (Stephens, 1830), *A. obscurus* (Linnaeus, 1758), *A. pilosellus* (Schönherr, 1817), *A. ustulatus* (Schaller, 1783), *Agrypnus murinus* (Linnaeus, 1758), *Ampedus balteatus* (Linnaeus, 1758), *A. pomorum* (Herbst, 1784), *A. sanguineus* (Linnaeus, 1758), *Anostirus purpureus* (Poda, 1761), *Athous haemorrhoidalis* (Fabricius, 1801), *A. subfuscus* (O. F. Müller, 1764), *A. vittatus* (Fabricius, 1792), *A. zebei* Bach, 1852, *Calambus bipustulatus* (Linnaeus, 1767), *Cardiophorus nigerrimus* Erichson, 1840, *C. ruficollis* (Linnaeus, 1758), *Cidnopus pilosus* (Leske, 1785), *Crepidophorus mutilatus* (Rosenhauer, 1847), *Ctenicera pectinicornis* (Linnaeus, 1758), *Dalopius marginatus* (Linnaeus, 1758), *Denticollis linearis* (Linnaeus, 1758), *Hypoganus inunctus* (Lacordaire, 1835), *Idolus picipennis* (Bach, 1852), *Limonius minutus* (Linnaeus, 1758), *Melanotus castanipes* (Paykull, 1800), *M. villosus* (Geoffroy in Fourcroy, 1785), *Nothodes parvulus* (Panzer, 1799), *Pheletes aeneoniger* (DeGeer, 1774), *Procraeus tibialis* (Lacordaire, 1835), *Prosternon tessellatum* (Linnaeus, 1758), *Selatosomus aeneus* (Linnaeus, 1758), [*Sericus brunneus brunneus* (Linnaeus, 1758)]

Endomychidae: *Endomychus coccineus* (Linnaeus, 1758), *Lycoperdina bovistae* (Fabricius, 1792), *Mycetina cruciata* (Schaller, 1783)

Erotylidae: *Dacne bipustulata* (Thunberg, 1781), *Triplax aenea* (Schaller, 1783), *T. rufipes* (Fabricius, 1787), *T. russica* (Linnaeus, 1758), *Tritoma bipustulata* Fabricius, 1775

Eucnemidae: *Eucnemis capucina* Ahrens, 1812, *Melasis buprestoides* (Linnaeus, 1761)

Geotrupidae: *Anoplotrupes stercorosus* (Scriba, 1791), [*Odonteus armiger* (Scopoli, 1772)], *Trypocopris vernalis vernalis* (Linnaeus, 1758)

Histeridae: *Dendrophilus punctatus punctatus* (Herbst, 1792), *D. pygmaeus* (Linnaeus, 1758), *Haeterius ferrugineus* (Olivier, 1789), [*Hister bissexstriatus* Fabricius, 1801], [*Margarinotus brunneus* (Fabricius, 1775)], [*M. carbonarius carbonarius* (J. J. Hoffmann, 1803)], [*M. purpurascens* (Herbst, 1792)], *Paromalus flavicornis* (Herbst, 1792), [*Platysoma compressum* (Herbst, 1783)], [*Saprinus semistriatus* (L. G. Scriba, 1790)]

Hydrophilidae: *Cercyon granarius* Erichson, 1837, *Megasternum concinnum* (Marsham, 1802)

Chrysomelidae: *Aphthona euphorbiae* (Schrank, 1781), *A. pygmaea* Kutschera, 1861, *A. venustula* Kutschera, 1861, *Batophila rubi* (Paykull, 1799), *Bruchidius mar-*

ginalis (Fabricius, 1776), *B. villosus* (Fabricius, 1792), *Cassida denticollis* Suffrian, 1844, *C. nebulosa* Linnaeus, 1758, *C. rubiginosa rubiginosa* O. F. Müller, 1776, *C. sanguinolenta* O. F. Müller, 1776, *C. vibex* Linnaeus, 1767, *C. viridis* Linnaeus, 1758, *C. vittata* Villers, 1789, *Clytra quadripunctata quadripunctata* (Linnaeus, 1758), *Crepidodera aurata* (Marsham, 1802), *Cryptocephalus flavipes* Fabricius, 1781, *C. moraei* (Linnaeus, 1758), *C. sexpunctatus sexpunctatus* (Linnaeus, 1758), *C. violaceus violaceus* Laicharting, 1781, *Galerucella tenella* (Linnaeus, 1760), *Hermeophaga mercurialis* (Fabricius, 1792), *Hispa atra* Linnaeus, 1767, *Hypocassida subferruginea* (Schrank, 1776), *Chaetocnema concinna* (Marsham, 1802), *C. hortensis* (Geoffroy in Fourcroy, 1785), *C. picipes* Stephens, 1831, *Chrysolina fastuosa fastuosa* (Scopoli, 1763), *C. purpurascens purpurascens* (Germar, 1822), *C. varians* (Schaller, 1783), *Lilioceris merdigera* (Linnaeus, 1758), *Longitarsus monticola* Kutschera, 1864, *Luperus luperus* (Sulzer, 1776), *Mniophila muscorum muscorum* (C. L. Koch, 1803), *Neocrepidodera ferruginea* (Scopoli, 1763), *Oulema gallaeciana* L. Heyden, 1870, *Phyllotreta nigripes nigripes* (Fabricius, 1775), *P. undulata* Kutschera, 1860, *P. vittula* (L. Redtenbacher, 1849), *Prasocuris phellandrii* (Linnaeus, 1758), *Psylliodes napi* (Fabricius, 1792), *Sermylassa halensis* (Linnaeus, 1767), *Smaragdina salicina* (Scopoli, 1763)

Kateretidae: *Brachypterolus linariae* (Stephens, 1830), *Brachypterus fulvipes* Erichson, 1843, *B. urticae* (Fabricius, 1792), *Heterhelus scutellaris* (Heer, 1841)

Laemophloeidae: *Laemophloeus monilis* (Fabricius, 1787)

Lampyridae: *Lampyris noctiluca* (Linnaeus, 1767)

Latridiidae: *Cartodere nodifer* (Westwood, 1839), *Corticaria longicollis* (Zetterstedt, 1838), *C. umbilicata* (Beck, 1817), *Corticarina minuta* (Fabricius, 1792), *C. similata* (Gyllenhal, 1827), *Cortinicara gibbosa* (Herbst, 1793), *Dienerella vincenti* Johnson, 2007, *Enicmus brevicornis* (Mannerheim, 1844), *E. histrio* Joy et Tomlin, 1910, *E. transversa* (A. G. Olivier, 1790), *Latridius minutus* (Linnaeus, 1767), *Stephostethus alternans* (Mannerheim, 1844), *S. angusticollis* (Gyllenhal, 1827), *S. lardarius* (DeGeer, 1775)

Leiodidae: *Amphicyllis globiformis* (C. R. Sahlberg, 1833), *A. globus* (Fabricius, 1792), *Anisotoma orbicularis* (Herbst, 1792), *Catops picipes* (Fabricius, 1787), *Choleva cisteloides cisteloides* (Frölich, 1799), *Leptinus testaceus* P. W. J. Müller, 1817, *Nargus anisotomoides anisotomoides* (Spence, 1815), *N. wilkini* (Spence, 1815), [*Sciodrepoides watsoni watsoni* (Spence, 1815)]

Lucanidae: *Platycerus caraboides caraboides* (Linnaeus, 1758), *Sinodendron cylindricum* (Linnaeus, 1758)

Lymexylidae: *Elateroides dermestoides* (Linnaeus, 1761)

Malachiidae: *Attalus analis* (Panzer, 1798), *Axinotarsus marginalis* (Laporte, 1840), *Charopus flavipes* (Paykull, 1798), *Malachius bipustulatus* (Linnaeus, 1758)

Melandryidae: *Abdera flexuosa* (Paykull, 1799), *Anisoxya fuscula* (Illiger, 1798), *Conopalpus testaceus* (Olivier, 1790), *Orchesia fasciata* (Illiger, 1798), *O. micans* (Panzer, 1793), *O. minor* Walker, 1837, *O. undulata* Kraatz, 1853

Monotomidae: *Monotoma angusticollis* (Gyllenhal, 1827), *M. conicicollis* Chevrolat, 1837, *Rhizophagus bipustulatus* (Fabricius, 1792), *R. dispar* (Paykull, 1800)

Mordellidae: *Mordellochroa abdominalis* (Fabricius, 1775), *Tomoxia bucephala bucephala* Costa, 1854

Mycetophagidae: *Litargus connexus* (Geoffroy, 1785), *Mycetophagus atomarius* (Fabricius, 1787), *M. decempunctatus decempunctatus* Fabricius, 1801, *M. fulvicollis* Fabricius, 1792, *M. multipunctatus* Fabricius, 1792, *M. piceus* (Fabricius, 1777), *M. quadriguttatus* P. W. J. Müller, 1821, *M. quadripustulatus* (Linnaeus, 1760)

Nitidulidae: *Cryptarcha strigata* (Fabricius, 1787), *Cychramus luteus* (Fabricius, 1787), *Epuraea aestiva* (Linnaeus, 1758), *E. longula* Erichson, 1845, *E. melanocephala* (Marsham, 1802), *E. neglecta* (Heer, 1841), *E. pallescens* (Stephens, 1835), *E. variegata* (Herbst, 1793), *Meligethes aeneus* (Fabricius, 1775), *M. bidens* C. Brisout de Barneville, 1863, *M. denticulatus* Heer, 1841, *M. difficilis* Heer, 1841, *M. distinctus* Sturm, 1845, *M. flavimanus* Stephens, 1830, *M. morosus* Erichson, 1845, *M. pedicularius* (Gyllenhal, 1808), *Pocadius adustus* Reitter, 1888, *P. ferrugineus* (Fabricius, 1775), *Soronia grisea* (Linnaeus, 1758), *S. punctatissima* (Illiger, 1794)

Oedemeridae: *Ischnomera cinerascens cinerascens* (Pandellé, 1867), *I. sanguinicollis* (Fabricius, 1787), *Oedemera podagrariae podagrariae* (Linnaeus, 1767)

Omalisidae: *Omalisus fontisbellaquei* (Geoffroy in Fourcroy, 1785)

Orsodacnidae: *Orsodacne cerasi* (Linnaeus, 1758), *O. humeralis humeralis* Latreille, 1804

Phalacridae: *Stilbus atomarius* (Linnaeus, 1767)

Ptinidae: *Dorcatoma robusta* A. Strand, 1938, *Ernobius abietinus* (Gyllenhal, 1808), *Ernobius abietis* (Fabricius, 1792), *Hadrobregmus pertinax* (Linnaeus, 1758), *Hemicoelus costatus* (Aragona, 1830), *H. fulvicornis* (Sturm, 1837), *Hyperisus plumbeum* (Illiger, 1801), *Microbregma emarginatum* (Duftschmid, 1825), *Ochina latreillii* (Bonelli, 1812), *Ptilinus pectinicornis* (Linnaeus, 1758), *Ptinomorphus imperialis* (Linnaeus, 1767), *Ptinus pilosus* P. W. J. Müller, 1821, *P. rufipes* Olivier, 1790, *Xestobium rufovillosum* (DeGeer, 1774)

Pyrochroidae: *Pyrochroa coccinea* (Linnaeus, 1760)

Rhynchitidae: *Deporaus betulae* (Linnaeus, 1758), *Chonostropheus tristis* (Fabricius, 1794), *Lasiorhynchites olivaceus* (Gyllenhal, 1833), *Neocoenorrhinus germanicus* (Herbst, 1797), *N. minutus* (Herbst, 1797), *Rhynchites auratus* (Scopoli, 1763), *R. bacchus* (Linnaeus, 1758), *Tatianaerhynchites aequatus* (Linnaeus, 1767), *Temnocerus longiceps* (C. G. Thomson, 1888)

Salpingidae: *Lissodema cursor* (Gyllenhal, 1813), *L. denticolle* (Gyllenhal, 1813), *Salpingus planirostris* (Fabricius, 1787), *S. ruficollis* (Linnaeus, 1760), *Sphaeriestes castaneus* (Panzer, 1796), *Vincenzellus ruficollis* (Panzer, 1794)

Scarabaeidae: *Aphodius arenarius* (Olivier, 1789), *A. depressus* (Kugelann, 1792), *A. fimetarius* (Linnaeus, 1758), *A. granarius* (Linnaeus, 1767), *A. prodromus* (Brahm, 1790), *A. pusillus pusillus* (Herbst, 1789), *A. sticticus* (Panzer, 1798), *Cetonia aurata aurata* (Linnaeus, 1761), *Onthophagus fracticornis* (Preyssler, 1790), *O. ovatus*

(Linnaeus, 1758), [*O. vacca* (Linnaeus, 1767)], [*Protaetia marmorata marmorata* (Fabricius, 1792)], *P. metallica metallica* (Herbst, 1782), *Trichius fasciatus* (Linnaeus, 1758)

Scraptiidae: *Anaspis flava* (Linnaeus, 1758), *Anaspis frontalis* (Linnaeus, 1758), *A. rufilabris* (Gyllenhal, 1827), *A. thoracica* (Linnaeus, 1758)

Silphidae: *Dendroxena quadrimaculata* (Scopoli, 1771), *Necrodes littoralis* (Linnaeus, 1758), *Nicrophorus humator* (Gleditsch, 1767), [*N. investigator* Zetterstedt, 1824], *N. vespilloides* Herbst, 1783, *Oiceoptoma thoracica* (Linnaeus, 1758), *Phosphuga atrata atrata* (Linnaeus, 1758), [*Thanatophilus rugosus* (Linnaeus, 1758)], *T. sinuatus* (Fabricius, 1775),

Silvanidae: *Silvanus unidentatus* (Olivier, 1790), *Uleiota planatus* (Linnaeus, 1761)

Sphaeritidae: [*Sphaerites glabratus* (Fabricius, 1792)]

Sphindidae: *Aspidiphorus orbiculatus* (Gyllenhal, 1808)

Staphylinidae: [*Acidota crenata crenata* (Fabricius, 1793)], *Acrulia inflata* (Gyllenhal, 1813), *Aleochara bipustulata* (Linnaeus, 1760), [*A. curtula* (Goeze, 1777)], [*Amarochara bonnairei* (Fauvel, 1865)], *Amphichroum canaliculatum* (Erichson, 1840), *Anotylus mutator* Lohse, 1963, *Anotylus sculpturatus* (Gravenhorst, 1806), *Anthobium atrocephalum atrocephalum* (Gyllenhal, 1827), *Astenus pulchellus* (Heer, 1839), [*Atheta castanoptera* (Mannerheim, 1830)], [*A. indubia* (Sharp, 1869)], [*Atrecus affinis* (Paykull, 1789)], *Batrisodes delaporti* (Aubé, 1833), *Batrisus formicarius* Aubé, 1833, *Bibloporus bicolor bicolor* (Denny, 1825), *Bisnius fimetarius* (Gravenhorst, 1802), *Bolitochara bella* Maerkel, 1845, *B. obliqua* Erichson, 1837, *Bryaxis ullrichii* (Motschulsky, 1851), *Cordalia obscura* (Gravenhorst, 1802), *Cypha pulicaria* (Erichson, 1839), *Cyphea curtula* (Erichson, 1837), *Dadobia immersa* (Erichson, 1837), *Dinaraea aequata* (Erichson, 1837), *D. linearis* (Gravenhorst, 1802), *Euconnus pubicollis* (P. W. J. Müller et Kunze, 1822), *Euryusa castanoptera* Kraatz, 1856, *Eusphalerum limbatum limbatum* (Erichson, 1840), *E. semicoleoptratum* (Panzer, 1795), *E. signatum signatum* (Maerkel, 1857), *E. sorbi* (Gyllenhal, 1810), *E. stramineum* (Kraatz, 1857), *Falagrioma thoracica* (Stephens, 1832), *Gabrius osseticus* (Kolenati, 1846), *G. splendidulus* (Gravenhorst, 1802), *Geostiba circellaris* (Gravenhorst, 1806), *Gyrophaena affinis* Mannerheim, 1830, *G. boleti* (Linnaeus, 1758), *G. joyi joyi* Wendeler, 1924, *G. joyioides* Wüsthoff, 1937, *Habrocerus capillaricornis* (Gravenhorst, 1806), *Heterothops dissimilis* (Gravenhorst, 1802), *H. stiglundbergi* Israelson, 1979, [*Lathrobium geminum* Kraatz, 1857], *Leptacinus pusillus* (Stephens, 1833), *Leptusa ruficollis* (Erichson, 1839), *Lithocharis nigriceps* (Kraatz, 1859), *Lomechusa emarginata* (Paykull, 1789), *Lordithon exoletus* (Erichson, 1839), *L. lunulatus* (Linnaeus, 1760), *L. trinotatus* (Erichson, 1839), *Medon brunneus* (Erichson, 1839), [*Megarthrus denticollis* (Beck, 1817)], *Mycetoporus ambiguus* Luze, 1901, [*M. rufescens* (Stephens, 1832)], [*Myllaena intermedia* Erichson, 1837], *Nototheca flavipes* (Gravenhorst, 1806), *Nudobius lentus* (Gravenhorst, 1806), *Ocalea badia* Erichson, 1837, [*Ocypus macrocephalus* (Gravenhorst, 1802)], *Ochthephilum fracticorne* (Paykull, 1800), [*Olophrum piceum* (Gyllenhal, 1810)], *Omalium rugatum* Mulsant et Rey, 1880, *Ontholestes murinus* (Linnaeus, 1758), *Othius punctulatus* (Goeze, 1777), *Oxypoda alternans* (Gravenhorst, 1802), *O. annularis* (Mannerheim, 1830), [*O. opaca* (Gravenhorst, 1802)], [*Oxyporus rufus rufus* (Linnaeus, 1758)], *Philonthus atratus* (Gravenhorst, 1802), *P. cognatus* Stephens, 1832, *P. decorus* (Gravenhorst, 1802), *P. laevicollis* (Lacordaire, 1835), [*P. politus* (Linnaeus, 1758)], *Phloeocharis subtilissima* Mannerheim, 1830, *Phloeonomus punctipennis* C. G. Thomson, 1867, *Phloeopora corticalis corticalis* (Gravenhorst, 1802), *Phyllodrepa ioptera* (Stephens, 1834), *Proteinus atomarius* Erichson, 1840, *Quedius boops* (Gravenhorst, 1802), [*Q. brevicornis* (C. G. Thomson, 1860)], *Q. brevis* Erichson, 1840, [*Q. cinctus* (Paykull, 1790)], *Q. fumatus* (Stephens, 1833), *Q. limbatus* (Heer, 1839), [*Q. maurus* (C. R. Sahlberg, 1830)], *Q. mesomelinus mesomelinus* (Marsham, 1802), *Q. puncticollis* (C. G. Thomson, 1867), *Rugilus erichsonii* (Fauvel, 1867), *R. rufipes* Germar, 1836, *Scaphidium quadrimaculatum* Olivier, 1790, *Scaphisoma agaricinum* (Linnaeus, 1758), *S. assimile assimile* Erichson, 1845, *Scydmaenus rufus* P. W. J. Müller et Kunze, 1822, *S. tarsatus* (P. W. J. Müller et Kunze, 1822), *Sepedophilus testaceus* (Fabricius, 1793), [*Staphylinus caesareus caesareus* Cederhjelm, 1798], *Stenichnus collaris collaris* (P. W. J. Müller et Kunze, 1822), *S. scutellaris* (P. W. J. Müller et Kunze, 1822), [*Stenus ater* Mannerheim, 1830], *S. clavicornis* (Scopoli, 1763), *S. humilis* Erichson, 1839, *S. montivagus* Heer, 1841, *S. ochropus* Kiesenwetter, 1858, *S. similis* (Herbst, 1784), *Tachinus corticinus* Gravenhorst, 1802, *T. laticollis* Gravenhorst, 1802, *Tachyporus hypnorum* (Fabricius, 1775), *T. chrysomelinus* (Linnaeus, 1758), [*T. nitidulus* (Fabricius, 1781)], *T. obtusus* (Linnaeus, 1767), *T. pusillus* Gravenhorst, 1806, *T. ruficollis* Gravenhorst, 1802, [*Tachyusa constricta* Erichson, 1837], *Thiasophila angulata* (Erichson, 1837), *Tinotus morion* (Gravenhorst, 1802), *Trimium brevicorne* (Reichenbach, 1816), *Tyrus mucronatus mucronatus* (Panzer, 1805), [*Velleius dilatatus* (Fabricius, 1787)], *Xantholinus laevigatus* Jacobson, 1849, *X. linearis* (Olivier, 1795), *X. longiventris* Heer, 1839, *Xylodromus concinnus* (Marsham, 1802), *X. testaceus* (Erichson, 1840), *Zyras lugens* (Gravenhorst, 1802)

Tenebrionidae: *Allecula morio* (Fabricius, 1787), *Bolitophagus reticulatus* (Linnaeus, 1767), *Corticeus unicolor* Piller et Mitterpacher, 1783, *Diaperis boleti boleti* (Linnaeus, 1758), *Eledona agricola* (Herbst, 1783), *Gonodera luperus luperus* (Herbst, 1783), *Isomira murina murina* (Linnaeus, 1758), *Lagria hirta* (Linnaeus, 1758), *Mycetochara axillaris axillaris* (Paykull, 1799), *M. humeralis* (Fabricius, 1787), *M. maura* (Fabricius, 1792), *Platydema violaceum* (Fabricius, 1790), *Prionychus ater* (Fabricius, 1775), *Pseudocistela ceramboides ceramboides* (Linnaeus, 1758), *Scaphidema metalicum metalicum* (Fabricius, 1792), *Stenomax aeneus* (Scopoli, 1763)

Tetratomidae: *Hallomenus axillaris* (Illiger, 1807), *H. binotatus* (Quensel, 1790), *Tetratoma fungorum* Fabricius, 1790

Trogidae: [*Trox hispidus* (Pontoppidan, 1763)], *T. scaber* (Linnaeus, 1767)

Trogossitidae: *Nemozoma elongatum* (Linnaeus, 1761)
Zopheridae: *Bitoma crenata* (Fabricius, 1775), *Coxelus pictus* (Sturm, 1807), *Synchita humeralis* (Fabricius, 1792), *S. variegata* Hellwig, 1792

ZÁVĚR

Práce shrnuje dosavadní poznatky o výskytu brouků (Coleoptera) na území vrchu Řičej s PR Bělýšov v Branžovském hvozdu. Základem publikace jsou výsledky tříletého průzkumu, který zde proběhl v letech 2012–2014. Během něj zde bylo zjištěno 524 druhů brouků. Ostatní dokladovaný materiál přinesl do seznamu dalších 124 druhů a konečně excerpce literatury jej rozšířila o dalších 78 druhů. Celkem je tak z lokality dokumentováno 726 druhů z 61 čeledí řádu Coleoptera, některé z nich však jen z historických nálezů. Tak vysoký počet druhů na území jediného vrchu je dokladem výjimečně vysoké biodiverzity. Celkem 64 druhů, tedy přibližně 9 %, je klasifikováno v červeném seznamu bezobratlých (Hejda et al. 2017). Nejcennější složkou jsou na lokalitě druhy, vázané na listnaté lesy přirozeného charakteru, ať už se jedná o druhy xylofágní, saproxylické, mycetofilní nebo predátory, živící se drobnými organizmy v tomto prostředí. Významní jsou zde především červotoč *Ochina latreillii*, kovaříci *Crepidophorus mutilatus* a *Hypoganus inunctus*, tesaříci *Leioderes kollari*, *Pedostrangalia revestita* a *Saperda octopunctata*, nosatec *Kyklioacalles roboris*, zobonoska *Chonostropheus tristis*, některé mycetofilní druhy z dalších čeledí – *Synchita variegata*, *Hallomenus axillaris* a predátor mšic *Laricobius erichsoni*. Nález drobného brouka *Coxelus pictus* z čeledi Zopheridae představuje potvrzení jeho výskytu v Čechách, kde byl dosud známý z jediného údaje v historické publikaci. Následující druhy - *Aphanisticus elongatus elongatus*, *Cis punctulatus*, *Cypha pulicaria*, *Cyphea curtula*, *Dorytomus occallescens*, *Ernobius abietinus*, *Euglenes oculatus*, *Laricobius erichsoni*, *Leiopus linnei*, *Leptusa ruficollis*, *Mogulones euphorbiae*, *Mycetochara humeralis*, *Mycetophagus fulvicollis* a *Mycetoporus ambiguus*, jsou zde pravděpodobně poprvé publikovány ze západních Čech. Na lokalitě je zajímavé také nepočetné, ale v rámci České republiky významné zastoupení alpských a západoevropských (subatlantských) druhů, jejichž areál má v západních Čechách svoji severovýchodní resp. severní hranici. Patří k nim drabčíci *Eusphalerum stramineum* a *Stenus montivagus*, a nosatci *Andrion regensteinense* a už zmíněný *Kyklioacalles roboris.*

PODĚKOVÁNÍ

Poděkování patří kolegům, kteří nám poskytli údaje ze svých sběrů, především pak aktivním účastníkům organizovaného průzkumu z let 2012–2014. Za cenné komentáře ke druhům čeledi Carabidae patří náš dík Ivo Těťálovi (Plzeň) a za další informace k výskytům některých druhů v České republice jsme vděčni kolegům Pavlu Moravcovi (Litoměřice) a Jiřímu Vávrovi (Ostrava). S kompletací předmětné literatury J. Roubala nám významně pomohl Zbyněk Kejval (Domažlice), který je také autorem fotografií některých druhů brouků.

LITERATURA

Assing V. 2002: A taxonomic and phylogenetic revision of Amarochara Thomson. I. The species of the Holarctic region (Coleóptera: Staphylinidae, Aleocharinae, Oxypodini). – Beiträge zur Entomologie, 52: 111–204.

Benedikt S. 1990: Příspěvek k rozšíření brouků skupiny Heteromera (Coleoptera) na Plzeňsku (Beitrag zur Verbreitung der Käfer aus der Gruppe Heteromera (Coleoptera) von der Pilsner Umgebung). – Zpravodaj Západočeské pobočky ČSE v Plzni, 8: 41–50.

Benedikt S. 2010: Fauna brouků (Coleoptera) lokality Kaňon Ohře (Evropsky významná lokalita soustavy Natura 2000) (Beetle (Coleoptera) fauna in the locality Kaňon Ohře (Site of Community Importance Natura 2000)). – Západočeské entomologické listy, 1: 1–15. Online: http://www.zpcse.cz/entolisty/entolisty.html, 22-3-2010 (navštíveno 31.3.2018).

Benedikt S. 2011: Fauna brouků (Coleoptera) lokality Bystřina – Lužní potok (Evropsky významná lokalita soustavy Natura 2000). Beetle (Coleoptera) fauna in the locality Bystřina – Lužní Potok (Site of Community Importance Natura 2000). – Západočeské entomologické listy, 2: 13–36. Online: http://www.zpcse.cz/entolisty/entolisty.html, 12-7-2011 (navštíveno 31.3.2018).

Benedikt S. 2015: Entomologický průzkum (Coleoptera) PR Bělýšov 2012–2014. – Mscr., 12 pp. [Depon. in Krajský úřad Plzeňského kraje, Odbor životního prostředí, Plzeň].

Benedikt S., Borovec R., Fremuth J., Krátký J., Schön K., Skuhrovec J. & Trýzna M. 2010: Komentovaný seznam nosatcovitých brouků (Coleoptera: Curculionoidea bez Scolytinae a Platypodinae) České republiky a Slovenska. 1. díl. Systematika, faunistika, historie výzkumu nosatcovitých brouků v České republice a na Slovensku, nástin skladby, seznam. Komentáře k Anthribidae, Rhynchitidae, Attelabidae, Nanophyidae, Brachyceridae, Dryophthoridae, Erirhinidae a Curculionidae: Curculioninae, Bagoinae, Baridinae, Ceutorhynchinae, Conoderinae, Hyperinae. – Klapalekiana, 46 (Suppl.): 1–363.

Boháč J. & Matějíček J. 2012: Historické a aktuální rozšíření některých drabčíkovitých brouků (Coleoptera, Staphylinidae) na Šumavě (Historical and recent distribution of some staphylinid beetles (Coleoptera, Staphylinidae) in the Bohemian Forest). – Silva Gabreta, 8: 229–246.

Ernest L. 2017: Faunistic records from the Czech Republic – 415. Coleoptera: Cryptophagidae. – Klapalekiana, 53: 151–152.

Fencl R. 1984: Příspěvek k faunistíce střevlíkovitých

brouků (Col., Carabidae) okresu Klatovy. 2. příspěvek k poznání Carabidů (Beitrag zur Faunistik die Laufkäfer (Col., Carabidae) Kreis Klatovy. 2. Beitrag zur Erkenntnis der Carabiden). – Zpravodaj Západočeské pobočky ČSE, 1: 5–13.

Fiala T. 2016: Nové lokality *Lamprodila rutilans* Fabricius, 1777 (Coleoptera: Buprestidae) v západních Čechách (New locations of *Lamprodila rutilans* Fabricius, 1777 (Coleoptera: Buprestidae) in Western Bohemia). – Elateridarium, 10: 145–148. Online: http://www.elateridae.com/elateridarium, 10-11-2016 (navštíveno 31.3.2018).

Hamet A., Vancl Z., Boukal M., Trávníček D. & Vašíčková K. 2009: Brouci CHKO Moravský kras (Beetles of the Moravský kras PLA). – Acta musealia, 9: 11–46.

Hejda R., Farkač J. & Chobot K. (eds) 2017: Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Bezobratlí (List of threatened species in the Czech Republic. Invertebrates). – Příroda, Praha, 36: 1–612.

Hejkal J. 1990: Carabids (Coleoptera, Carabidae) of the peat bog Soos in W-Bohemia: A faunistical and ecological study. – Folia Musei rerum naturalium Bohemiae Occidentalis, Zoologica, 32: 3–54.

Januš J. 2016: Brouci (Coleoptera) chráněné krajinné oblasti a biosférické rezervace Křivoklátsko (Beetles (Coleoptera) of Křivoklátsko Protected Landscape Area and the Biosphere Reserve). – Západočeské entomologické listy, Supplementum 1: 1–449. Online: http://www.zpcse.cz/entolisty/entolisty.html, 8-5-2016 (navštíveno 31.3.2018).

Kejval Z. 1996: Příspěvek k faunistice tesaříkovitých (Coleoptera, Cerambycidae) okresu Domažlice (Contribution to the knowledge about distribution of Cerambycidae in Domažlice district). – Erica, 5: 123–132.

Kejval Z. 2014: Brouci čeledi Scraptiidae ve sbírce muzea Chodska (Beetles of the family Scraptiidae in the collection of Museum of Chodsko region). – Západočeské entomologické listy, 5: 27–31. Online: http://www.zpcse.cz/entolisty/entolisty.html, 28-7-2014 (navštíveno 31.3.2018).

Kejval Z.. Benedikt S., Dongres V. & Doležal Z. 2006: Výsledky inventarizačních průzkumů brouků (Coleoptera) v chráněných územích západních Čech (NPR Čerchovské hvozdy, NPP Pastviště u Fínů, NPR Soos, NPP Železná hůrka, PR Kamenný rybník, PR Lopata, PR Starý Hirštejn, PP Příšovská homolka a PP Hvožďanská louka) (Results of faunistic surveys of beetles (Coleoptera) of protected areas in western Bohemia (Čerchovské hvozdy, Pastviště u Fínů and Soos national nature reserves, Železná hůrka national nature monument, Kamenný rybník, Lopata and Starý Hirštejn nature reserves, Příšovská homolka and Hvožďanská louka nature monuments). – Erica, 13: 49–65.

Kejval Z., Benedikt S. & Doležal Z. 2008: Výsledky inventarizačních průzkumů brouků (Coleoptera) v chráněných územích západních Čech v letech 2005–2006. – Erica, 15: 57–85.

Kejval Z. & Benedikt S. 2009: Výsledky inventarizačních průzkumů brouků (Coleoptera) v chráněných územích západních Čech v letech 2004–2008. – Erica, 16: 73–96.

Kejval Z. & Lahoda J. 2007: Střevlíkovití brouci (Coleoptera: Carabidae) okresu Domažlice. – Sborník Západočeského muzea v Plzni, Příroda, 109: 1–60.

Kirchner A. 1858: Die Coleopteren der Umgegend von Kaplitz. – Lotos, Zeitschrift für naturwissenschaften, 8: 38–40, 56–64, 87–89, 126–133, 180–182, 201–203.

Kletečka Z. 1980: Rozšíření čeledi Buprestidae na Plzeňsku. – Zpravodaj muzea Západočeského kraje, Příroda, 23: 31–36.

Krátký J. 2015: On the occurrence of *Kyklioacalles* (*Palaeoacalles*) *navieresi* (Boheman, 1837) and *Kyklioacalles* (*Palaeoacalles*) *roboris* (Curtis, 1834) (Coleoptera: Curculionidae: Cryptorhynchinae) in the Czech Republic. – Snudebiller 16, No. 239: 3 pp.

Kraus B. 1949: Příspěvek k poznání brouků na Chodsku. – Entomologické listy, 12: 125–130.

Kraus B. 1967: Tesaříkovití (Cerambycidae) Chodska. – Sborník Západočeského Muzea v Plzni, Příroda, 1: 39–42.

Kresl P. 2018: První nálezy zobonosky *Chonostropheus tristis* (Fabricius, 1794) (Coleoptera: Rhynchitidae) v jihozápadních Čechách a poznámky k jejímu rozšíření v Čechách (First findings of the leaf-rolling weevil *Chonostropheus tristis* (Fabricius, 1794) (Coleoptera: Rhynchitidae) in southwestern Bohemia and notes to its distribution in Bohemia and bionomy). – Západočeské entomologické listy, 9 (in press).

Lahoda J. 2013: Významné druhy brouků (Coleoptera) zámeckého parku v Horšovském Týně. 1. Kovaříkovití (Elateridae) (Important beetle species (Coleoptera) of the castle park in Horšovský Týn. Part 1. Click beetles (Elateridae)). – Západočeské entomologické listy, 4: 69–73. Online: http://www.zpcse.cz/entolisty/entolisty.html, 11-10-2013 (navštíveno 31.3.2018).

Löbl I. & Smetana A. (eds) 2003: Catalogue of Palaearctic Coleoptera, Volume 1. Archostemata, Myxophaga, Adephaga. – Apollo Books, Stenstrup, 819 pp.

Löbl I. & Smetana A. (eds) 2004: Catalogue of Palaearctic Coleoptera, Volume 2. Hydrophiloidea, Histeroidea, Staphylinoidea. – Apollo Books, Stenstrup, 942 pp.

Löbl I. & Smetana A. (eds) 2006: Catalogue of Palaearctic Coleoptera, Volume 3. Scarabaeoidea, Scirtoidea, Dascilloidea, Buprestoidea, Byrrhoidea. – Apollo Books, Stenstrup, 690 pp.

Löbl I. & Smetana A. (eds) 2007: Catalogue of Palaearctic Coleoptera, Volume 4. Elateroidea, Derodontidea, Bostrichoidea, Lymexyloidea, Cleroidea, Cucujoidea. – Apollo Books, Stenstrup, 935 pp.

Löbl I. & Smetana A. (eds) 2008: Catalogue of Palaearctic Coleoptera, Volume 5. Tenebrionoidea. – Apollo Books, Stenstrup, 670 pp.

Löbl I. & Smetana A. (eds) 2010: Catalogue of Palaearctic Coleoptera, Volume 6. Chrysomeloidea. – Apollo Books, Stenstrup, 924 pp.

Löbl I. & Smetana A. (eds) 2011: Catalogue of Palaearctic Coleoptera, Volume 7. Curculionoidea I. – Apollo Books, Stenstrup, 373 pp.

Löbl I. & Smetana A. (eds) 2013: Catalogue of Palaearctic Coleoptera, Volume 8. Curculionoidea II. – Leiden,

Brill, 700 pp.

Mertlik J. 2008: Druhy čeledi Melasidae (Coleoptera: Elateroidea) České a Slovenské republiky (The species of the family Melasidae (Coleoptera: Elateroidea) Czech and Slovak Republics). – Elateridarium, 2: 69–137. Online: http://www.elateridae.com/elateridarium/page.php?idcl=88 (navštíveno 31.3.2018).

Mertlik J. 2014: Faunistické mapování Crepidophorus mutilatus (Coleoptera: Elateridae) na území České republiky a Slovenska (Faunistics of Crepidophorus mutilatus (Coleoptera: Elateridae) in the Czech Republic and Slovakia. – Elateridarium, 10: 43–84. Online: http://elateridae.com/elateridarium/page.php?idcl=224 (navštíveno 31.3.2018).

Mertlik J. 2016: Faunistické mapování kovaříků Calambus bipustulatus a Hypoganus inunctus (Coleoptera: Elateridae) na území České republiky a Slovenska (Faunistics of Calambus bipustulatus and Hypoganus inunctus (Coleoptera: Elateridae) in the Czech Republic and Slovakia). – Elateridarium, 10: 43–84. Online: http://elateridae.com/elateridarium/page.php?idcl=265 (navštíveno 31.3.2018).

Moravec P. & Rébl K. 2012: Výsledky faunistického průzkumu brouků (Coleoptera) na území Chráněné krajinné oblasti a Biosférické rezervace Křivoklátsko (Česká republika). Dodatek I (Results of the faunistic survey of beetles (Coleoptera) in the Křivoklátsko Protected Landscape Area and Biosphere Reserve (Czech Republic). Appendix I). – Elateridarium, 6: 29–53. Online: http://www.elateridae.com/clanky/moravec-rebl_27_2_2012.pdf, 27-02-2012 (navštíveno 31.3.2018).

Pecina P. 1980: Příspěvek k poznání zvířeny navrhované Státní přírodní rezervace Zvolská Homole (Beitrag zur Kenntnis der für das Naturschutzgebiet des Zvolener Berghügels vorgeschlagenen Fauna). – Bohemia centralis, 10: 215–237.

Pruner M. & Míka P. 1996: Seznam obcí a jejich částí v České republice s čísly mapových polí pro síťové mapování fauny. (List of settlements in the Czech Republic with associated map fields codes for faunistic grid mapping system). – Klapalekiana, 32 (Suppl.): 1–115.

Rejnek P. 1977: Inventarizační průzkum PR Bělýšov (Insecta). – Mscr., 67 pp. + přílohy [Depon. in Muzeum Chodska, Domažlice].

Rose O. 2012: Les Ciidae de la faune de France continentale et de Corse: mise à jour de la clé des genres et du catalogue des espèces (Coleoptera, Tenebrionoidea). – Bulletin de la Société entomologique de France, 117(3): 339–362.

Rössner E., Schönfeld J. & Ahrens D. 2010: Onthophagus (Palaeonthophagus) medius (Kugelann, 1792) – a good western palaearctic species in the Onthophagus vacca complex (Coleoptera: Scarabaeidae: Scarabaeinae: Onthophagini). – Zootaxa, 2629: 1–28.

Roubal J. 1915: Monografie broučí zvířeny na Chudenicku (Monographia Coleopterorum faunae Chudenicensis). Všeobecný úvod. – Časopis České Společnosti Entomologické, 12: 10–22.

Roubal J. 1916: Monografie broučí zvířeny na Chudenicku (Monographia Coleopterorum faunae Chudenicensis). (Pokračování). – Časopis České Společnosti Entomologické, 13: 11–18.

Roubal J. 1917: Monografie broučí zvířeny na Chudenicku (Monographia Coleopterorum faunae Chudenicensis). (II. Pokračování). – Časopis České Společnosti Entomologické, 14: 19–21.

Roubal J. 1918: Monografie broučí zvířeny na Chudenicku (Monographia Coleopterorum faunae Chudenicensis). (III. Pokračování). – Časopis České Společnosti Entomologické, 15: 3–5.

Roubal J. 1924: Monografie broučí zvířeny na Chudenicku (Monographia Coleopterorum Faunae Chudenicensis). IV. (Pokrač. z Časop. Č. Spol. Ent. 1918 str. 7.). – Časopis České Společnosti Entomologické, 21: 30.

Schön K. 1995: *Cimberis attelaboides* (Fabr.), *Nemonyx lepturoides* (Fabr.), *Lasiorhynchites caeruleocephalus* (Schall.) a *Chonostropheus tristis* (Fabr.) (Coleoptera: Rhinomaceridae, Attelabidae) ve sbírkách entomologického oddělení Okresního muzea v Mostě (*Cimberis attelaboides* (Fabr.), *Nemonyx lepturoides* (Fabr.), *Lasiorhynchites caeruleocephalus* (Schall.) und *Chonostropheus tristis* (Fabr.) (Coleoptera: Rhinomaceridae, Attelabidae) in den Sammlungen der entomologischen Abteilung des Bezirksmuseums in Most). – Sborník Okresního muzea v Mostě, Řada přírodovědná, 17: 69.

Sláma M. F. E. 1998: Tesaříkovití (Cerambycidae) České republiky a Slovenské republiky (Longhorn beetles (Cerambycidae) of the Czech and Slovak Republics). – M. F. E. Sláma, Krhanice, 383 pp.

Smetana A. 1964: Die Staphylinidenfauna des Moores Hájek (Soos) in Westböhmen (Col., Staphylinidae) (60. Beitrag zur Kenntnis der Staphyliniden). – Acta faunistica entomologica Musei Nationalis Pragae, 10: 41–123.

Suchý J. 1986–1987: *Sphaerites glabratus* F. (Coleoptera, Sphaeritidae) v západních Čechách (*Sphaerites glabratus* F. (Coleoptera, Sphaeritidae) in Westböhmen). – Zpravodaj Západočeské pobočky ČSE v Plzni, 6: 13–14.

Šíma A. & Kejval Z. 2013: Drabčíci (Coleoptera: Staphylinidae) západních Čech – 1. Pselaphinae, Scydmaeninae (Rove beetles (Coleoptera: Staphylinidae) of the western Bohemia – 1. Pselaphinae, Scydmaeninae). – Západočeské entomologické listy, 4: 89–105. Online: http://www.zpcse.cz/entolisty/entolisty.html, 20-12-2013 (navštíveno 31.3.2018).

Škorpík M., Křivan V. & Kraus Z. 2011: Faunistika krascovitých (Coleoptera: Buprestidae) Znojemska, poznámky k jejich rozšíření, biologii a ochraně. – Thayensia, 8: 109−291.

Tolasz R. (ed.) 2007: Atlas podnebí Česka. – Český hydrometeorologický ústav a Univerzita Palackého v Olomouci, Praha, 256 pp+CD-ROM.

Týr V. 2010a: Brouci (Coleoptera) Žihle a okolí. 1. část. Lucanidae, Trogidae, Geotrupidae (Beetles (Coleoptera) in the surroudings of Žihle. Part 1. Lucanidae, Trogidae, Geotrupidae). – Západočeské entomologické listy, 1: 16–18. Online: http://www.zpcse.cz/entolisty/entolisty.html, 26-3-2010 (navštíveno 31.3.2018).

Týr V. 2010b: Brouci (Coleoptera) Žihle a okolí. 2. část. Scarabaeidae (Beetles (Coleoptera) in the surroudings of

Žihle. Part 2. Scarabaeidae). – Západočeské entomologické listy, 1: 35–41. Online: http://www.zpcse.cz/entolisty/entolisty. html, 20-7-2010 (navštíveno 31.3.2018).

Týr V. 2011a: Brouci (Coleoptera) Žihle a okolí. 4. část. Cerambycidae (Beetles (Coleoptera) in the surroudings of Žihle. Part 4. Cerambycidae). – Západočeské entomologické listy, 2: 70–80. Online: http://www.zpcse.cz/entolisty/entolisty, 28-12-2011 (navštíveno 31.3.2018).

Týr V. 2011b: Faunistické zprávy ze západních Čech – 4 (Faunistic records from western Bohemia – 4). – Západočeské entomologické listy, 2: 5–6. Online: http://www.zpcse.cz/entolisty/entolisty, 28-12-2011 (navštíveno 31.3.2018).

Týr V. 2012a: Brouci (Coleoptera) Žihle a okolí. 5. část. Tenebrionoidea (Mycetophagidae, Ciidae, Tetratomidae, Melandryidae, Ripiphoridae, Zopheridae, Mordellidae, Tenebrionidae, Prostomidae, Oedemeridae, Meloidae, Mycteridae, Pythidae, Pyrochroidae, Salpingidae, Anthicidae, Aderidae, Scraptiidae) (Beetles (Coleoptera) in the surroudings of Žihle. Part 5. Tenebrionoidea (Mycetophagidae, Ciidae, Tetratomidae, Melandryidae, Ripiphoridae, Zopheridae, Mordellidae, Tenebrionidae, Prostomidae, Oedemeridae, Meloidae, Mycteridae, Pythidae, Pyrochroidae, Salpingidae, Anthicidae, Aderidae, Scraptiidae)). – Západočeské entomologické listy, 3: 22–29. Online: http://www.zpcse.cz/entolisty/entolisty.html, 12-5-2012 (navštíveno 31.3.2018).

Týr V. 2012b: Zajímavé nálezy listorohých brouků (Coleoptera: Scarabaeoidea) v západních Čechách (Interesting faunistic records of Scarabaeoidea (Coleoptera) from western Bohemia). – Západočeské entomologické listy, 3: 1–5. Online: http://www.zpcse.cz/entolisty/entolisty.html, 22-1-2012 (navštíveno 31.3.2018).

Týr V. 2015: Brouci (Coleoptera) Žihle a okolí. 10. část. Cucujoidea (Sphindidae, Kateretidae, Nitidulidae, Monotomidae, Silvanidae, Cucujidae, Laemophloeidae, Phalacridae, Cryptophagidae, Erotylidae, Byturidae, Cerylonidae, Endomychidae, Coccinellidae, Latridiidae) (Beetles (Coleoptera) in the surroudings of Žihle. Part 10. Cucujoidea, Sphindidae, Kateretidae, Nitidulidae, Monotomidae, Silvanidae, Cucujidae, Laemophloeidae, Phalacridae, Cryptophagidae, Erotylidae, Byturidae, Cerylonidae, Endomychidae, Coccinellidae, Latridiidae)). – Západočeské entomologické listy, 6: 28–43. Online: http://www.zpcse.cz/entolisty/entolisty.html, 27-6-2015 (navštíveno 31.3.2018).

Týr V. 2016: Soupis nálezů brouků čeledi Lucanidae (Coleoptera) ze západních Čech (Findings inventory of stag beetles (Coleoptera: Lucanidae) from western Bohemia). – Západočeské entomologické listy, 7: 15–24. Online: http://www.zpcse.cz/entolisty/entolisty.html, 3-4-2016 (navštíveno 31.3.2018).

Týr V. 2017: Zajímavé nálezy listorohých brouků (Coleoptera: Scarabaeoidea) v západních Čechách – II (Interesting faunistic records of Scarabaeoidea (Coleoptera) from western Bohemia – II). – Západočeské entomologické listy, 8: 1–14. Online: http://www.zpcse.cz/entolisty/entolisty.html, 3-3-2017 (navštíveno 31.3.2018).

Týr V. & Zahradník P. 2017: Brouci (Coleoptera) Žihle a okolí. 12. část. Dermestidae, Bostrichidae, Ptinidae (Beetles (Coleoptera) in the surroudings of Žihle. Part 12. Dermestidae, Bostrichidae, Ptinidae). – Západočeské entomologické listy, 8: 76–85. Online: http://www.zpcse.cz/entolisty/entolisty.html, 22-12-2017 (navštíveno 31.3.2018).

Vávra J. Ch., Štourač P. & Mantič M. 2011: Faunistic records from the Czech Republic – 313. Coleoptera: Staphylinidae: Micropeplinae, Proteininae, Oxytelinae, Steninae, Staphylininae, Tachyporinae, Aleocharinae. – Klapalekiana, 47: 105–114.

VÚKOZ 2005–2018: Pralesy CZ. Přirozené lesy ČR. – Výzkumný ústav Silva Taroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví, v. v. i. Online: http://pralesy.cz (navštíveno 31.3.3018).

Zahradnický J. & Mackovčin P. (eds) 2004: Plzeňsko a Karlovarsko. – In: Mackovčin P. & Sedláček M. (eds): Chráněná území ČR, svazek XI. – Agentura ochrany přírody a krajiny ČR a EkoCentrum Brno, Praha, 588 pp.

Zahradník P. 2013: Brouci čeledi červotočovití (Ptinidae) střední Evropy (Beetles of the family Ptinidae of Central Europe). – Academia, Praha, 351 pp. + 60 pls.

Obdrženo do redakce: 22.6.2018
Přijato po recenzích: 3.9.2018

Západočeské entomologické listy (2018), 9: 34–36
ISSN 1804-3062

Poznámky k rozšíření štíhlonožky *Micropeza lateralis* (Diptera: Micropezidae)

Libor Dvořák

Tři Sekery 21, CZ-353 01 Mariánské Lázně; e-mail: lib.dvorak@seznam.cz

Dvořák L. 2018: Poznámky k rozšíření štíhlonožky *Micropeza lateralis* (Diptera: Micropezidae) [Notes on the distribution of the stilt-legged fly *Micropeza lateralis* (Diptera: Micropezidae)]. – Západočeské entomologické listy, 9: 34–36. Online: http://www.entolisty.cz, 28-10-2018.

Abstract. The second record of *Micropeza lateralis* Meigen, 1826 from the Czech Republic is presented. The distribution of the species in Europe is summarised. In addition to Denmark, France, Germany and the Great Britain (the countries quoted in the Fauna Europaea portal), *M. lateralis* occurs also in Andorra, Belgium, the Czech Republic, Italy, the Netherlands, Poland, Portugal, and Spain.

Key words: Diptera, Micropezidae, new record, faunistics, Czech Republic, Europe

ÚVOD

V Evropě je známo 22 druhů dvoukřídlých z čeledi štíhlonožkovitých (Micropezidae) (Ozerov 2015), v České republice je to 12 druhů, z toho 11 z území Čech (Roháček 2009).

Fauna České a Slovenské republiky byla detailně zpracována Roháčkem & Bartákem (1990), jediný známý nález štíhlonožky *Micropeza lateralis* Meigen, 1826 z našeho území publikoval Máca (2006).

Obr. 1. Sameček *Micropeza lateralis*. Foto: Jorge Mota Almeida (www.flickr.com/photos/superegnum).
Fig. 1. *Micropeza lateralis*, male. Photo: Jorge Mota Almeida (www.flickr.com/photos/superegnum).

Štíhlonožka *Micropeza lateralis* je v rámci středoevropské fauny rodu *Micropeza* Meigen, 1803 nápadným druhem s výraznou žlutou páskou na bocích hrudi (Obr. 1). Jediný publikovaný nález z České republiky je znám z jižních Čech, konkrétně ze Stádlece u Bechyně, kvadrát 6652 (Máca 2006).

V tomto příspěvku je uveden druhý nález z České republiky a komentováno rozšíření v Evropě.

VÝSLEDKY A DISKUZE

***Micropeza lateralis* Meigen, 1826**

Bohemia occ., Dolní Žandov (5941), bývalé vojenské cvičiště, 14.IX.2016, 1 ♀, smyk janovce, L. Dvořák leg., det. et coll. Druhý nález v České republice, první nález v západních Čechách (Obr. 2).

Dá se předpokládat, že druh *M. lateralis* bude nalezen na dalších lokalitách v západních a jihozápadních

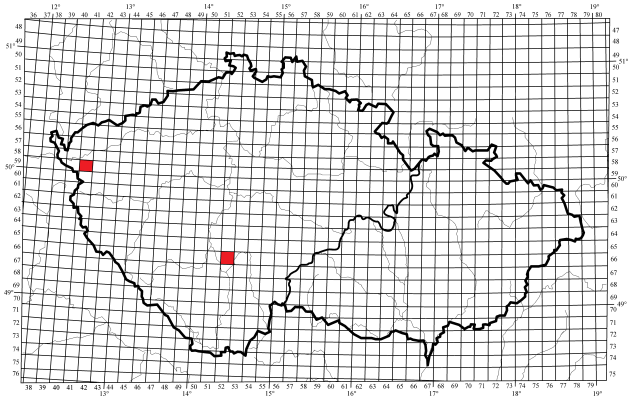

Obr. 2. Známý výskyt *Micropeza lateralis* v České republice.
Fig. 2. Known occurrence of *Micropeza lateralis* in the Czech Republic.

Čechách. Je ale třeba si uvědomit, že jde o gracilní, snadno přehlédnutelný druh a ve zmíněné části Čech se mnoho dipterologů nepohybuje. Navíc je studovaný druh neobvyklý tím, že žije jen na janovci metlatém (*Cytisus scoparius*) a vyskytuje se na podzim, kdy je již takřka po výskytu většiny druhů dvoukřídlého hmyzu (viz např. Máca 2006, Roháček et al. 2016 a zde předkládaný nález).

Rozšíření tohoto druhu v Evropě je nedostatečně známo. Soós (1984) jej uvádí z Dánska, Francie, Německa, Portugalska a Velké Británie, což potvrzují například i údaje Roháčka & Bartáka (1990). Podle portálu Fauna Europaea (Ozerov 2015) je znám jen z těchto zemí, ale již zde není uváděn z Portugalska. Druh *M. lateralis* je v protikladu s prací Ozerova (2015) znám také z Belgie (Gossfries 1991), Polska (Nowakowski 1991), ze severní a jižní části Itálie (Nartshuk et al. 1995), Nizozemska (Beuk & van der Goot 2001), Andorry, Portugalska, Španělska (Carles-Tolrá Hjorth-Andersen 2002) a České republiky (Máca 2006). Výskyt ve většině těchto zemí zmiňují Roháček et al. (2016). Shrnutí známého evropského areálu je zachyceno na Obr. 3. Recentně byl druh také zjištěn v USA (Hoebeke & Wheeler 2016).

ZÁVĚR

Západočeský nález štíhlonožky *Micropeza lateralis* doplňuje poznatky o výskytu tohoto druhu na území České republiky. V práci je shrnuto její celkové známé rozšíření, které kromě přibližně západní poloviny Evropy zahrnuje v současnosti také USA.

Rozšíření druhu *M. lateralis* v západní Evropě není dostatečně známo. S ohledem na současné poznatky lze předpokládat, že bude nalezen nejen v dalších zemích, např. v Rakousku a ve Švýcarsku, ale také na dalších lokalitách v České republice.

Obr. 3. Rozšíření *Micropeza lateralis* v Evropě. Zeleně: rozšíření podle portálu Fauna Europaea (Ozerov 2015), červeně: další země, odkud je tento druh známý.

Fig. 3. Distribution of *Micropeza lateralis* in Europe. Green: distribution according to the Fauna Europaea portal (Ozerov 2015), red: other countries, from where the species is known.

PODĚKOVÁNÍ

Autor by rád vyjádřil své poděkování Jorge Mota Almeidovi (Viseu, Portugalsko) za povolení použít jeho fotografii, Paulu Th. Beukovi (Natuurhistorisch Museum, Maastricht, Nizozemsko) a Anně Klasa (Ojcowski park narodowy, Ojcow, Polsko) za pomoc se související literaturou.

LITERATURA

Beuk P. L. Th. & van der Goot V. S. 2001: Family Micropezidae. In: Beuk P. L. Th. (ed.): Checklist of the Diptera of the Netherlands. Online: http://www.diptera-info.nl/news.php?fam=Micropezidae (navštíveno: 19.5.2018).

Carles-Tolrá Hjorth-Andersen M. 2002: Catálogo de los Diptera de España, Portugal y Andorra (Insecta). – Monografías SEA, 8: 1–323.

Gosseries J. 1991: Micropezidae. P. 119. In: Grootaert P., De Bruyn L. & De Meyer M. (eds): Catalogue of the Diptera of Belgium. – Studiedocumenten van het Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen, 70: 1–338.

Hoebeke E. R. & Wheeler A. G., Jr. 2016: First U.S. records of the Palearctic *Micropeza lateralis* Meigen in North America (Diptera: Micropezidae). – Proceedings of the Entomological Society of Washington, 118(2): 254–260.

Máca J. 2006: Faunistic records. Micropezidae. In: Kinkorová J. (ed.): Dipterologica bohemoslovaca. Vol. 13. – Acta Universitatis Carolinae, Biologica, 50: 149.

Nartshuk E. P., Papp L., Raspi A. & Rivosecchi L. 1995: Diptera Nerioidea, Diopsoidea, Lauxanioidea. In: Minelli A., Ruffo S. & La Posta S. (eds): Checklist delle specie della fauna italiana. Fascicolo 73. – Calderini, Bologna, 8 pp.

Nowakowski J. T. 1991: Micropezidae. Pp. 170–171. In: Razowski J. (ed.): Checklist of Animals of Poland, Volume 2: Insecta: Trichoptera – Siphonaptera. – Institute of Systematics and Evolution of Animals, Polish Academy of Sciences, Warszawa, 342 pp.

Ozerov A. L. 2015: Fauna Europaea: Micropezidae. In: Beuk P. L. Th. & Pape T. (eds): Fauna Europaea: Diptera, Brachycera. Fauna Europaea version 2.6.2. Online: http://www.faunaeur.org (navštíveno 19.8.2018).

Roháček J. 2009: Micropezidae Desmarest, 1860. In: Jedlička L., Stloukalová V. & Kúdela M. (eds): Checklist of Diptera of the Czech Republic and Slovakia. – Electronic version 2. Online: http://www.edvis.sk/diptera2009/ (navštíveno 19.08.2018).

Roháček J. & Barták M. 1990: Micropezidae (Diptera) of Czechoslovakia. – Časopis Slezského muzea Opava

(A), 39: 97–111.

Roháček J., Andrade R., Gonçalves A. R. & Almeida J. M. 2016: New records of Micropezidae, Clusiidae and Periscelididae (Diptera: Acalyptrata) from Portugal. – Acta Musei Silesiae, Scientiae Naturales, 65(2): 153–166.

Soós Á. 1984: Family Micropezidae (Tylidae). Pp. 19–24. In: Soós Á & Papp L. (eds): Catalogue of Palaearctic Diptera. Vol. 9. – Akadémiai Kiadó, Budapest, 460 pp.

Obdrženo do redakce: 30.8.2018
Přijato po recenzích: 5.10.2018

Západočeské entomologické listy (2018), 9: 37–39
ISSN 1804-3062

Krasci rodu *Buprestis* (Coleoptera: Buprestidae) v CHKO Slavkovský les

Tomáš Fiala

AOPK ČR, RP Správa CHKO Slavkovský les, Hlavní 504, CZ-353 01 Mariánské Lázně; e-mail: tomas.fiala@nature.cz

Fiala T. 2018: Krasci rodu *Buprestis* (Coleoptera: Buprestidae) v CHKO Slavkovský les (The jewel beetles of the genus *Buprestis* (Coleoptera: Buprestidae) in the Slavkovský les PLA). – Západočeské entomologické listy, 9: 37–39. Online: http://www.entolisty.cz, 15-11-2018.

Abstract. Three species of the genus *Buprestis* Linnaeus, 1758 are reported from the Slavkovský les Protected Landscape Area. The most widespread is *Buprestis r. rustica* Linnaeus, 1758, while *Buprestis h. haemorrhoidalis* Herbst, 1780 and *Buprestis o. octoguttata* Linnaeus, 1758 are rarer. The main swarming period for *Buprestis r. rustica* and *Buprestis h. haemorrhoidalis* is in the middle of June. A higher occurrence of the jewel beetles at the locality of Sítiny is caused by a dead wood on the serpentine ridge in the Raušenbašská lada Special Area of Conservation.

Key words: faunistics, forest management, *Buprestis*, Buprestidae, Coleoptera, Slavkovský les Protected Landscape Area, western Bohemia, Czech Republic

ÚVOD

Rod *Buprestis* Linnaeus, 1758 je v České republice zastoupen pěti druhy, z toho *Buprestis s. splendens* Fabricius, 1775 je na našem území považován za vyhynulý (Kubáň 2016, Škorpík 2017). Z ostatních druhů je v Čechách v současné době velmi vzácný *Buprestis n. novemmaculata* Linnaeus, 1767. Naopak na Moravě jsou jeho nové nálezy četnější (Škorpík 2017). Další tři druhy jsou pomístně rozšířeny po celé republice. Jejich výskyt je podmíněn dostatkem vhodného odumírajícího nebo odumřelého dřeva jehličnatých dřevin, které je nezbytné pro vývoj larev (Škorpík et al. 2011).

Nálezy krasců rodu *Buprestis* v západních Čechách udávají např. Bozděchová (1971), Kletečka (1980), Benedikt (2010, 2011), Týr (2013) a Chochel (2015). Tato práce se zabývá jejich výskytem na doposud málo prozkoumaném území CHKO Slavkovský les.

METODIKA A MATERIÁL

Vlastní průzkum probíhal v letech 2015–2018 a byl prováděn odchytem při rojení dospělců na živných dřevinách. Bylo využito i nálezové databáze Agentury ochrany přírody a krajiny (AOPK ČR 2018). Další údaje byly získány z muzejních a soukromých sbírek. Systematika a nomenklatura je uvedena dle práce Kubáň (2016). Lokality nálezů jednotlivých druhů jsou řazeny abecedně, čísla faunistických čtverců a kvadrantů byla vypočtena s pomocí nástroje dostupného na webu BioLib (https://www.biolib.cz/cz/toolKFME/). Veškerý materiál deponovaný v Muzeu Karlovy Vary revidoval autor.

Přehled zkratek: EVL – evropsky významná lokalita, CHKO – chráněná krajinná oblast, NPR – národní přírodní rezervace, PR – přírodní rezervace, coll. – sbírka, det. – určil, ex. – exemplář/-e, lgt. – sbíral, observ. – pozoroval, pers. comm. – ústní sdělení. Zkratky sbírek: MKV – Muzeum Karlovy Vary, p.o. Karlovarského kraje, SCHKO – Správa CHKO Slavkovský les, Mariánské Lázně.

PŘEHLED NÁLEZŮ

Buprestis* (*Ancylocheira*) *haemorrhoidalis haemorrhoidalis Herbst, 1780

Karlovy Vary (5743c), Svatý Linhart, 15.VII.1939, 1 ex., sběratel neuveden, coll. MKV; Lázně Kynžvart (5941d), 26.VI.1973, 1 ex., I. Brdička lgt., coll. MKV; Sítiny (5942c), 20.VI.2018, 2 ex., T. Fiala lgt. et det., coll. SCHKO.

Nepublikované lokality v širším okolí CHKO: Daňkov (6144a), Gutštejn, 15.VII.2014, 1 ex., F. Holly lgt., det. et coll.; Vřesová – Nová Role (5742), 3.IX.1980, 1 ex., J. Pávek lgt., coll. MKV.

Druh původně vázaný na jedlové porosty (Obenberger 1941), který druhotně obsazuje bory s dostatkem odumírajícího dřeva (Kletečka 2009, Škorpík et al. 2011). V lokalitě Sítiny bylo zaznamenáno rojení v druhé polovině června v době mezi 10. až 14. hodinou, kdy za teplého slunečného počasí krasci hoj-

ně nalétávali na skládku smrkového a borového dříví (Obr. 1). Většina stromů, soustředěných na skládce, odumřela před několika lety na stojato. Ohrožený druh (Škorpík 2017).

Buprestis* (*Ancylocheira*) *rustica rustica Linnaeus, 1758

Andělská Hora (5743d), VII.1990, 1 ex., F. Holly lgt., det. et coll.; dtto, 2005, 1 ex., P. Jiskra lgt., F. Holly det. et coll.; Bečov nad Teplou (5943), 25.VI.1987, 1 ex., O. Bušek lgt., coll. MKV; Doubí (5742d), 4.IX.2015, výletové otvory a kadaver, J. Vávra observ. (AOPK ČR 2018); Karlovy Vary (5743c), 5.VII.1926, 1 ex., sběratel neuveden, coll. MKV; dtto, Svatý Linhart, 15. a 28.VII.1939, 2 ex., sběratel neuveden, coll. MKV; Kladská (5942c), NPR Tajga, 21.VII.2015, 1 ex., T. Fiala observ.; Sítiny (5942c), 24.VI.2015, 1 ex., T. Fiala lgt. et det., coll. SCHKO; dtto, 16.VII.2015, 1 ex., T. Fiala observ.; dtto, 20.VI.2018, 1 ex., T. Fiala lgt. et det., coll. SCHKO; dtto, 9.VII.2018, PR Vlček, 1 ex., P. Tájek lgt., T. Fiala det., coll. SCHKO; Šemnice (5743d), feromonový lapač, VI.1999, 2 ex., J. Matějů lgt., det. et coll.

Nepublikované lokality v širším okolí CHKO: Černošín (6143c), 5.VII.2009, 13 ex., F. Holly lgt., det. et coll.; Jáchymov (5643b), Klínovec, 1996, 3 ex., P. Jiskra lgt. et coll., T. Fiala det.; Vysoká Pec (5642c), 15.VIII.1979, 1 ex., J. Biňovec lgt., coll. MKV; Žlutice (5944), VI.1965, 1 ex., J. Mašek lgt., coll. MKV.

Na území CHKO patří mezi nejhojnější druhy rodu *Buprestis*. Vyskytuje se i v kulturních smrčinách. Larva se vyvíjí v pařezech či ležících kmenech jehličnanů s dostatečnou vlhkostí (Kletečka 2009). V lokalitě Sítiny bylo zaznamenáno rojení ve stejné době a na stejném místě jako u druhu *Buprestis h. haemorrhoidalis*. Zranitelný druh (Škorpík 2017).

Buprestis* (*Buprestis*) *octoguttata octoguttata Linnaeus, 1758

Krásný Jez (5843c), 14.VII.2015, 4 ex., P. Jiskra observ. (AOPK ČR 2018).

Larvy tohoto druhu se vyvíjejí v silnějších odlomených větvích, které absorbují půdní vlhkost, ale i v kořenech, kořenových náběžích, pařezech nebo v kmíncích mladých borovic (Curletti 1980, Bílý 2002, Škorpík et al. 2011). Pozorované kusy v Krásném Jezu se pravděpodobně vylíhly z palivového borového dřeva dovezeného z neznámé lokality na Tepelsku (P. Jiskra, pers. comm.). Ohrožený druh (Škorpík 2017).

Obr. 1. Lokalita Sítiny s pravidelným výskytem krasců rodu *Buprestis*. Foto: Tomáš Fiala
Fig. 1. The locality of Sítiny, with a regular occurrence of the jewel beetles of the genus *Buprestis*. Photo: Tomáš Fiala

ZÁVĚR

V současné době mají na území CHKO Slavkovský les potvrzený výskyt dva druhy rodu *Buprestis*. Běžný *Buprestis r. rustica* a vzácnější *Buprestis h. haemorrhoidalis* se pravidelně vyskytují na lokalitě Sítiny. Tento výskyt je zapříčiněn větším množstvím mrtvé dřevní hmoty na hadcovém hřebeni. Lokalita je součástí EVL Raušenbašská lada. Zdejší lesnické hospodaření v borových porostech není intenzivní a borovice usychají na stojato a zůstávají stát dostatečně dlouhou dobu nebo leží padlé na zemi a absorbují půdní vlhkost potřebnou pro vývoj larev (Kletečka 2009, Škorpík et al. 2011). Třetí druh, *Buprestis o. octoguttata*, byl nejspíše do CHKO dovezen z lokality mimo CHKO.

Chřadnutí borovic, které pozorujeme v současnosti v ČR, může na špatně přístupných lokalitách podpořit populace krasců rodu *Buprestis* (Foit 2007). Přesto změny klimatu, hlavně vyšší teploty, mohou negativně ovlivnit larvální vývoj krasců (Rouault et al. 2006, Régnière et al. 2012).

PODĚKOVÁNÍ

Poděkování patří Pavlu Jaškovi (Správa CHKO Slavkovský les) za konzultace k rukopisu, Ferdinandu Hollymu (Kyselka) za poskytnutí nálezových údajů, Janu Matějů (Muzeum Karlovy Vary) za umožnění revize muzejních sbírek a poskytnutí údajů z jeho soukromé sbírky, Petru Jiskrovi (Správa CHKO Slavkovský les) a Jiřímu Vávrovi (Ostravské muzeum) za detailní informace k jejich pozorováním.

LITERATURA

AOPK ČR 2018: Nálezová databáze ochrany přírody. Online: http://portal.nature.cz/ (navštíveno 29.6.2018).

Benedikt S. 2010: Fauna brouků (Coleoptera) lokality Kaňon Ohře (Evropsky významná lokalita soustavy Natura 2000). – Západočeské entomologické listy, 1: 1–15. Online: http://www.entolisty.cz.

Benedikt S. 2011: Fauna brouků (Coleoptera) lokality Bystřina – Lužní potok (Evropsky významná lokalita soustavy Natura 2000). – Západočeské entomologické listy, 2: 13–36. Online: http://www.entolisty.cz.

Bílý S. 2002: Summary of the bionomy of the Buprestid beetles of Central Europe (Coleoptera: Buprestidae). – Acta Entomologica Musei Nationalis Pragae, Suppl. 10: 1–104.

Bozděchová J. 1971: Krasci (Col., Buprestidae) ve sbírkách zoologického oddělení Západočeského muzea. – Zprávy muzea Západočeského kraje, Plzeň, Příroda, 12: 13–20.

Curletti G. 1980: Coleotteri Buprestidi del Piemonte e Valle D´Aosta. Catalogo ragionato delle specie di Buprestidi (Coleoptera, Buprestidae) che popolano le due regioni. – Rivista Piemontese di Storia Naturale, 1: 69–104.

Foit J. 2007: The fauna of cambioxylophagous insects on Scots pine trees declined after spells of drought in 2003. – Journal of Forest Science, 53(7): 334–339.

Chochel M. 2015: Xylobiontní hmyz a motýli. Závěrečná práce po dokončení projektu. Online: http://pastva.info/wp-content/uploads/2016/03/OPZP1201-mot%C3%BDli_a_xylobiontn%C3%AD_hmyz-2015_ZZ.pdf (navštíveno 29.6.2018).

Kletečka Z. 1980: Rozšíření čeledi Buprestidae na Plzeňsku. – Zprávy muzea Západočeského kraje, Plzeň, Příroda, 23: 31–36.

Kletečka Z. 2009: Krascovití (Buprestidae) v jižních Čechách. – Jihočeské muzeum, České Budějovice, 143 pp.

Kubáň V. 2016: Subfamily Buprestinae. Pp. 494–523. In: Löbl I. & Löbl D. (eds): Catalogue of Palearctic Coleoptera, Vol. 3 Scarabaeoidea, Scirtoidea, Dascilloidea, Buprestoidea, Byrrhoidea. – Leiden, Brill, 983 pp.

Obenberger J. 1941: Revision der palaearktischen Buprestis-Arten (Col. Buprest.). – Mitteilungen der Münchner Entomologischen Gesselschaft, 31: 460–554.

Régnière J., Powell J., Bentz B. & Nealis V. 2012: Effects of temperature on development, survival and reproduction of insects: Experimental design, data analysis and modeling. – Journal of Insect Physiology, 58: 634–647.

Rouault G., Candau J.-N., Lieutier F., Nageleisen L.-M., Martin J.-C. & Warzée N. 2006: Effects of drought and heat on forest insect populations in relation to the 2003 drought in Western Europe. – Annals of Forest Science, 63(6): 613–624.

Škorpík M., Křivan V. & Kraus Z. 2011: Faunistika krascovitých (Coleoptera: Buprestidae) Znojemska, poznámky k jejich rozšíření, biologii a ochraně. – Thayensia, 8: 109–291.

Škorpík M. 2017: Buprestidae (krascovití). Pp. 289–294. In: Hejda R., Farkač J. & Chobot K. (eds): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Bezobratlí. – Příroda, Praha, 36, 612 pp.

Týr V. 2013: Brouci (Coleoptera) Žihle a okolí. 6. část. Buprestidae. – Západočeské entomologické listy, 4: 48–56. Online: http://www.entolisty.cz.

Obdrženo do redakce: 20.8.2018
Přijato po recenzích: 4.10.2018

Západočeské entomologické listy (2018), 9: 40–41
ISSN 1804-3062

Faunistické zprávy ze západních Čech – 12
Coleoptera: Ochodaeidae

Týr V. 2018: Faunistické zprávy ze západních Čech – 12. Coleoptera: Ochodaeidae (Faunistic records from western Bohemia – 12. Coleoptera: Ochodaeidae). – Západočeské entomologické listy, 9: 40–41. Online: http://www.entolisty.cz, 22-11-2018.

OCHODAEIDAE

***Ochodaeus chrysomeloides* (Schrank, 1781)**

Bohemia occ., Bujesily, 0,3 km západně od obce (6047), 20.VII.2017, 1 ex., 1.VIII.2017, 1 ex., V. Týrová lgt., oba exempláře odchyceny ve večerních hodinách na zdi domu č. p. 40, poblíž vchodového osvětlení; 14.VII.2018, 1 ex., V. Týr lgt., mrtvý exemplář v pavučině na zdi rozestavěného sousedního domu v blízkosti osvětlení; vše det. et coll. V. Týr. Nadmořská výška lokality je přibližně 355 m.

V České republice vzácný druh zachovalých stepních a lesostepních biotopů v teplejších oblastech; přilétá v podvečerních a večerních hodinách ke zdroji světla. Z území Čech byly publikovány nálezy z Prahy, Brandýsa nad Labem, Mladé Boleslavi, Újezdu nad Lesy, z bývalého vojenského výcvikového prostoru Milovice-Mladá a z Hluboké nad Vltavou (Fleischer 1927–1930, Horion 1958, Vitner & Král 1993, Rejsek 1998, Kletečka & Křivan 1999, Vitner et al. 2001, Vitner & Farkač 2002, Zúber 2002, 2011, Juřena et al. 2008). Recentní nálezy (nálezy po roku 2000) jsou známy jen z výše uvedené nové lokality a z bývalého vojenského výcvikového prostoru Milovice-Mladá, poslední citovaný sběr z této lokality je z roku 2005 (Juřena et al. 2008). Z Moravy byly publikovány nálezy z lokalit: Mikulov, Ječmeniště, Čejč, Pouzdřany, Mutěnice-vinohrady a Hodonín (Fleischer 1927–1930, Král & Vitner 1996, Týr 1997, Juřena et al. 2000, 2008). Všechna dosud známá nálezová data výše uvedeného

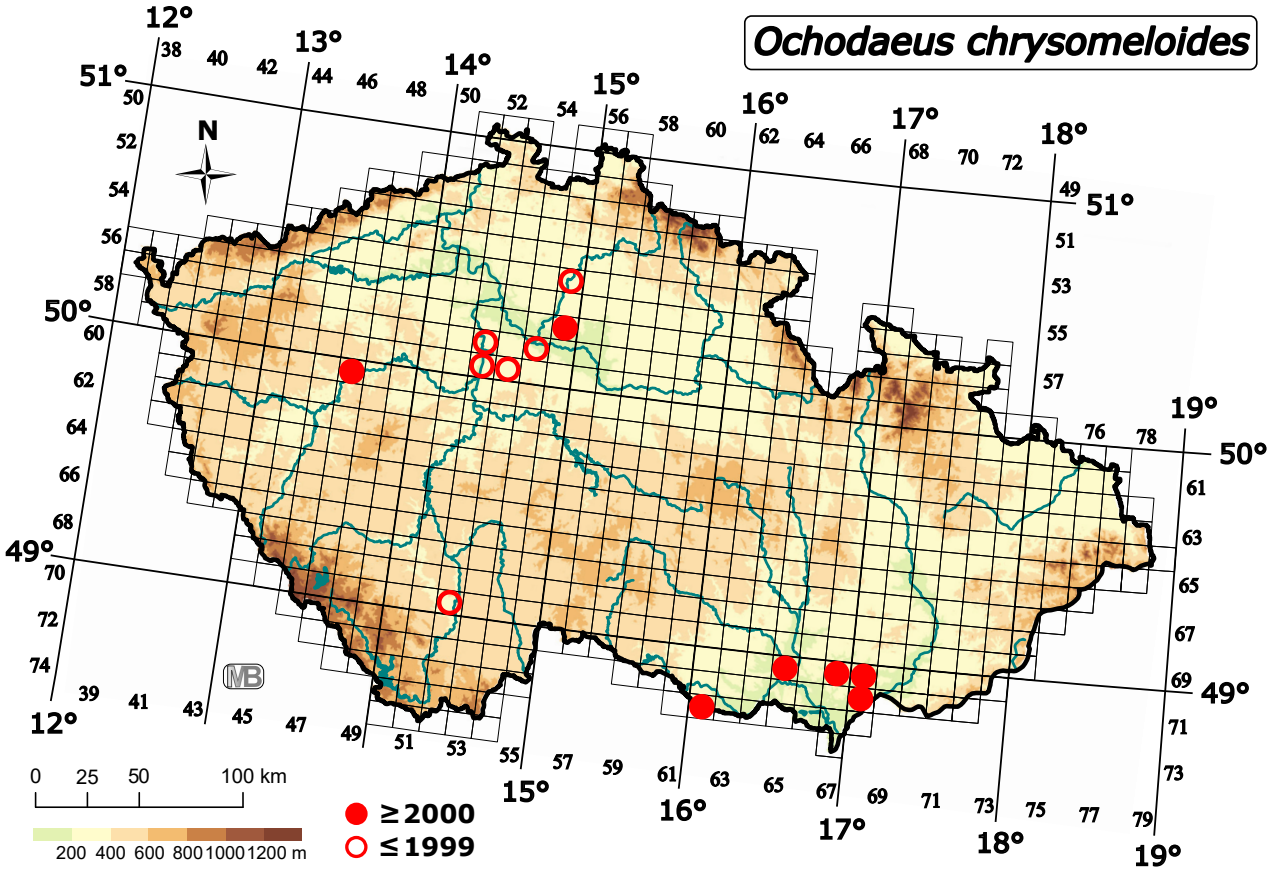

Obr. 1. Známý výskyt *Ochodaeus chrysomeloides* v České republice.
Fig. 1. Known occurrence of *Ochodaeus chrysomeloides* in the Czech Republic.

druhu pocházející z území České republiky jsou znázorněna na mapce (Obr. 1).
První nálezy v západních Čechách.

PODĚKOVÁNÍ

Rád bych poděkoval Milanu Boukalovi (Pardubice) za zhotovení mapy výskytu ve vektorovém formátu.

LITERATURA

Fleischer A. 1927–1930: Přehled brouků fauny Československé republiky. – Moravské museum zemské, Brno, 485 pp. — Horion A. 1958: Faunistik der Mitteleuropäischen Käfer. Band VI: Lamellicornia (Scarabaeidae, Lucanidae). – A. Feyel, Überlingen-Bodensee, 343 pp. — Juřena D., Bezděk A. & Týr V. 2000: Zajímavé nálezy listorohých brouků (Coleoptera: Scarabaeoidea) na území Čech, Moravy a Slovenska (Interesting faunistic records of Scarabaeoidea (Coleoptera) from Bohemia, Moravia and Slovakia). – Klapalekiana, 36: 233–257. — Juřena D., Týr V. & Bezděk A. 2008: Příspěvek k faunistickému výzkumu listorohých brouků (Coleoptera: Scarabaeoidea) na území České republiky a Slovenska (Contribution to the faunistic research on Scarabaeoidea (Coleoptera) in the territory of the Czech Republic and Slovakia). – Klapalekiana, 44 (Supplementum): 17–176. — Kletečka Z. & Křivan V. 1999: Rozšíření čeledí Bolboceratidae, Geotrupidae a Ochodaeidae (Coleoptera, Scarabaeoidea) v jižních Čechách (Distributions of families Bolboceratidae, Geotrupidae and Ochodaeidae (Coleoptera, Scarabaeoidea) in southern Bohemia). – Sborník Jihočeského Muzea, České Budějovice, Přírodní Vědy, 39: 81–90. — Král D. & Vitner J. 1996: Coleoptera: Scarabaeoidea. Pp. 419–431. In: Rozkošný R. & Vaňhara R. (eds): Terrestrial Invertebrates of the Pálava Biosphere Reserve of UNESCO, III. – Folia Facultatis Scientiarum Naturalium Universitatis Masarykianae Brunensis, Biologia, 94: 409–631. — Rejsek J. 1998: Listorozí brouci (Coleoptera, Scarabaeoidea) bývalého vojenského výcvikového prostoru Milovice-Mladá (Scarabaeoidea (Coleoptera) from the former military ranges at Milovice-Mladá). – Vlastivědný Zpravodaj Polabí, Poděbrady, 32: 203–220. — Týr V. 1997: Příspěvek k faunistice brouků nadčeledi Scarabaeoidea (Coleoptera) Čech, Moravy a Slovenska (Contribution to the faunistics of Scarabaeoidea (Coleoptera) of Bohemia, Moravia and Slovakia). – Klapalekiana, 33: 239–247. — Vitner J. & Farkač J. 2002: Aktivita České společnosti entomologické v kauze „Zkušební plochy technického vývoje Škoda Auto a.s.: záměr umístění zkušebního polygonu do bývalého Vojenského výcvikového prostoru Mladá (střední Čechy, Česká republika)“ (Activities of the Czech Entomological Society in the case “Testing areas of the Škoda Auto company: proposed construction of a car-testing polygone in the former Military Training Area of Mladá (central Bohemia, Czech Republic)”). – Klapalekiana, 38: 123–162. — Vitner J. & Král D. 1993: Faunistické síťové mapování listorohých brouků (Coleoptera: Scarabaeoidea) Čech, Moravy a Slovenska – výběr výsledků získaných v létech 1991–1993 (Faunistic grid mapping of Scarabaeoidea (Coleoptera) of Bohemia, Moravia and Slovakia – selected results obtained in 1991–1993). – Klapalekiana, 29:153–162. — Vitner J., Vrabec V. & Matouš J. 2001: Předběžný soupis druhů členovců (Arthropoda: Crustacea, Araneida, Insecta) významných z hlediska územní ochrany bývalého VVP Mladá. − Příroda, 8: 65−74. — Zúber M. 2002: Nález roháčka *Aesalus scarabaeoides* (Panzer, 1794) (Coleoptera: Scarabaeoidea: Lucanidae) v bývalém vojenském výcvikovém prostoru Milovice-Mladá (The hornbeetle *Aesalus scarabaeoides* (Panzer, 1794) (Coleoptera: Scarabaeoidea: Lucanidae) from the former military ranges at Milovice-Mladá). – Vlastivědný Zpravodaj Polabí, Poděbrady, 36: 244–245. — Zúber M. 2011: Listorozí brouci (Coleoptera: Scarabaeoidea) dolního Pojizeří (Scarabaeoidea (Coleoptera) of the lower Jizera river region). – Elateridarium, 5: 43−54. Dostupné online: http://www.elateridae.com/elateridarium/.

Václav Týr
Žihle 119, CZ65 331- Žihle;
e-mail: vaclavtyr@seznam.cz

Obdrženo do redakce: 6.10.2018
Přijato po recenzích: 8.11.2018

Západočeské entomologické listy (2018), 9: 42–43
ISSN 1804-3062

Faunistické zprávy ze západních Čech – 13 Coleoptera: Elateridae

Heřman P. & Zbuzek B. 2018: Faunistické zprávy ze západních Čech – 13. Coleoptera: Elateridae (Faunistic records from western Bohemia – 13. Coleoptera: Elateridae). – Západočeské entomologické listy, 9: 42–43. Online: http://www.entolisty.cz, 23-11-2018.

ELATERIDAE

***Stenagostus rhombeus* (Olivier, 1790)** (Obr. 1)
Bohemia occ., Skryje env. (6048d), 3,9 km jižně, vrch Strážov, VII.1984, 1 ex. (ex pupa), J. Pavlíček lgt., det. et coll.; Kladruby env., Třímany (6047d), vrch Velká Hůrka, fragment řídkého boru na jižním svahu nad řekou Berounkou, 49°55'55"N, 13°36'18"E, 360 m n. m., přenosný světelný lapač (Obr. 2), 29.–30.VII.2018, 1 ex., P. Heřman lgt. et det., B. Zbuzek coll.

Obr. 1. Kovařík *Stenagostus rhombeus* z lokality Velká Hůrka. Foto: P. Heřman
Fig. 1. The click beetle *Stenagostus rhombeus* from the locality Velká Hůrka. Photo: P. Heřman

Nápadný kovařík s převažující noční aktivitou dospělců a hlavním obdobím výskytu od druhé poloviny června do srpna, z území České republiky známý v Čechách i na Moravě (Mertlik 2007, Zbuzek 2017). Jeho larvy se vyvíjejí většinou ve starším dřevě listnáčů (buk, dub, habr aj.), napadeném bílou hnilobou, někdy je lze nalézt i ve dřevě borovic. Dříve byl považován za druh spíše řídce se vyskytující (Laibner 2000), aktuálně je v některých oblastech nalézán častěji, zejména při sběru s využitím světelných lapačů. Pravidelněji zaznamenáván bývá např. v chráněné krajinné oblasti Křivoklátsko (Januš 2016), odkud byl poprvé uveden pro území Čech (Bílý & Jelínek 1983), a v jejíž západočeské části leží i výše uvedená lokalita Strážov. S ohledem na vazbu druhu na zachovalé a věkově diverzifikované porosty dřevin je tento kovařík v červeném seznamu bezobratlých klasifikován jako zranitelný (Zbuzek 2017).

První nálezy v západních Čechách (Obr. 3).

Obr. 2. Světelný lapač na lokalitě Velká Hůrka. Foto: P. Heřman
Fig. 2. Light trap at the locality Velká Hůrka. Photo: P. Heřman

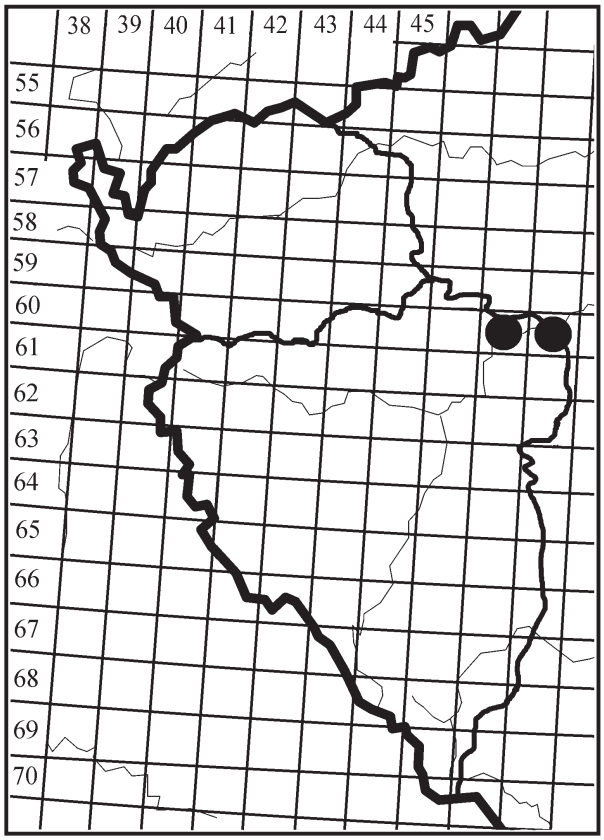

Obr. 3. Aktuálně známé rozšíření kovaříka *Stenagostus rhombeus* v západních Čechách.
Fig. 3. Currently known distribution of the click beetle *Stenagostus rhombeus* in western Bohemia.

LITERATURA

Bílý S. & Jelínek J. 1983: Faunistic records from Czechoslovakia. – Acta entomologica Bohemoslovaca, 80: 149–150. — Januš J. 2016: Brouci (Coleoptera) chráněné krajinné oblasti a biosférické rezervace Křivoklátsko (Beetles (Coleoptera) of Křivoklátsko Protected Landscape Area and the Biosphere Reserve). – Západočeské entomologické listy, Supplementum 1: 1–449. Online: http://www.entolisty.cz. — Laibner S. 2000: Elateridae České a Slovenské republiky (Elateridae of the Czech and Slovak Republics). – Kabourek, Zlín, 292 pp. — Mertlik J. 2007: Faunistické mapování druhů čeledí Cerophytidae, Elateridae, Eucnemidae, Lissomidae a Throscidae (Coleoptera: Elateroidea) České republiky a Slovenska. – Online: http://www.elateridae.com/pag_uni.php?idp=46 (navštíveno 12.11.2018). — Zbuzek B. 2017: Elateridae (kovaříkovití). Pp. 343–347. In: Hejda R., Farkač J. & Chobot K. (eds): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Bezobratlí (Red List of threatened species of the Czech Republic. Invertebrates). – Příroda, Praha, 36: 1–612.

Petr Heřman
Křivoklát 190, CZ-270 23; e-mail: petr.272@centrum.cz

Bořivoj Zbuzek
Výzkumný ústav rostlinné výroby, v. v. i., Drnovská 507/73, CZ-161 06 Praha 6;
e-mail: zbuzek@elateridae.com

Obdrženo do redakce: 15.10.2018
Přijato po recenzích: 12.11.2018

Západočeské entomologické listy (2018), 9: 44–47
ISSN 1804-3062

První nálezy zobonosky *Chonostropheus tristis* (Coleoptera: Rhynchitidae) v jihozápadních Čechách a poznámky k jejímu rozšíření v Čechách a bionomii

Petr Kresl

Spůle 7, 340 21 Janovice nad Úhlavou; e-mail: petr.kresl@seznam.cz

Kresl P. 2018: První nálezy zobonosky *Chonostropheus tristis* (Coleoptera: Rhynchitidae) v jihozápadních Čechách a poznámky k jejímu rozšíření v Čechách a bionomii (First findings of the leaf-rolling weevil *Chonostropheus tristis* (Coleoptera: Rhynchitidae) in southwestern Bohemia and notes on its distribution in Bohemia and on its bionomy). – Západočeské entomologické listy, 9: 44–47. Online: http://www.entolisty.cz, 14-12-2018.

Abstract. The distribution of the leaf-rolling weevil *Chonostropheus tristis* in Bohemia (Czech Republic) is discussed in the paper. Unpublished records and some notes on its bionomy are presented. The species is recorded from western Bohemia for the first time.

Key words: new records, faunistics, *Chonostropheus tristis*, Rhynchitidae, Coleoptera, Czech Republic, Bohemia

ÚVOD

Palearktický rod *Chonostropheus* Prell, 1924 zahrnuje čtyři druhy, z čehož dva – *C. chinensis* Voss, 1939 a *C. chujoi* Voss, 1956 – se vyskytují ve východním Palearktu (Čína a Japonsko), druhé dva – *C. seminiger* (Reitter, 1881) a *C. tristis* (Fabricius, 1794) (Obr. 1) – se vyskytují v Evropě, zasahují na Kavkaz a Zakavkazí (Löbl & Smetana 2011). Druh *C. seminiger* nebyl dosud na území České republiky nalezen, přestože jeho výskyt je udáván i ze sousedních zemí (Rakousko a Německo) – například Voss (1939) uvádí lokalitu „Bayern: München“ (uveden pod synonymem *C. bavariensis* Voss, 1939). *Chonostropheus tristis* je tedy dosud jediným zástupcem tohoto rodu zjištěným v České republice. Jeho rozšíření zahrnuje téměř celou Evropu, od Řecka až po Velkou Británii, není však uveden z Pyrenejského poloostrova, Skandinávie a Pobaltí (Löbl & Smetana 2011). Na Moravě je tento druh více rozšířen, v Čechách byl donedávna znám pouze z několika lokalit.

Obr. 1. *Chonostropheus tristis*. Foto: J. Skuhrovec.
Fig. 1. *Chonostropheus tristis*. Photo: J. Skuhrovec.

Dle literatury byla zobonoska pro Čechy zatím publikována pouze z následujících míst: Závist (6052) (Lokay 1869), Prag [Praha], Johannisbad [Jánské Lázně] (5360), Pribram [Příbram] (6349–6350), Wran [Vrané nad Vltavou] (6052), Rožmitál [Rožmitál pod Třemšínem] (6349), Riesengebirge [Krkonoše] (vše Dieckmann 1970), Brná (5350) (Schön 1995), Růžová (5151) (Strejček 2004 a Trýzna 2013), Varnsdorf (5153) a Dolní Podluží (5153) (Blažej & Schön 2013 a Blažej et al. 2016) a Velká Bukovina (5252) (Blažej et al. 2015). Jak z uvedeného přehledu vyplývá, její výskyt byl dosud publikován jen ze střední, severní a severozápadní části Čech. Ze západní části ČR dosud druh publikován nebyl.

MATERIÁL A METODIKA

V práci jsou zahrnuty pouze nálezy z území Čech, nálezy z Moravy a Slezska zde nejsou uvedeny.
Údaje vychází z vlastních nálezů, z materiálu deter-

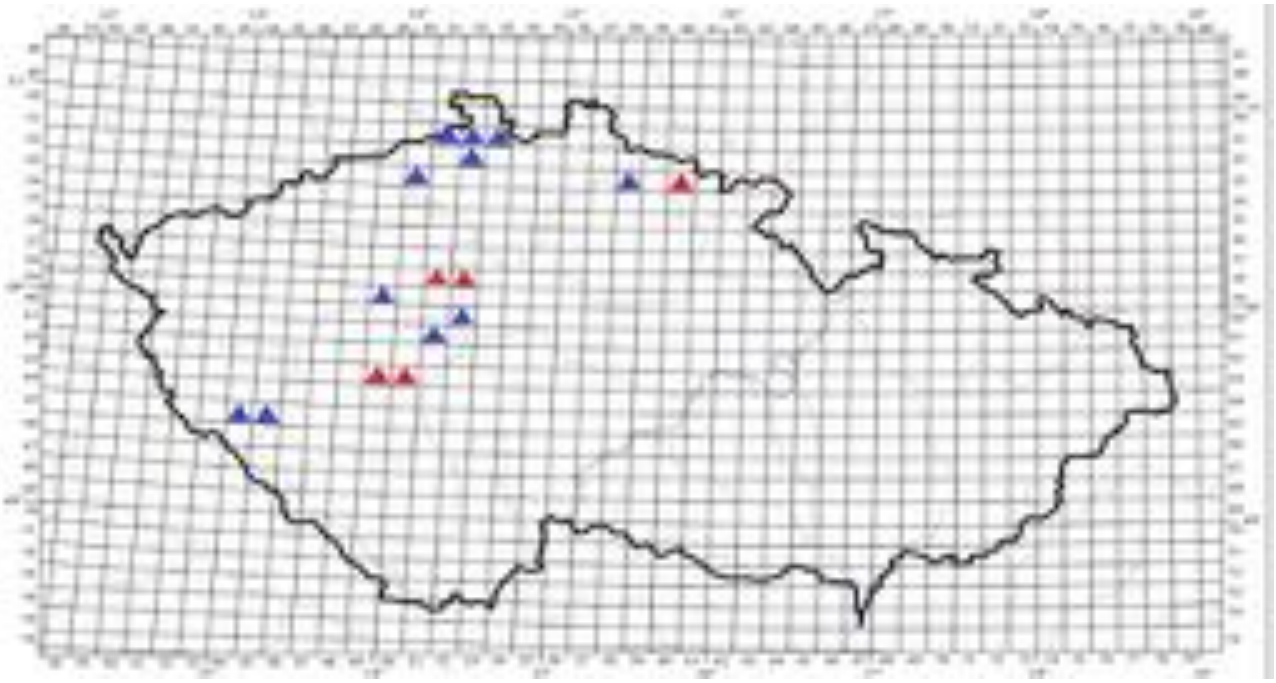

Obr. 2. Mapka rozšíření zobonosky *C. tristis* v Čechách: červený trojúhelník – nálezy do roku 1999 a bez uvedení data; modrý trojúhelník – nálezy od roku 2000 (včetně).
Fig. 2: Distribution map of the leaf-rolling weevil *C. tristis* in Bohemia: red triangle – records before 1999 and records without date; blue triangle – records after (and including) 2000.

Obr. 3. Biotop zobonosky *C. tristis* – Nový Herštejn u Kdyně. Foto: P. Kresl.
Fig. 3. Habitat of the leaf-rolling weevil *C. tristis* – Nový Herštejn near Kdyně. Photo: P. Kresl.

minovaného, případně revidovaného autorem. Další údaje byly získány ze sbírky Západočeského muzea v Plzni a z několika soukromých sbírek.
Všechny dále uvedené lokality jsou pro lepší identifikaci doplněny číslem faunistického mapového pole dle Prunera & Míky (1996). V úvodu zmíněné lokality z práce Dieckmanna (1970) jsou rovněž zahrnuty do mapy známého rozšíření druhu v Čechách (Obr. 2), ale údaje „Krkonoše“ a „Praha“, které zasahují do několika faunistických čtverců, nejsou v mapě vyznačeny. Jinak v případě lokalit z úvodu, které zasahují do dvou faunistických čtverců, jsou na mapě vyznačeny oba.
Systematika a nomenklatura jsou převzaty podle Löbl & Smetana (2011). Dle novějšího pojetí je rod *Chonostropheus* řazen do čeledi Attelabidae, podčeledi Rhynchitinae (Riedel 2014).
V seznamu nálezů a dalším textu jsou použity následující zkratky: occ. – západní; c. – centrální; bor. – severní; env. – okolí; leg. – sbíral; det. – determinoval; revid. – revidoval; coll. – doklad uložen ve sbírce; ex. – exemplář; pers. comm. – osobní sdělení; PP – přírodní památka; PR – přírodní rezervace; ZMP – Západočeské muzeum v Plzni.

VÝSLEDKY

Přehled nových nálezů z území západních Čech

Bohemia occ., Kdyně env. (6544), vrch Nový Herštejn (Obr. 3), 13.IV.2009, 1 ex., P. Kresl leg., det. et coll.; Bohemia occ., Slatina (6545), vrch Bělýšov, 5.V.2012, 2 ex., A. Sieber leg. et coll., P. Kresl det.; Bohemia occ., Švihov (6545), vrch Běleč, 6.V.2012, 1 ex., A. Sieber leg., P. Kresl det. et coll.
Všechny lokality spadají do území Branžovského hvozdu, který je významný velkoplošným zastoupením přirozených listnatých lesů.
První doložené nálezy z území západních Čech.

Přehled dalších dosud nepublikovaných nálezů z území Čech

Bohemia bor., Jiřetín pod Jedlovou (5153), vrch Tolštejn, 27.V.2018, 2 ex., L. Blažej leg., det. et coll.; Hradsko env. (5358), PP Nístějka, 11.VII.2015, 1 ex., J. Vávra leg., det. et coll.; Bohemia c., Tuchoměřice (5851), 5 ex., Táborský leg., S. Benedikt det., coll. ZMP (in coll. J. Štaif); Roztoky u Prahy (5852), V.1946, 2 ex., J. Štaif leg., S. Benedikt det., coll. ZMP (in coll. J. Štaif); Roztoky u Křivoklátu (5949), údolí potoka Klučná, 8.V.2010, 5 ex., V. Hanzlík et M. Putz leg., M. Putz det. et coll.; Roztoky u Křivoklátu (5949), údolí potoka Klučná, 9.V.2010, 11 ex., V. Hanzlík leg. et det., coll. V. Hanzlík, P. Jakubec et R. Fiala; Praha-Zbraslav (6052), 8.V.2010, 1 ex., J. Smažík leg., det. et coll., P. Kresl revid.; Velká Lečice (6151), 8.V.2013, 1 ex., O. Kouklík lgt. et coll., F. Trnka det.
Shrnutí dosud známého rozšíření na území Čech je znázorněno na Obr. 2.

Poznámky k nálezovým okolnostem

Všechny nálezy *C. tristis* byly učiněny buď přímo na javoru klenu (*Acer pseudoplatanus*) nebo v podrostu pod ním na převážně zastíněných stanovištích. Exemplář z lokality Kdyně byl smýknut v travním podrostu pod mladými javory kleny (*Acer pseudoplatanus*) při cestě z parkoviště u křižovatky silnic z obcí Kdyně, Němčice a Mezholezy směrem k PR Herštýn. Stromy byly v zapojeném porostu, po celý den zastíněné. Exempláře sebrané na lokalitách Slatina – Bělýšov a Švihov – Běleč byly oklepnuty přímo z *Acer pseudoplatanus* v zapojeném porostu pod vrcholy kopců (A. Sieber, pers. comm.). Exempláře na lokalitě Roztoky u Křivoklátu byly nalezeny na listech *Acer pseudoplatanus* ve výšce ca. 2–4 m v chladném údolí potoka Klučná. Javory, na kterých byly exempláře zjištěny, jsou téměř po celý den zastíněny (V. Hanzlík & M. Putz, pers. comm.). Exempláře z lokality Jiřetín pod Jedlovou byly nalezeny pouze na nízkých *Acer pseudoplatanus* (okolo 50–70 cm výšky) s různě poškozenými kmínky od zvěře či křovinořezů, kde byly nalezeny rovněž jejich smotky (L. Blažej, pers. comm.). Exemplář z lokality Hradsko byl nalezen na listu mladého stromku *Acer pseudoplatanus* u cesty nad Farským potokem (J.Vávra, pers. comm.).

Poděkování: Děkuji L. Blažejovi (Česká Lípa), V. Hanzlíkovi (Neratovice), M. Putzovi (Řevnice), A. Sieberovi (Klatovy) a J. Vávrovi (Ostrava) za poskytnutí údajů o nálezech a okolnostech nálezů. Zároveň děkuji S. Benediktovi (Plzeň) a F. Trnkovi (Olomouc) za poskytnutí údajů o jimi determinovaných exemplářích a cenné připomínky k rukopisu. Poděkování směřuje rovněž J. Skuhrovcovi (Praha) za poskytnutí fotografie *C. tristis*.

LITERATURA

Blažej L. & Schön K. 2013: Nová lokalita zobonosky *Chonostropheus tristis* (Fabricius, 1794) [New locality of the leaf-rolling weevil *Chonostropheus tristis* (Fabricius, 1794)]. – Listy Entomologického klubu při Labských pískovcích, 13: 21–22.
Blažej L., Kadlec J., Schön K. & Černý J. 2015: Entodny EK 2015 – Českolipsko [Entomological days EK 2015 – Česká Lípa region]. – Listy Entomologického klubu při Labských pískovcích, 15: 2–3.
Blažej L., Čapek L., Černý J. & Kadlec J. 2016: Brouci (Coleoptera) a motýli (Lepidoptera) vrchu Hraniční buk a jeho okolí (Varnsdorf a Dolní Podluží) [Beetles (Co-

leoptera) and butterflies (Lepidoptera) of the Hraniční buk (hill) and its environment (Varnsdorf and the Dolní Podluží region)]. – Mandava, Ročenka Kruhu přátel muzea Varnsdorf, 2015–2016: 119–154.

Dieckmann L. 1970: Die Arten der Untergattung *Chonostropheus* Prell aus der Gattung *Deporaus* Leach. – Beiträge zur Entomologie, 20(5–6): 579–588.

Löbl I. & Smetana A. (eds) 2011: Catalogue of Palaearctic Coleoptera, Vol. 7: Curculionoidea I. – Apollo Books, Stenstrup, 373 pp.

Lokay E. 1869: Verzeichniss der Käfer Böhmens. – Archiv für die Naturwissenschaftliche Landesdurchforschung von Böhmen, 1, Sect. 4: 7–77.

Pruner L. & Míka P. 1996: Seznam obcí a jejich částí v České republice s čísly mapových polí pro síťové mapování fauny (List of settlements in the Czech Republic with associated map field codes for faunistic grid mapping system). – Klapalekiana, Supplementum 32: 1–175.

Riedel A. 2014: 3.4 Attelabidae Billberg, 1820. Pp. 328–355. In: Leschen R. A. B. & Beutel R. G. (eds): Handbook of Zoology, Coleoptera, Beetles, Volume 3. – De Gruyter, Göttingen, 675 pp.

Schön K. 1995: *Cimberis attelaboides* (FABR.), *Nemonyx lepturoides* (FABR.), *Lasiorhynchites caeruleocephalus* (SCHALL.) a *Chonostropheus tristis* (FABR.) (Coleoptera: Rhinomaceridae, Attelabidae) ve sbírkách entomologického oddělení Okresního muzea v Mostě [*Cimberis attelaboides* (FABR.), *Nemonyx lepturoides* (FABR.), *Lasiorhynchites caeruleocephalus* (SCHALL.) and *Chonostropheus tristis* (FABR.) (Coleoptera: Rhinomaceridae, Attelabidae) in collections of the Entomological department of the District museum in Most]. – Sborník Okresního muzea v Mostě, Řada přírodovědná, 17: 69.

Strejček J. 2004: Zpráva o výsledku průzkumu fytofágních brouků z čeledí Chrysomelidae s. l., Bruchidae, Anthribidae a Curculionidae s. l. v NP České Švýcarsko a navazujících významných areálech v CHKO Labské pískovce v r. 2004 [Report about the research result of phytophagous beetles from families Chrysomelidae s. l., Bruchidae, Anthribidae and Curculionidae s. l. in České Švýcarsko NP and adjacent important areas in Labské pískovce PLA in 2004]. – Mscr., 25 pp. [Depon. in Knihovna Správy NP České Švýcarsko, Krásná Lípa].

Trýzna M. 2013: Zobonoska klenová (*Chonostropheus tristis*) [The leaf-rolling weevil *Chonostropheus tristis*]. – České Švýcarsko – zpravodaj Správy Národního parku České Švýcarsko, 12: 4.

Voss E. 1939: Über einige ostasiatische Rhynchitinen, Attelabinen und Apoderinen (Col. Curc.) (81. Beitrag zur Kenntniss der Curculioniden). – Mitteilungen der Münchener Entomologischen Gesellschaft, 29(4): 608–616.

Obdrženo do redakce: 7.11.2018
Přijato po recenzích: 16.11.2018

Západočeské entomologické listy (2018), 9: 48–51
ISSN 1804-3062

Dva doplňky do seznamu nosatců (Coleoptera: Curculionidae) České republiky

Stanislav Benedikt[1], Jiří Krátký[2] & Petr Jansa[3]

[1]Částkova 10, 326 00 Plzeň, Czech Republic; e-mail: sbenedikt@seznam.cz
[2]Třebechovická 821, 500 03 Hradec Králové, Czech Republic; e-mail: macshort@tiscali.cz
[3]Vinohrady 97, 277 42 Obříství, Czech Republic; e-mail: dendrolog.petr@centrum.cz

Benedikt S., Krátký J. & Jansa P. 2018: Dva doplňky do seznamu nosatců (Coleoptera: Curculionidae) České republiky (Two complements to the weevil list (Coleoptera: Curculionidae) of the Czech Republic). – Západočeské entomologické listy, 9: 48–51. Online: http://www. entolisty.cz, 19-12-2018.

Abstract. Two species from the family Curculionidae (Coleoptera) are recorded in the paper: *Pachyrrhinus lethierryi lethierryi* (Desbrochers des Loges, 1875) is announced from the Czech Republic for the first time, *Ceutorhynchus varius* Rey, 1895 is documented as new for Bohemia (Czech Republic). Some notes on their distributions and bionomical preferences are given, and collecting circumstances are also discussed.

Key words: Coleoptera, Curculionidae, new records, faunistics, Czech Republic, Bohemia

ÚVOD

Probíhající faunistické průzkumy hmyzu na území České republiky přinášejí především v některých častěji studovaných skupinách početné nové poznatky, které významně rozšiřují dosavadní znalosti o výskytu jednotlivých druhů. Nadčeleď nosatcovitých brouků (Curculionoidea) je toho typickým příkladem. Přestože uplynulo jen několik let od vydání komentovaného seznamu nosatců (Benedikt et al. 2010), který shrnul do té doby známé informace o druzích této nadčeledi na území České republiky a Slovenské republiky, stihly následující průzkumy a revize sbírkových materiálů v této krátké době přinést do uvedeného seznamu několik desítek změn (např. Krátký & Trnka 2012, Jansa et al. 2013, Benedikt et al. 2016, 2017, Trnka et al. 2017a, b, Stanovský & Boža 2018). Tento příspěvek přináší informace ke dvěma druhům nosatců – *Pachyrrhinus lethierryi lethierryi* (Desbrochers des Loges, 1875) byl nově zjištěn pro Českou republiku a *Ceutorhynchus varius* Rey, 1895 je v práci poprvé ohlášen z území Čech.

METODIKA

Nálezy byly učiněny v rámci příležitostných faunistických průzkumů na území středních a západních Čech. V příspěvku uvedené nomenklatura a systém jsou převzaty z práce Alonso-Zarazaga et al. (2017).

Použité zkratky: coll. – sbírka s uložením dokladů, det. – určil, lgt. – sbíral, ex. – exemplář, pers. comm. – osobní sdělení, PP – přírodní památka.

PŘEHLED NÁLEZŮ

Curculionidae: Conoderinae: Ceutorhynchitae

Ceutorhynchus varius Rey, 1895 (Obr. 1)

Bohemia occ., Stráž nad Ohří (5644), Dubový vrch, 450 m n. m., 27.V.2017, 2 ♂♂, smykem ve skalnaté lesostepi, V. Dongres lgt. et coll., S. Benedikt det.; Moravia mer., Vevčice (7062), Vevčické kopce, 4.V.2014, 1 ♀; Dobelice (7063), PP Na Kocourkách, 5.V.2018, 1 ♂; Znojmo (7162), PP Cínová hora, 29.V.2016, 1 ♂; všechny ex. R. Stejskal lgt., det. et coll.

Celkové rozšíření tohoto nosatce zahrnuje převážně jen země střední Evropy (Česká republika, Slovensko, Polsko, Rakousko a Maďarsko), mimo tento region byl prozatím ohlášen pouze z Francie, Bulharska a Řecka (Alonso-Zarazaga et al. 2017). Znalosti o skutečném rozšíření tohoto druhu ovlivňuje skutečnost, že byl nedlouho po popisu stažen jako varieta podobného druhu *C. hirtulus* Germar, 1824 (Hustache 1925). Tento všeobecně akceptovaný taxonomický akt znamenal, že následujících osmdesát let nebyly tyto dva druhy rozlišovány. Teprve Wanat & Colonnelli (2004) druh *C. varius* rehabilitovali na základě studia početného dokladového materiálu především ze zemí střední Evropy. Je tedy pravděpo-

dobné, že část publikovaných údajů pro *C. hirtulus* se mohla vztahovat právě k *C. varius*. V České republice byl nosatec až dosud prokázán pouze na jižní Moravě, a to výhradně na xerotermních lokalitách. Nálezy odtud shrnuli Krátký & Benedikt (2010): Pohansko, Pánov u Hodonína, Miroslav a Načeratice. V úvodu této kapitoly uvádíme z této širší oblasti další tři naleziště. Nová lokalita druhu v západních Čechách je zajímavá svojí značnou odlehlostí od tohoto jihomoravského areálu (> 250 km). Je však pravděpodobné, že je nosatec rozšířen na dalších lokalitách Moravy i Čech a absence dat jde na vrub jeho nenápadnému habitu a nedostatečné prozkoumanosti území. Potravní vazba tohoto nosatce není zcela objasněna, ačkoliv Wanat & Colonnelli (2004) uvádějí jako pravděpodobnou živnou rostlinu huseníček rolní (*Arabidopsis thaliana*). Podle poznatků autorů tohoto příspěvku se ale zdá, že okruh živných rostlin by mohl zahrnovat i další druhy z čeledi brukvovitých (Brassicaceae). Dosud známé rozšíření druhu v České republice je zachyceno na Obr. 2.

Obr. 1. *Ceutorhynchus varius*. Habitus a aedeagus ventrálně (bez měřítka). Bohemia: Stráž nad Ohří. Foto: Z. Kejval.
Fig. 1. *Ceutorhynchus varius*. Habitus and aedeagus ventrally (without scale). Bohemia: Stráž nad Ohří. Photo: Z. Kejval.

Nový druh pro Čechy.

Curculionidae: Entiminae

Pachyrrhinus lethierryi lethierryi (Desbrochers des Loges, 1875) (Obr. 3)
Bohemia centr., Obříství (5752), intravilán, 25.V.2018, 1 ♀, P. Jansa lgt. et coll., J. Krátký det.
Nominotypický poddruh je původním obyvatelem jižní Francie a Itálie, odkud se patrně se sazenicemi okrasných živných rostlin rozšířil v posledních desetiletích do některých dalších zemí Evropy. Jeho současný areál zahrnuje kromě již uvedených zemí také Španělsko, Velkou Británii, země Beneluxu, Německo, Švýcarsko, Turecko (Alonso-Zarazaga et al. 2017) a nově byl zjištěn také v Řecku (Germann & Braunert 2018) a na Krymu (Kovalenko et al. 2018). Ve střední Evropě byl poprvé ohlášen

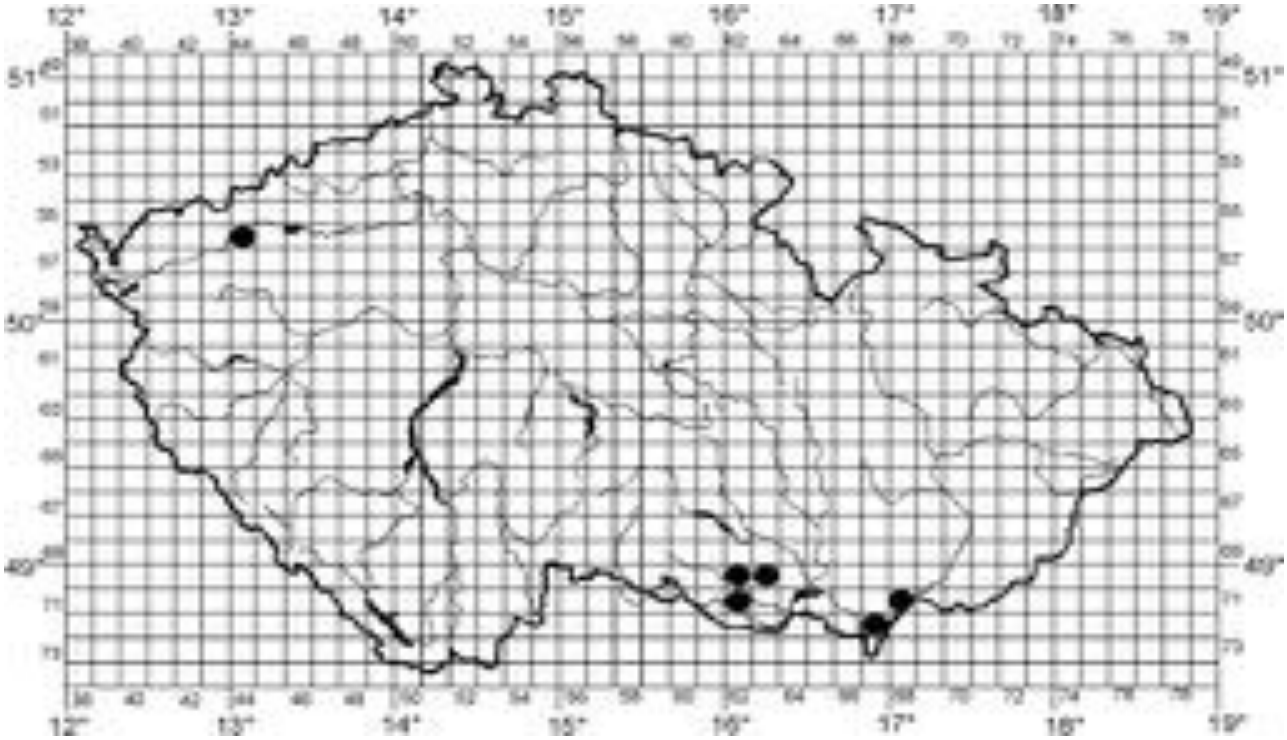

Obr. 2. Známé rozšíření *Ceutorhynchus varius* v České republice.
Fig. 2. Known distribution of *Ceutorhynchus varius* in the Czech Republic.

jeho nález z roku 2001 z jihozápadního Německa (Rheinheimer 2003) a následně také ze Švýcarska (Germann 2005). Zcela nové je zjištění jeho výskytu v Rakousku (A. Link, pers. comm.). Potravně je tento druh vázán na různé druhy zeravů (*Thuja* spp.) a zřejmě také cypřišů (*Cupressus* spp.), cypřišků (*Chamaecyparis* spp.) a jalovců (*Juniperus* spp.). Imaga jsou mimo oblast původního výskytu nacházena nejčastěji na živých plotech, v parcích a obecně v městské zeleni s přítomností zmíněných živných dřevin. Z České republiky ani ze Slovenska nebyl tento druh nikdy hlášen a jeho výskyt zde ani nebyl předpokládán (Benedikt et al. 2010). Uvedený český prvonález byl učiněn individuálním odchytem exempláře sedícího náhodně na zdi domu. Cílený pokus o nalezení dalších kusů na okolo stojících potenciálních živných dřevinách nebyl úspěšný. Lze předpokládat, že se tento nosatec s okrasnými dřevinami postupně rozšíří i do dalších míst České republiky.
Nový druh pro Českou republiku.

PODĚKOVÁNÍ

Za poskytnutí materiálu ke studiu a doplňující poznámky k nálezovým okolnostem děkujeme V. Dongresovi (Plzeň). Poděkování patří také R. Stejskalovi (Znojmo) za nálezová data k *Ceutorhynchus varius* a Z. Kejvalovi (Muzeum Chodska, Domažlice) za zhotovení fotografie stejného druhu.

LITERATURA

Alonso-Zarazaga M. A., Barrios H., Borovec R., Bouchard P., Caldara R., Colonnelli E., Gültekin L., Hlaváč P., Korotyaev B., Lyal C. H. C., Macha-do A., Meregalli M., Pierotti H., Ren L., Sánchez--Ruiz M., Sforzi A., Silferrberg H., Skuhrovec J., Trýzna M., Velásquez de Castro A. J. & Yunakov N. N. 2017: Cooperative catalogue of Palaearctic Coleoptera Curculionoidea. – Monografías electrónicas de la Sociedad Entomológica Aragonesa, 8: 1–729. Online: http://sea-entomologia.org/monoelec.html (navštíveno 30.9.2018).

Benedikt S., Borovec R., Fremuth J., Krátký J., Schön K., Skuhrovec J. & Trýzna M. 2010: Komentovaný seznam nosatcovitých brouků (Coleoptera: Curculionoidea bez Scolytinae a Platypodinae) České republiky a Slovenska. 1. díl. Annotated checklist of weevils (Coleoptera: Curculionoidea excepting Scolytinae and Platypodinae) of the Czech Republic and Slovakia. Part 1. – Klapalekiana, 46 (Supplementum): 1–363.

Benedikt S., Krátký J. & Schön K. 2016: Nové a potvrzené druhy nosatců (Coleoptera: Curculionoidea) pro Českou republiku a Slovensko (New and confirmed records of weevils (Coleoptera: Curculionoidea) for the Czech Republic and Slovakia). – Západočeské entomologické listy, **7**: 25–31. Online: http://www.entolisty.cz.

Benedikt S., Krátký J. & Stanovský J. 2017: Doplňky k seznamu nosatců (Coleoptera: Curculionoidea) České republiky a Slovenska (Addendum to the weevil list (Coleoptera: Curculionoidea) of the Czech Republic and Slovakia). – Západočeské entomologické listy, 8: 15–21. Online: http://www.entolisty.cz.

Germann C. 2005: *Pachyrhinus lethierryi* (Desbrochers, 1875) signalé pour la première fois en Suisse (Coleoptera, Curculionidae: Polydrusini). – Bulletin Romand d`Entomologie, 23: 57–59.

Germann C. & Braunert C. 2018: Contribution to the weevils (Coleoptera, Curculionoidea) of Kefalonia Island (Greece). – Parnassiana Archives, 6: 25–40.

Hustache A. 1925: Curculionidae de la fune franco-rhénane. I. Ceutorrhynchini. – Miscellanea Entomologica, hors serie, 18: 271–286.

Jansa P., Brestovanský J. & Putz M. 2013: První nález nosatce *Mogulones dimidiatus* (Frivaldszky, 1865) (Coleoptera: Curculionidae) v Čechách (First record of the weevil *Mogulones dimidiatus* (Frivaldszky, 1865) (Coleoptera: Curculionidae) in Bohemia) in the Czech Republic). – Západočeské entomologické listy, 4: 66–68. Online: http://www.entolisty.cz.

Kovalenko Y. N., Akulov E. N. & Yunakov N. 2018: The easternmost discovery of the Mediterranean weevil *Pachyrhinus lethierryi* (Coleoptera, Curculionidae, Entiminae): Is a further invasion possible? – ZooKeys, 799: 89–93.

Krátký J. & Benedikt S. 2010: Čeleď / Family Curculionidae, podčeleď / subfamily Ceutorhynchinae. Pp. 254–315. In: Benedikt S., Borovec R., Fremuth J., Krátký J., Schön K., Skuhrovec J. & Trýzna M. 2010: Komentovaný seznam nosatcovitých brouků (Coleoptera: Curculionoidea bez Scolytinae a Platypodinae) České republiky a Slovenska. 1. díl. Annotated checklist of weevils (Coleoptera: Curculionoidea excepting Sco-

Obr. 3. *Pachyrrhinus lethierryi lethierryi*. Bohemia: Obříství. Foto: J. Krátký.
Fig. 3. *Pachyrrhinus lethierryi lethierryi*. Bohemia: Obříství. Photo: J. Krátký.

lytinae and Platypodinae) of the Czech Republic and Slovakia. Part 1. – Klapalekiana, 46 (Suppl.): 1–363.

Krátký J. & Trnka F. 2012: Records of two interesting weevil species in the Czech Republic (Coleoptera: Curculionidae). – Weevil News, 82: 1–2.

Rheinheimer J. 2003: *Pachyrhinus lethierryi* Desbrochers in Südwestdeutschland (Coleoptera: Curculionidae). – Mitteilungen des Entomologischen Vereins Stuttgart, 38: 17–18.

Stanovský J. & Boža P. 2018: Příspěvek k seznamu nosatců (Coleoptera: Curculionoidea) Moravy (Česká republika) (Contribution to the weevil list (Coleoptera: Curculionoidea) of Moravia (Czech Republic)). – Západočeské entomologické listy, 9: 1–3. Online: http://www.entolisty.cz.

Trnka F., Čudan D., Boža P. & Jansa P. 2017a: Faunistic records from the Czech Republic – 420. – Klapalekiana, 53: 163–165.

Trnka F., Krátký J. & Stejskal R. 2017b: Poznámky k výskytu několika druhů nosatců (Coleoptera: Curculionoidea) v České republice (Notes on the occurrence of several weevil species (Coleoptera: Curculionoidea) of the Czech Republic). – Západočeské entomologické listy, 8: 71–75. Online: http://www.entolisty.cz.

Wanat M. & Colonnelli E. 2004: *Ceutorhynchus varius* Rey, 1895, status revised (Coleoptera: Curculionidae), its diagnostic characters and distribution in Europe. – Annales Zoologici, 54: 453–459.

Obdrženo do redakce: 27.10.2018
Přijato po recenzích: 11.12.2018

Západočeské entomologické listy (2018), 9: 52–65
ISSN 1804-3062

Faunistický průzkum žahadlových blanokřídlých (Hymenoptera: Aculeata) vrchu Lišná v západních Čechách

Jan Erhart[1], Zdeněk Karas[2], Martin Šlachta[3] & Daniel Benda[4]

[1]Biologické centrum Akademie věd České republiky, v.v.i., Parazitologický ústav, Branišovská 31, 370 05 České Budějovice; e-mail: erhart@paru.cas.cz
[2]Jáchymovská 345, 373 44 Zliv; e-mail: zd.karas@gmail.com
[3]Ústav výzkumu globální změny Akademie věd České republiky, v.v.i., Oddělení ukládání uhlíku v krajině, Lipová 1789/9, 370 05 České Budějovice; e -mail: slachta.m@czechglobe.cz
[4]Přírodovědecká fakulta Univerzity Karlovy, Katedra zoologie, Viničná 7, 128 44 Praha 2; e-mail: benda.daniel@email.cz

Erhart J., Karas Z., Šlachta M. & Benda D. 2018: Faunistický průzkum žahadlových blanokřídlých (Hymenoptera: Aculeata) vrchu Lišná v západních Čechách (Faunistics survey of Aculeate Hymenoptera (Hymenoptera: Aculeata) of the Lišná hill in western Bohemia). – Západočeské entomologické listy, 9: 52–65. Online: http://www.entolisty.cz, 21-12-2018.

Abstract. The results of faunistic survey of aculeate Hymenoptera at the upper edge of former limestone quarry (525 m a. s. l.) on the hill Lišná in western Bohemia are presented. Most of the material was collected into three yellow Moericke traps from 21 April to 17 September 2016, a part of the material was collected by netting. In total, 1439 specimens of 154 species of Chrysidoidea, Vespoidea and Apoidea were recorded. Eleven species are listed in the Red List of threatened species of the Czech Republic (Invertebrates). Seven species are listed as near threatened – *Ancistrocerus parietinus* (Linnaeus, 1761), *Polistes biglumis bimaculatus* (Geoffroy, 1785), *Arachnospila hedickei* (Haupt, 1929), *Passaloecus brevilabris* Wolf, 1958, *Andrena labialis* (Kirby, 1802), *Sphecodes hyalinatus* Hagens, 1882, *Hoplitis mitis* (Nylander, 1852). Three species are listed as vulnerable – *Agenioideus nubecula* (Costa, 1874), *Arachnospila rufa* (Haupt, 1927), *Andrena vaga* Panzer, 1799. One species is listed as endangered – *Chrysura radians* (Harris, 1776). The first record of *Lasioglossum marginatum* (Brullé, 1832) from Bohemia is presented.

Key words: Hymenoptera, Aculeata, faunistics, Czech Republic, western Bohemia, new records, *Lasioglossum marginatum*

ÚVOD

Tento příspěvek přináší nové údaje k výskytu žahadlových blanokřídlých v západních Čechách, konkrétně z vrchu Lišná v oblasti Sušicko-horažďovických vápenců (Obr. 1). V minulosti se faunistikou blanokřídlých v západních Čechách zabývalo jen několik autorů. Z historických údajů vyplývá, že k nejstarším a zároveň nejpočetnějším patří sběry Augustina Kubeše (1863–1924), které publikoval v Seznamu českého hmyzu blanokřídlého (Kubeš 1914). Ve 2. polovině 20. století zde sbíral Zdeněk Pádr (1923–1997). Současné sběry jsou zaměřeny především na průzkum konkrétních lokalit (Dvořák et al. 2006, Dvořák & Bogusch 2008). Jednou z posledních významnějších prací, zabývající se skupinou žahadlových blanokřídlých v západních Čechách, je přehled zlatěnek (Tyrner et al. 2010).

POPIS LOKALITY

Průzkum probíhal na jihozápadním okraji vrchu Lišná (577 m n. m.), západně od obce Rabí a východně od vrchu Čepičná v Budětické vrchovině. Lokalita se nachází ve faunistickém čtverci 6747. Jde o horní okraj bývalého vápencového lomu v jeho severní části nad betonárkou. Oblast patří do krystalického komplexu moldanubika Horažďovické pahorkatiny (Zahradnický & Mackovčin 2004). Krystalické vápence poskytují bazický podklad, který je mimořádně příznivý pro rozvoj bohatých společenstev a pestré fauny bezobratlých. Původní teplomilné bazofilní doubravy byly přeměněny na vápnomilné bučiny (vrchy Čepičná a Chanovec) a bory s porosty válečky prapořité (*Brachypodium pinnatum*). Přirozené bylinné patro se vyznačuje pestrým spektrem vápnomilných druhů. Nejnápadnějšími jsou okrotice

červená (*Cephalantera rubra*), kruštík tmavočervený (*Epipactis atrorubens*) nebo další ohrožený druh, ožanka hroznatá (*Teucrium bothrys*). V keřovém patře jsou dominantní svída krvavá (*Cornus sanguinea*) a líska obecná (*Corylus avellana*) (Zahradnický & Mackovčin 2004). Sledované území spadá do mírně teplé klimatické oblasti Klatovské kotliny s vlhkým podnebím, souvisejícím s vyšším úhrnem srážek (Quitt 1971).

MATERIÁL A METODIKA

Převážná část jedinců žahadlových blanokřídlých byla získána odchytem do Moerickeho pastí. Tři misky žluté barvy o rozměrech 23×18×12 cm byly naplněny solným roztokem s detergentem, umístěny na stojanu 25 cm nad zemí a vzdáleny od sebe asi 40 metrů. Všechny misky byly umístěny v blízkosti horní hrany lomu s jihozápadní expozicí (525 m n. m.), kde byl minimální vegetační kryt a nejvýraznější sluneční expozice.

Pasti byly na lokalitě nainstalovány od 21.dubna do 17.září 2016. Vybírány byly přibližně v třítýdenních intervalech. Malá část materiálu byla sbírána individuálně pomocí entomologické síťky na kamenech, kmenech stromů a květech rostlin. Zároveň byla na lokalitě pořizována fotodokumentace.

V následujícím přehledu jsou první nálezy pro západní Čechy uvedeny pouze u čeledi Chrysididae, která byla zatím jako jediná souborně zpracována, viz Tyrner et al. (2010).

PŘEHLED ZJIŠTĚNÝCH DRUHŮ

Nomenklatura a řazení nadčeledí, čeledí a podčeledí je podle prací Bogusch et al. (2007) a Macek et al. (2010). V rámci podčeledí jsou rody řazeny abecedně. U druhů uvádíme celkový počet jedinců s rozlišením pohlaví, faunistické a bionomické poznámky. U druhů zařazených do Červeného seznamu ohrožených druhů ČR (Bezobratlí) (NT – téměř ohrožený, VU – zranitelný, EN – ohrožený, CR – kriticky ohrožený) (Hejda et al. 2017) uvádíme navíc také období odchytu, jméno sběratele a metodu odchytu.

U většiny materiálu platí: Jan Erhart lgt., Zdeněk Karas & Daniel Benda det., coll. Martin Šlachta.

Na determinaci materiálu se podíleli také Jakub Straka a Marek Halada (Chrysidae).

CHRYSIDOIDEA
CHRYSIDIDAE
Chrysidinae

Chrysis analis Spinola, 1808
5 ♀♀. V ČR na teplých místech (skalní stepi a písky) hojnější druh, v posledních letech se šíří (Tyrner et al. 2010).

Chrysis angustula Schenck, 1856
7 ♀♀. Druh převážně lesních biotopů, kde se vyskytují hostitelské druhy vos a kutilek hnízdící ve dřevě. V ČR ve středních polohách hojný. Druh byl pravděpodobně přehlížen. Jeho vzácnost je však relativní

Obr. 1. Pohled na lokalitu od východu (Foto: J. Erhart).
Fig. 1. View of the locality from the east (Photo: J. Erhart).

a odpovídá spíše úrovni průzkumu vhodných lokalit (Tyrner et al. 2010).

Chrysis bicolor Lepeletier, 1806
3 ♀♀. Palearktický druh, který je v ČR na teplých místech hojný. Běžný je především na písčitých místech v nižších polohách. V západních Čechách patří k vzácnějším a lokálním druhům (Tyrner et al. 2010).

Chrysis fulgida Linnaeus, 1761
2 ♀♀. Palearktický druh, v ČR nehojný na lesních okrajích, spíše ve středních polohách (Macek et al. 2010). Euryekní druh, který usedá hlavně na dřevo, ve kterém také hnízdí hostitelé (Tyrner et al. 2010).

Chrysis germari Wesmael, 1839
1 ♂, 3 ♀♀. Teplomilný druh, vyskytuje se v jižní a střední Evropě. V ČR dříve pouze na jižní Moravě, dnes je nalézán na stepních a písečných lokalitách také v Čechách (Macek et al. 2010). V západních Čechách patří k vzácnějším, lokálním druhům (Tyrner et al. 2010).

Chrysis gracillima Förster, 1853
6 ♂♂, 16 ♀♀. Mediterránní druh, v ČR místy hojný na teplých lokalitách (Macek et al. 2010).

Chrysis ignita (Linnaeus, 1761)
1 ♂, 2 ♀♀. Palearktický druh. V ČR velmi hojný, euryekní, se širokým spektrem hostitelů a velkým časovým rozpětím aktivity (Macek et al. 2010, Tyrner et al. 2010).

Chrysis illigeri Wesmael, 1839
1 ♀. Palearktický druh, v ČR poměrně vzácný, běžnější jen v nejteplejších oblastech, na skalních stepích a sprašových stěnách (Kimsey & Bohart 1990, Tyrner et al. 2010).

Chrysis inaequalis Dahlbom, 1845
1 ♀. Palearktický druh, velmi teplomilný. V ČR se vyskytuje vzácně jen na nejvýhřevnějších skalních stepích (Macek et al. 2010). **První nález pro západní Čechy.**

Chrysis ruddii Shuckard, 1837
2 ♀♀. Západopalearktický druh, který se v ČR vyskytuje vzácně a jeho výskyt je spíše lokální. V Čechách zejména na vápencích a skalních stepích (Macek et al. 2010, Tyrner et al. 2010). V západních Čechách byl dříve nalezen pouze v okolí Sušice (Tyrner et al. 2010).

Chrysis solida Haupt, 1956
1 ♂, 1 ♀. Palearktický druh, hojný na výslunných lesních okrajích. V Čechách byl tento druh nalezen teprve nedávno v oblasti Mostecka (Tyrner & Krásenský 2014). **První nález pro západní Čechy.**

Chrysura radians (Harris, 1776) **EN**
11.V.–7.VI. 2016, 1 ♀; 24.VI.–8.VII.2016, 1 ♀.
Palearktický druh, v ČR vzácný. Nemá vysoké teplotní nároky a vystupuje i do vyšších poloh. V západních Čechách známý pouze z okolí Sušice (Tyrner et al. 2010).

Hedychridium ardens (Coquebert, 1801)
1 ♀. Západopalearktický druh, v ČR hojný až velmi hojný na teplých a výslunných stanovištích. Nejhojnější zástupce rodu (Macek et al. 2010). V západních Čechách patří podle dosavadních poznatků k vzácnějším druhům (Tyrner et al. 2010).

Hedychridium valesiense Linsenmaier, 1959
1 ♀. Mediterránní druh, v ČR se vyskytuje na teplých lokalitách, stepích a stráních. Místy může být hojný (Macek et al. 2010).

Hedychrum gerstaeckeri Chevrier, 1869
2 ♀. Palearktický druh, v ČR velmi běžný na teplých lokalitách. Nemá velké nároky na charakter stanoviště, ale preferuje spíše písčité lokality (Paukkunen et al. 2015, Tyrner et al. 2010).

Hedychrum rutilans Dahlbom, 1854
1 ♀. Západopalearktický druh, v ČR velmi hojný. Vyskytuje se na xerotermních biotopech hlavně na písčitém a sprašovém podkladu (Macek et al. 2010).

Omalus aeneus (Fabricius, 1787)
1 ♀. Palearktický druh, v ČR na teplých místech velmi hojný (Macek et al. 2010).

Omalus biaccinctus (Buysson, 1891)
1 ♂. Palearktický druh, vyskytuje se na lesních až lesostepních biotopech s dostatkem mrtvého dřeva (Kimsey & Bohart 1990, Tyrner et al. 2010).

Pseudomalus auratus Linnaeus, 1761
2 ♂♂, 1 ♀. Palearktický druh, v ČR na výslunných lokalitách velmi hojný. Vyskytuje se na lesostepích a okrajích lesů se širokým spektrem hostitelů (Macek et al. 2010, Tyrner et al. 2010).

Trichrysis cyanea (Linnaeus, 1761)
1 ♂, 1 ♀. Palearktický druh, v ČR nejhojnější druh zlatěnky se širokým spektrem hostitelů. Vystupuje i do vyšších poloh (Macek et al. 2010, Tyrner et

al. 2010).

VESPOIDEA
VESPIDAE
Eumeninae

Ancistrocerus nigricornis (Curtis, 1826)
1 ♂, 1 ♀. Eurosibiřský druh, v ČR velmi hojný od nížin do hor. Převážně lesní druh (Macek et al. 2010).

Ancistrocerus ovivetris (Wesmael, 1836)
4 ♂♂, 1 ♀. Palearktický druh, v ČR od nížin do hor hojný. Vyskytuje se především v lesích a na lesních okrajích (Macek et al. 2010).

Ancistrocerus parietinus (Linnaeus, 1761) **NT**
7.–24.VI.2016, 1 ♂, 1 ♀. Palearktický druh, v ČR v nižších a středních polohách hojný, vystupuje i do hor (Macek et al. 2010).

Eumenes coronatus (Panzer, 1799)
1 ♂, 1 ♀. Palearktický druh, v ČR velmi běžný, rozšířený od nížin do podhůří (Bogusch et al. 2007, Schmid-Egger 2004).

Euodynerus quadrifasciatus (Fabricius, 1793)
2 ♂♂, 2 ♀♀. Palearktický druh, v ČR nehojný. Vyskytuje se především v lesnatých oblastech (Macek et al. 2010).

Symmorphus debilitatus (Saussure, 1855)
1 ♀. Eurosibiřský druh, v ČR od nížin až do hor místy hojný (Macek et al. 2010).

Polistinae

Polistes albellus Giordani Soika, 1976
2 ♀♀. Palearktický druh, u nás vzácnější. Je znám z jižních Čech (Neumeyer et al. 2015), ale jeho výskyt byl potvrzen i v dalších oblastech ČR (L. Dvořák, pers. comm.).

Polistes biglumis bimaculatus (Geoffroy, 1785) **NT**
29.VII.–17.VIII.2016, 1 ♀. Eurosibiřský druh, v ČR dříve velmi hojný, v současností vzácnější. Vyskytuje se na extrémnějších biotopech jako jsou stepi a horské oblasti, někdy i na mezofilních loukách (Macek et al. 2010).

Polistes dominula (Christ, 1791)
2 ♂♂. Palearktický druh, v současnosti nejhojnější vosík v ČR. Velmi teplomilný, biotopově málo vyhraněný druh, který se šíří na sever na úkor původních druhů vosíků (Macek et al. 2010).

Polistes nimpha (Christ, 1791)
4 ♂♂. Palearktický druh, v ČR dříve velmi hojný. V současnosti téměř všude, ale mnohem vzácněji. Preferuje otevřená stanoviště nížin a podhůří (Macek et al. 2010, Straka et al. 2009).

Vespinae

Vespula germanica (Fabricius, 1793)
11 ♀♀. Palearktický druh, v ČR všude velmi hojný (Macek et al. 2010).

Vespula vulgaris (Linnaeus, 1758)
1 ♀. Palearktický druh, v ČR všude velmi hojný. Je velmi přizpůsobivý, často synantropní (Macek et al. 2010).

POMPILIDAE
Pepsinae

Auplopus albifrons (Dalman, 1823)
59 ♂♂, 30 ♀♀. Palearktický druh, v ČR především v teplých oblastech. Na skalních a písčitých biotopech místy hojnější (Macek et al. 2010).

Auplopus carbonarius (Scopoli, 1763)
2 ♂♂, 4 ♀♀. Palearktický druh, v ČR velmi hojný od nížin do hor (Macek et al. 2010).

Cryptocheilus notatus (Rossi, 1792)
2 ♂♂, 8 ♀♀. Mediterránní druh, v ČR na teplých místech hojný (Macek et al. 2010).

Dipogon bifasciatus (Geoffroy, 1785)
1 ♂, 8 ♀♀. Palearktický druh, v ČR rozšířený a hojný. Nalézán jednotlivě v teplejších lesích. Obývá lesní okraje, mýtiny, častější v nižších polohách (Macek et al. 2010).

Dipogon subintermedius (Magretti, 1886)
2 ♀♀. Palearktický druh, v ČR v lesnatých oblastech od nížin do podhůří, někdy hojný (Macek et al. 2010).

Priocnemis exaltata (Fabricius, 1775)
1 ♂. Eurosibiřský druh, v ČR hojný i v horách. Obývá hlavně vlhčí a lesnaté oblasti (Macek et al. 2010).

Priocnemis pertubator (Harris, 1780)
1 ♂, 2 ♀♀. Eurosibiřský druh, v ČR nejhojnější druh hrabalky. Obývá světlé lesy a lesní okraje na písčitých i hlinitých půdách od nížin do podhůří (Macek et al. 2010).

Pompilinae

Agenioideus cinctellus (Spinola, 1808)
2 ♀♀. Západopalearktický druh, v ČR na výslunných místech v nižších a středních polohách hojný. Obývá xerotermní biotopy, kamenité stepi a sprašové stěny. Často i v zahradách na rozpadajících se zdech (Macek et al. 2010).

Agenioideus nubecula (Costa, 1874) **VU**
24.VI.–8.VII.2016, 1 ♀; 8.–29.VII.2016, 1 ♀; 29.VII.–17.VIII.2016, 1 ♀; 17.–27.VIII.2016, 1 ♀. Mediterránní druh, který je v ČR velmi vzácný. Vyskytuje se jen v nejteplejších oblastech na xerotermních stanovištích. Obývá skalní stepi a často i opuštěné cihelny (Macek et al. 2010).

Agenioideus sericeus (Vander Linden, 1827)
1 ♀. Palearktický druh, v ČR na teplých místech v nížinách i středních polohách hojný. Obývá xerotermní biotopy, hlinité stěny, staré zdi nebo drolící se skály (Macek et al. 2010).

Agenioideus usurarius (Tournier, 1889) (Obr. 2)
1 ♀. Mediterránní druh, v ČR vzácný, jen místy hojnější. Xerotermofilní, obývá rozmanité podklady, hlavně však na písčitých a sprašových půdách. Vyskytuje se na stepích, lesostepích a výslunných okrajích lesů (Macek et al. 2010).

Anoplius viaticus (Linnaeus, 1758)
1 ♀. Palearktický druh, v ČR hojný. Preferuje písčitý podklad. Vyskytuje se na lesních okrajích a osluněných cestách v nižších i středních polohách (Macek et al. 2010).

Obr. 2. *Agenioideus usurarius*, jeden ze čtyř druhů hrabalek rodu *Agenioideus* Ashmead, 1902 zaznamenaných na sledovaném území (Foto: J Erhart).
Fig. 2. *Agenioideus usurarius*, one of four species of the genus *Agenioideus* Ashmead, 1902, recorded at the locality (Photo: J. Erhart).

Arachnospila anceps (Wesmael, 1851)
2 ♂♂, 8 ♀♀. Palearktický druh, v ČR na teplých místech v nižších i středních polohách. Náš nejhojnější zástupce rodu *Arachnospila* Kincaid, 1900 (Macek et al. 2010).

Arachnospila ausa (Tournier, 1890)
1 ♂, 1 ♀. Palearktický druh, v ČR jen na nejteplejších stanovištích. Obývá výslunná stanoviště na holém skalnatém nebo písčitém podkladu (Macek et al. 2010).

Arachnospila hedickei (Haupt, 1929) **NT**
11.V.–7.VI.2016, 1 ♀; 24.VI.–8.VII.2016, 1 ♀; 17.–27.VIII.2016, 2 ♀♀. Palearktický druh, v ČR jen jednotlivě v nejteplejších oblastech. Vzácný druh obývající hlavně teplá stanoviště, písčiny a stepi (P. Bogusch, pers. comm.).

Arachnospila minutula (Dahlbom, 1842)
2 ♂♂, 1 ♀. Palearktický druh, v ČR na vhodných výslunných místech hojně. Obývá různé stepní biotopy, stráně i světlé lesy (Macek et al. 2010).

Arachnospila rufa (Haupt, 1927) **VU**
29.VII.–17.VIII.2016, 1 ♀. Eurosibiřský druh, v ČR celkově vzácný na různých otevřených biotopech, především na stepích, v jižní Evropě žije jen v horách. Vyskytuje se na písčitém, hlinitém nebo sprašovém podkladu. Jedná se o stenotopní druh, preferující spíše sušší stanoviště. Je považován za glaciální relikt (Macek et al. 2010).

Arachnospila spissa (Schiödte, 1837)
2 ♀♀. Palearktický druh, v ČR hojný. Obývá různé lesní biotopy od nížinných lesostepí po klečový stupeň na hřebenech hor (Macek et al. 2010).

TIPHIIDAE

Tiphia femorata Fabricius, 1775
1 ♀. Palearktický druh, v ČR velmi hojný. Obývá hlavně otevřené biotopy a okraje lesů (Macek et al. 2010).

SAPYGIDAE

Sapygina decemguttata (Jurine, 1807)
1 ♂. Mediterránní druh, v ČR hojný. Obývá různé biotopy s dostatkem mrtvého dřeva s hnízdy hostitelských včel rodu *Heriades* Spinola, 1808 (Macek et al. 2010).

APOIDEA
AMPULICIDAE

Dolichurus corniculus (Spinola, 1808)
1 ♂, 1 ♀. Západopalearktický druh, v ČR místy hojný. Xerotermofilní, obývá lesostepi a lesní okraje na písčitém podkladu (Macek et al. 2010). Výskyt tohoto druhu na blízké lokalitě Rabí uvádí Kejval (2009).

SPHECIDAE

Ammophila pubescens Curtis, 1829
1 ♂. Eurosibiřský druh, v ČR hojný jen na vhodných písčitých lokalitách. Vyhledává především jemnozrnné substráty (Macek et al. 2010).

Ammophila sabulosa (Linnaeus, 1758)
13 ♂♂, 6 ♀♀. Palearktický druh, v ČR místy velmi hojný. Obývá rozmanité písčité biotopy, často je synantropní (Macek et al. 2010).

CRABRONIDAE
Pemphredoninae

Mimumesa dahlbomi (Wesmael, 1852)
2 ♀♀. Západopalearktický druh, v ČR všude hojný. Hnízdí v trouchnivém dřevě, často v opuštěných chodbách dřevních brouků (Macek et al. 2010).

Passaloecus brevilabris Wolf, 1958 **NT**
11.V.–7.VI.2016, 1 ♀; 7.–24.VI.2016, 1 ♀; 8.–29.VII.2016, 1 ♀; 17.–27.VIII.2016, 1 ♀; 27.VIII.–17.IX.2016, 4 ♀♀. Palearktický druh, vzácnější. Na rozdíl od většiny ostatních druhů rodu *Passaloecus* Shuckard, 1837 využívá k hnízdění písčitý substrát (P. Bogusch, pers. comm.).

Passaloecus corniger Shuckard, 1837
2 ♀♀. Palearktický druh, v ČR všude hojný. Jde převážně o lesní druh vystupující i do vyšších poloh (Macek et al. 2010).

Passaloecus insignis (Vander Linden, 1829)
1 ♀. Palearktický druh, v ČR všude velmi hojný. Převážně lesní druh hlavně středních a vyšších poloh (Macek et al. 2010).

Pemphredon inornata Say, 1824
1 ♂. Holarktický druh, v ČR jeden z nejhojnějších lesních druhů kutilek (Macek et al. 2010).

Pemphredon lethifer (Shuckard, 1837)
2 ♀♀. Palearktický druh, v ČR zřejmě nejhojnější druh rodu, běžný zejména v teplých oblastech (Straka et al. 2009).

Pemphredon lugubris (Fabricius, 1793)
5 ♀♀. Palearktický druh, v ČR hojný. Vyskytuje se v lesích a na jejich okrajích v nižších i vyšších polohách. Místy je hojný a zejména ve středních nebo vyšších polohách je nejhojnějším zástupcem rodu (Straka et al. 2009).

Pemphredon rugifer (Dahlbom, 1844)
2 ♀♀. Holarktický druh, v ČR málo sbíraný. Vyskytuje se zejména na teplých lokalitách (Straka et al. 2009**,** Vepřek 2006).

Psenulus fuscipennis (Dahlbom, 1843)
2 ♀♀. Palearktický druh, v ČR všude hojný, bez výraznějších nároků na stanoviště (Macek et al. 2010).

Psenulus pallipes (Panzer, 1798)
1 ♀♀. Palearktický druh, v ČR všude hojný (Macek et al. 2010).

Astatinae

Astata boops (Schrank, 1781)
1 ♀. Palearktický druh, v ČR všude v nižších polohách hojný. Obývá rozmanitá xerotermní stanoviště (Macek et al. 2010).

Philanthinae

Cerceris quadrifasciata (Panzer, 1799)
1 ♂, 9 ♀♀. Palearktický druh, v ČR se vyskytuje spíše ve středních polohách a poměrně vzácně (Macek et al. 2010).

Crabroninae

Crossocerus barbipes (Dahlbom, 1845)
2 ♂♂. Holarktický druh. Obývá spíše vyšší polohy, kde se vyskytuje na okrajích lesů a pasekách. Na vhodných místech je hojný (Straka et al. 2009).

Crossocerus cetratus (Shuckard, 1837)
2 ♀♀. Eurosibiřský druh. V ČR všude na výslunných okrajích lesů hojný, i v horách (Macek et al. 2010).

Crossocerus elongatulus (Vander Linden, 1829)
3 ♂♂, 10 ♀♀. Holarktický druh, v ČR široce rozšířený a hojný. Hojnější v teplých nižších polohách, ale obývá rozmanité biotopy i ve středních polohách (Macek et al. 2010).

Crossocerus exiguus (Vander Linden, 1829)
1 ♂, 4 ♀♀. Palearktický druh, v ČR velmi lokální a jen v nížinách. Obývá především xerotermní stanoviště jako jsou písky a spraše (Macek et al. 2010).

Ectemnius continuus *punctatus* (Lepeletier & Brullé, 1835)
1 ♂, 1 ♀. Holarktický druh, v ČR všude velmi hojný. Eurytopní druh vyskytující se na suchých i vlhčích stanovištích s dostatkem mrtvého dřeva k hnízdění (Macek et al. 2010).

Lestica clypeata (Schreber, 1759)
4 ♂♂, 1 ♀. Západopalearktický druh, v ČR na výslunných místech velmi hojný. Vyskytuje se hlavně na lesních okrajích, často i v zahradách (Macek et al. 2010).

Tachysphex obscuripennis (Schenck, 1857)
11 ♂♂, 5 ♀♀. Palearktický druh. V ČR hlavně na xerotermních stanovištích s písčitým podkladem. Často na okrajích lesů (Macek et al. 2010).

Tachysphex pompiliformis Panzer, 1805
1 ♂, 2 ♀♀. Palearktický druh, v ČR nejhojnější zástupce rodu. Preferuje stanoviště se sypkým podkladem. V nižších a teplých středních polohách velmi hojný (Macek et al. 2010).

Trypoxylon medium Beaumont, 1945
1 ♂. Palearktický druh, v ČR běžný. Jedná se o teplomilný prvek, ale vystupuje i do hor (Straka et al. 2009).

Trypoxylon minus Beaumont, 1945
6 ♀. Palearktický druh, v ČR nejhojnější zástupce rodu žijící od nížin do hor (Straka et al. 2009).

Mellininae

Mellinus arvensis (Linnaeus, 1758)
2 ♀♀. Západopalearktický druh. Biotopově nespecializovaný, v ČR velmi hojný na různých stanovištích se sypkým podkladem (Macek et al. 2010).

Bembicinae

Gorytes laticinctus (Lepeletier, 1832)
1 ♀. Západopalearktický druh, v ČR hojný. Obývá rozmanité biotopy na písčitém i hlinitém podkladu, často se vyskytuje i v zahradách a parcích. Vystupuje i do hor (Macek et al. 2010).

Nysson maculosus (Gmelin, 1790)
1 ♀. Západopalearktický druh, v ČR nehojný. Je vázaný na biotopy s písčitým substrátem. Všechny druhy rodu *Nysson* Latreille, 1796 jsou kleptoparazitické. Parazitují u několika příbuzných rodů kutilek (Macek et al. 2010).

Nysson niger Chevrier, 1868
1 ♂, 1 ♀. Palearktický druh, v ČR je sbírán vzácněji. Jedná se o teplomilný prvek (Dvořák et al. 2008).

Nysson spinosus (J. Förster, 1771)
1 ♀. Palearktický druh, v ČR všude rozšířený a velmi hojný, biotopově nevyhraněný, ale vyskytuje se spíše v lesích (Straka et al. 2009).

Nysson trimaculatus (Rossi, 1790)
1 ♀. Palearktický druh. V ČR místy hojný především na biotopech se sypkým substrátem (Macek et al. 2010).

COLLETIDAE
Hylaeinae

Hylaeus brevicornis Nylander, 1852
3 ♂♂, 5 ♀♀. Evropský druh, v ČR hojný od nížin až do hor. Druh zplanělých zahrad, křovinatých stepí a světlých lesů, hnízdí v prutech ostružiníku (Macek et al. 2010).

Hylaeus communis Nylander, 1852
6 ♂♂, 10 ♀♀. Evropský druh, v ČR velmi hojný od nížin do hor. Obývá rozmanité biotopy od stepí a lesů po horská rašeliniště. Hnízdí v různých přirozených dutinách a puklinách v mrtvém dřevě (Macek et al. 2010).

Hylaeus confusus Nylander, 1852
1 ♂, 1 ♀. Eurosibiřský druh, v ČR od nížin až do hor hojný. Jde o převážně lesní druh, obývá křoviny, lesostepi, okraje lesů a světlé lesy. Hnízdí v trouchnivém dřevě, v chodbách dřevního hmyzu a v dutých stéblech (Macek et al. 2010).

Hylaeus difformis (Eversmann, 1852)
4 ♀♀. Evropský druh, v ČR místy hojný. Obývá lesní okraje, mýtiny a lesostepi. Vystupuje i do hor (Macek et al. 2010).

Hylaeus dilatatus (Kirby, 1802)
1 ♀. Západopalearktický druh, v ČR v teplých oblastech hojný. Xerotermofilní, vyskytuje se na lesostepích, na okrajích lesů či ve světlých lesích. Hnízdí v dutinách dřevního hmyzu a dutých stoncích (Macek et al. 2010).

Hylaeus gredleri Förster, 1871
4 ♀♀. Palearktický druh, v ČR od nížin do podhůří místy velmi hojný. Jedná se o xerotermofilní prvek, který obývá křovinaté stepi, stráně a lesostepi (Macek et al. 2010).

Hylaeus hyalinatus Smith, 1842
52 ♂♂, 21 ♀♀. Evropský druh, v ČR v nižších polohách hojný. Žije v otevřené krajině mimo les, preferuje teplé stráně, ruderály a lomy. Hnízdí v dutinách a štěrbinách písčitých a hlinitých půd, nejčastěji na svislém nebo příkrém podkladu (Macek et al. 2010).

Hylaeus incongruus Förster, 1871
1 ♂, 5 ♀♀. Západopalearktický, široce rozšířený druh, který obývá rozmanitou škálu biotopů jako písčiny, xerotermy nebo mokřady (Straka & Bogusch 2011, Scheuchl & Willner 2016).

Hylaeus kahri Förster, 1871
7 ♂♂, 7 ♀♀. Mediterránní druh. Preferuje xerotermní lokality od nížin i do vyšších nadmořských výšek (Scheuchl & Willner 2016). Tento druh se v poslední době šíří na sever. V České republice byl donedávna známý pouze podle jednoho exempláře sbíraného na Kokořínsku a před několika lety byl také zaznamenán na jižní Moravě (Straka et al. 2015).

Hylaeus punctatus (Brullé, 1832)
2 ♂♂, 1 ♀. Mediterránní druh, v ČR lokální, nehojný. Obývá stepní lokality, lomy a úhory. K hnízdění využívá dutinky ve skalních štěrbinách, zídkách a spražových stěnách. Pravděpodobně využívá i hnízda po jiném hmyzu (Macek et al. 2010).

Hylaeus sinuatus (Schenck, 1853)
1 ♂. Evropský druh, rozšířený od nížin od hor. Obývá lesní okraje, mýtiny, louky, lesostepi a ruderály. Hnízdí v dutých stoncích rozmanitých rostlin (Scheuchl & Willner 2016).

Hylaeus styriacus Förster, 1871
2 ♀♀. Evropský druh, v ČR v teplejších oblastech místy velmi hojný. Obývá lesní okraje, louky, lesostepi a křoviny. Hnízdí v dutých stoncích rozmanitých rostlin (Macek et al. 2010).

ANDRENIDAE
Andreninae

Andrena bicolor Fabricius, 1775
11 ♂♂, 3 ♀♀. Západopalearktický druh, v ČR od nížin do hor velmi hojný. Obývá rozmanité biotopy, hnízdí na málo zarostlých místech na libovolném podkladu, bivoltinní (Macek et al. 2010).

Andrena cineraria (Linnaeus, 1758)
1 ♀. Palearktický druh, v ČR hojný. Biotopově nespecializovaný, časně jarní druh, obývá lesní okraje, xerofilní louky, pískovny a zahrady (Macek et al. 2010).

Andrena gravida Imhoff, 1832
1 ♀. Evropský druh, v ČR na výslunných biotopech velmi hojný. Ubikvistní druh, vyskytuje se téměř všude na otevřených stanovištích a vystupuje i do hor (Macek et al. 2010).

Andrena haemorrhoa (Fabricius, 1781)
4 ♂♂. Eurosibiřský druh, v ČR hojný od nížin až do hor. Ubikvistní druh, obývá všechny možné typy stanovišť (Macek et al. 2010).

Andrena labialis (Kirby, 1802) **NT**
11.V.2016, 1 ♀, coll. Z. Karas. Eurosibiřský druh, v ČR v nižších polohách a na teplých místech hojný, ale v současnosti s klesající početností. Žije na rozmanitých otevřených suchých i vlhkých biotopech (Macek et al. 2010). Hnízdním parazitem je ruděnka *Sphecodes rubicundus* (Amiet et al. 2014).

Andrena minutula (Kirby, 1802)
5 ♀♀. Palearktický druh, v ČR od nížin do hor velmi hojný. Obývá rozmanité biotopy v otevřené kulturní krajině, nenáročný druh, bivoltinní (Macek et al. 2010).

Andrena minutuloides Perkins, 1914
1 ♀. Evropský druh, v ČR rozšířený od nížin až do hor, ale hojnější v teplých oblastech. Jde o ubikvistický druh bez výrazných biotopových nároků, bivoltinní (Straka et al. 2009, Scheuchl & Willner 2016).

Andrena nigroaenea (Kirby, 1802)
12 ♂♂, 15 ♀♀. Západopalearktický druh, v ČR v nižších a středních polohách hojný, ale vyskytuje se i v horách. Nenáročný druh obývající rozmanité biotopy (Straka et al. 2009, Macek et al. 2010).

Andrena strohmella Stoeckhert, 1928
4 ♂♂. Středoevropský druh rozšířený od nížin do hor. V ČR hojný hlavně v teplých oblastech na výslunných stanovištích (Straka et al. 2009, Scheuchl & Willner 2016), často na okrajích lesa (Amiet et al. 2010).

Andrena vaga Panzer, 1799 **VU**
11.V.2016, 2 ♀♀, Z. Karas observ. Evropský druh, v ČR na písčitých biotopech lokálně hojný od nížin až do podhůří. Obývá rozmanitá otevřená stanoviště, obvykle na okrajích lesa nebo na hranách strání či lomových stěn. Hnízdí výhradně v písku nebo v písčitých půdách. Oligolektický na vrbách (Macek et al. 2010).

HALICTIDAE
Halictinae

Halictus sexcinctus (Fabricius, 1775)
1 ♀. Západopalearktický druh, v ČR jen na velmi teplých biotopech, lokálně, ale místy hojně. Xerotermofilní, žije na otevřených písčitých lokalitách (Macek et al. 2010).

Halictus simplex Blüthgen, 1923
1 ♂, 5 ♀♀. Eurosibiřský druh, v nížinách velmi hojný. Žije na různorodých otevřených stanovištích na holém podkladu, jako jsou stepi, stráně, okraje lesů a ruderální plochy (Macek et al. 2010).

Halictus subauratus (Rossi, 1792)
3 ♀♀. Palearktický druh, v ČR v nižších a teplých středních polohách velmi hojný. Téměř všudypřítomný druh, obývá rozmanité otevřené a výslunné biotopy (Macek et al. 2010).

Halictus tumulorum (Linnaeus, 1758)
6 ♀♀. Eurosibiřský druh, v ČR na teplých místech nižších a středních poloh velmi hojný. Všudypřítomný, obývá rozmanité biotopy a není náročný na hnízdní substrát (Macek et al. 2010).

Lasioglossum albipes (Fabricius, 1781)
1 ♂. Eurosibiřský druh, ve středních a vyšších polohách hojný, v nížinách vzácněji. Chladnomilný, obývá horské louky a stráně, v nižších polohách pak světlé lesy a lesní okraje (Macek et al. 2010).

Lasioglossum calceatum (Scopoli, 1763)
3 ♂♂, 17 ♀♀. Eurosibiřský druh, v ČR na výslunných místech velmi hojný, vystupuje i do hor. Eurytopní druh obývající rozmanité otevřené biotopy a hnízdící na různých typech půd (Macek et al. 2010).

Lasioglossum fulvicorne (Kirby, 1802)
29 ♂♂, 32 ♀♀. Palearktický druh, rozšířený od nížin do hor. V ČR se vyskytuje lokálně, především ve středních polohách (Straka et al. 2009, Scheuchl & Willner 2016). Hnízdním parazitem je ruděnka *Sphecodes hyalinatus* (Amiet et al. 2014).

Lasioglossum laticeps (Schenck, 1868)
32 ♂♂, 83 ♀♀. Západopalearktický druh, v ČR hojný v nižších a středních polohách. Obývá rozmanité biotopy od luk a stepí až po zahrady a ruderální plochy (Macek et al. 2010).

Lasioglossum leucopus (Kirby, 1802)
1 ♂, 1 ♀. Eurosibiřský druh, v ČR místy hojný. Obývá světlé lesy, okraje lesů, křovinaté stráně a stepi. K hnízdění preferuje písčitý podklad (Macek et al. 2010).

Lasioglossum marginatum (Brullé, 1832)
1 ♀. Palearktický druh. Z České republiky znám donedávna pouze ze stepních lokalit na jižní Moravě. Jediná naše ploskočelka s víceletým generačním cyklem (Macek et al. 2010). Jedná se o **nový druh pro Čechy**, který byl ale nedávno nalezen také v Českém středohoří (Z. Karas, nepubl. data). Pravděpodobně se v současnosti šíří na sever.

Lasioglossum morio (Fabricius, 1793)
51 ♂♂, 18 ♀♀. Západopalearktický druh, v ČR na výslunných místech velmi hojný. Téměř všudypřítomný, bez výrazné biotopové preference (Macek et al. 2010).

Lasioglossum nitidulum (Fabricius, 1804)
196 ♂♂, 224 ♀♀. Mediterránní druh, lokálně hojný na teplých biotopech nižších poloh. Xerotermofilní, preferuje stepní biotopy. Hnízdí nejčastěji ve svislých stěnách, příkrých svazích nebo puklinách skal (Macek et al. 2010).

Lasioglossum parvulum (Schenck, 1853)
15 ♀♀. Západopalearktický druh, v ČR na výslunných stanovištích v nížinách i středních polohách hojný (Macek et al. 2010).

Lasioglossum pauxillum (Schenck, 1853)
6 ♂♂, 1 ♀. Západopalearktický druh. V ČR v teplých oblastech jeden z nejhojnějších druhů rodu. Do hor nevystupuje, ale vyskytuje se i na velmi teplých výslunných místech středních poloh (Macek et al. 2010).

Lasioglossum quadrinotatum (Kirby, 1802)
1 ♂, 1 ♀. Západopalearktický druh, v ČR nehojně ve všech polohách. Vyskytuje se na křovinatých stepích, xerofilních loukách, úhorech, lesních okrajích a v řídkých lesích (Macek et al. 2010).

Lasioglossum villosulum (Kirby, 1802)
1 ♂. Palearktický druh. V ČR velmi hojný, vystupuje i do hor. Téměř všudypřítomný druh vyskytující se na celé řadě biotopů. Hojný je především na výslunných stanovištích (Macek et al. 2010).

Sphecodes crassus Thomson, 1870
4 ♂♂, 1 ♀. Palearktický druh, biotopově nenáročný a hojný na celé řadě stanovišť i synantropně. Vyskytuje se od nížin do hor. Všechny druhy rodu *Sphecodes* Latreille, 1805 jsou kleptoparazitické. Pa-

razitují u jiných druhů včel, především z čeledi Halictidae (Macek et al. 2010, Scheuchl & Willner 2016).

Sphecodes geoffrellus (Kirby, 1802)
1 ♂. Palearktický druh, biotopově nenáročný a hojný na celé řadě stanovišť. Vyskytuje se od nížin do hor (Scheuchl & Willner 2016).

Sphecodes ephippius (Linnaeus, 1767)
1 ♂, 2 ♀♀. Palearktický druh. V ČR ve všech polohách poměrně hojný. Euryekní druh obývající celou řadu stanovišť (Macek et al. 2010, Scheuchl & Willner 2016).

Sphecodes ferruginatus Hagens, 1882
17 ♂♂. Evropský druh, v ČR většinou nehojný. Vyskytuje se především na okrajích lesů a stráních ve středních polohách (Macek et al. 2010).

Sphecodes hyalinatus Hagens, 1882 **NT**
5 ♂♂, 5 ♀♀. Palearktický druh, v ČR vzácnější. Vystupuje i do hor (Dvořák & Bogusch 2008, Scheuchl & Willner 2016). Hostitelem je ploskočelka *Lasioglossum fulvicorne* (Kirby, 1802) (Amiet et al. 2014).

Sphecodes niger Hagens, 1874
1 ♂. Západopalearktický druh, v ČR téměř všude v nižších i středních polohách, ale hojnější jen v teplejších oblastech. Obývá rozmanité biotopy od stepí a lesostepí až po zahrady a staré sady (Straka et al. 2009, Macek et al. 2010).

MEGACHILIDAE
Megachilinae

Anthidium punctatum Latreille, 1809
1 ♀. Eurosibiřský druh, v ČR hojný především v nižších a středních polohách. Xerotermofilní, obývá stepi, úhory, ruderály a náspy. Hnízdí ve skalních a zemních dutinách (Macek et al. 2010).

Chelostoma campanularum (Kirby, 1802)
1 ♀. Holarktický druh, v ČR hojný. Obývá lesní okraje, světliny, paseky a zahrady. Hnízdí v dutých stoncích a opuštěných chodbách hmyzu v mrtvém dřevě (Macek et al. 2010).

Heriades truncorum (Linnaeus, 1758)
1 ♂, 3 ♀♀. Západopalearktický druh, v ČR hojný až velmi hojný. Vyskytuje se od nížin do hor na lesních okrajích, pasekách a v zahradách. Hnízdí v dutých stoncích a opuštěných chodbách hmyzu v mrtvém dřevě (Macek et al. 2010).

Hoplitis mitis (Nylander, 1752) **NT**
8.VII.2016, 1 ♂, individuální odchyt; lgt. et coll. Z. Karas. Palearktický druh, v ČR vzácný. Preferuje lesostepi a okraje lesů. Hnízdí v zemních dutinách a puklinách, příležitostně i v opuštěných chodbách hmyzu ve dřevě. Oligolektický na zvoncích (Macek et al. 2010).

Megachile centuncularis (Linnaeus, 1758)
1 ♀. Holarktický druh, v ČR místy hojný, především v teplých oblastech. Hnízdí v původních dutinách po larvách xylofágního hmyzu v mrtvém dřevě, suchých lodyhách rostlin nebo zdech na rozmanitých biotopech (Macek et al. 2010).

Osmia aurulenta (Panzer, 1799)
1 ♂. Evropský druh, v ČR lokálně jen v nižších polohách, ale na vhodných lokalitách velmi hojný. Obývá výslunné stráně, stepi, lesostepi či železniční náspy. Hnízdí v prázdných ulitách plžů (Macek et al. 2010).

Osmia bicornis (Linnaeus, 1758)
1 ♂, 1 ♀. Eurosibiřský druh, v ČR nejhojnější zástupce rodu, hojný i ve vyšších polohách. Obývá rozmanité spektrum biotopů, běžně je i synantropní. Hnízdí v různých přirozených dutinách (Macek et al. 2010).

Osmia uncinata Gerstaecker,1869
1 ♂. Eurosibiřský druh, v ČR vzácný. Vyskytuje se v teplých listnatých lesích, na lesních okrajích a lesotepích. Hnízdí v mrtvém dřevě (Macek et al. 2010).

Stelis punctulatissima (Kirby, 1802)
1 ♂. Západopalearktický druh, v ČR se vyskytuje na většině území, ale nehojně a především na teplých lokalitách. Obývá stepi, úhory, okraje lesů a zahrady. Jedná se o kleptoparazitický druh (Macek et al. 2010).

Trachusa byssina (Panzer, 1798)
1 ♂. Eurosibiřský druh, v ČR hojný, vyskytuje se i ve vyšších polohách, na okrajích lesů a lesostepích, hnízdí v zemi (Macek et al. 2010).

APIDAE
Apinae

Apis mellifera Linnaeus, 1758
25 ♀♀. Celosvětově rozšířený druh, v ČR všude hojný až do hor. Vyskytuje se ve všech typech biotopů, domestikovaný (Macek et al. 2010).

Bombus bohemicus Seidl, 1837
2 ♂♂. Eurosibiřský druh, v ČR velmi hojný. Vysky-

tuje se především na okrajích lesů a ve světlých lesích. Jedná se o sociálně parazitický druh (Dvořák & Bogusch 2008, Macek et al. 2010).

Bombus hortorum (Linnaeus, 1761)
1 ♂, 1 ♀. Palearktický druh, v ČR hojný od nížin po nižší polohy hor. Obývá světlé lesy a lesní okraje s přilehlými loukami, zahrady a parky (Macek et al. 2010).

Bombus humilis Illiger, 1806
1 ♀. Palearktický druh, v ČR se vyskytuje především v nižších, ale i středních polohách, nehojný. Obývá otevřené, travnaté a stepní výslunné biotopy (Macek et al. 2010).

Bombus lapidarius (Linnaeus, 1758)
3 ♀♀. Západopalearktický druh. V ČR se vyskytuje od nížin až do hor na otevřených výslunných stanovištích velmi hojně. Často je i synantropní (Macek et al. 2010).

Bombus lucorum (Linnaeus, 1761)
4 ♂♂, 4 ♀♀. Palearktický druh, v ČR všude hojný. Vyskytuje se všude v lesích včetně horských, odkud proniká i do mozaikovitě zalesněné kulturní krajiny (Macek et al. 2010).

Bombus pascuorum (Scopoli, 1763)
4 ♀♀. Palearktický druh, v ČR jeden z nejhojnějších čmeláků. Poměrně euryekní druh s širokou škálou biotopů od různorodých antropocenóz, mezofilních luk až po rašeliniště a smrkové horské lesy (Macek et al. 2010).

Bombus pratorum (Linnaeus, 1761)
1 ♂, 4 ♀♀. Západopalearktický druh, v ČR hojný ve středních a vyšších polohách. Spíše chladnomilný druh, převážně lesní, ale proniká i do zahrad a na vlhčí otevřená stanoviště (Macek et al. 2010).

Bombus rupestris (Fabricius, 1793)
2 ♂♂. Palearktický druh, všude velmi hojný. Jedná se o sociálně parazitický druh, stejně nenáročný jako jeho hostitel *B. lapidarius* (Macek et al. 2010).

Bombus sylvestris (Lepeletier, 1832)
1 ♀. Eurosibiřský druh, v ČR poměrně hojný v lesnatých oblastech středních a vyšších poloh. Vyhledává okraje lesů, paseky, louky a vlhká údolí (Macek et al. 2010).

Bombus terrestris (Linnaeus, 1758)
5 ♂♂, 20 ♀♀. Palearktický druh zavlečený i do dalších částí světa (Amerika, Austrálie), jeden z našich nejhojnějších čmeláků. Vyskytuje se od nížin do hor, obývá otevřená stanoviště, okraje světlejších lesů a kulturní krajinu (Macek et al. 2010).

Bombus vestalis (Geoffroy, 1785)
2 ♀♀. Palearktický druh, v ČR jeden z nejhojnějších druhů rodu. Vyskytuje se na otevřených výslunných biotopech. Jedná se o sociálně parazitický druh. Hostitelem je *B. terrestris* (Macek et al. 2010).

Nomadinae

Nomada flava Panzer, 1798
1 ♂. Evropský druh, v ČR od nížin až do hor hojný. Vyskytuje se na lesostepích, v křovinách a ve světlých lesích (Macek et al. 2010).

Nomada flavoguttata (Kirby, 1802)
1 ♂. Palearktický druh, v ČR velmi rozšířený od nížin do hor. Nejhojnější zástupce rodu, obývající širokou škálu biotopů (Macek et al. 2010).

Nomada goodeniana (Kirby, 1802)
2 ♂♂. Evropský druh, v ČR od nížin až do hor velmi hojný na rozmanitých typech biotopů (Macek et al. 2010, Scheuchl & Willner 2016).

Nomada sheppardana (Kirby, 1802)
1 ♂. Palearktický druh, v ČR místy hojný, zvláště na lesních okrajích a křovinatých lesostepích nižších poloh (Macek et al. 2010).

Nomada succincta Panzer, 1798
1 ♂. Mediterránní druh, v ČR od nížin až do podhůří. Nemá výrazné biotopové nároky, vyskytuje se hlavně na výslunných a teplých místech (Macek et al. 2010, Scheuchl & Willner 2016).

DISKUZE A SHRNUTÍ

Na sledované lokalitě bylo odchyceno 1439 exemplářů 154 druhů žahadlových blanokřídlých skupin Chrysidoidea, Vespoidea a Apoidea (Tab. 1).
Celkem bylo na lokalitě zaznamenáno 11 druhů uvedených v Červeném seznamu ohrožených druhů ČR (Bezobratlí) (Hejda et al. 2017). K nejvýznamnějším nálezům patří nález stepní včely ploskočelky pospolné (*Lasioglossum marginatum*), která byla donedávna známa pouze z oblasti jižní Moravy (Macek et al. 2010). Faunisticky významné jsou také nálezy zlatěnek *Chrysis illigeri*, *C. inaequalis* a *C. ruddii*, hrabalek *Arachnospila ausa*, *A. rufa*, *A. hedickei* a *Agenioideus nubecula*, kutilek *Ammophila pubescens*, *Crossocerus capitosus*, *C. cetratus* a *Tachysphex obscuripennis* a včely *Hoplitis mitis*.

Tab. 1. Počty druhů, celkové počty jedinců a počty druhů v Červeném seznamu ohrožených druhů ČR (Bezobratlí) (Hejda et al. 2017).
Tab.1. Number of species, total abundance and number of species in the Red List of threatened species of the Czech Republic (Invertebrates) (Hejda et al. 2017) according to the families.

Čeleď/Family	Počet druhů/ Number of species	Počet jedinců/ Total abundance	Červený seznam/ Red List
Chrysididae	20	66	1
Vespidae	12	37	2
Pompilidae	18	151	3
Tiphiidae	1	1	-
Sapygididae	1	1	-
Ampulicidae	1	2	-
Sphecidae	2	20	-
Crabronidae	28	100	1
Andrenidae	10	60	2
Colletidae	12	134	-
Halictidae	29	767	1
Megachilidae	10	14	1
Apidae	17	86	-

Některé druhy se vyskytovaly na lokalitě v hojném počtu (*Chrysis bicolor*, *Auplopus albifrons, Lasioglossum fulvicorne* a *L. laticeps*) nebo dokonce masově (*Lasioglossum nitidulum*). Naopak, téměř polovina zjištěných druhů byla odchycena pouze v jediném exempláři.

Na sledovaném území dochází k prolínání fauny lesních podhorských až horských druhů (*Chrysis angustula*, *Omalus biaccinctus*, *Ancistrocerus nigricornis*, *Pemphredon lethifer*, *Passaloecus insignis*) s běžnými i vzácnějšími zástupci fauny teplých až výrazně xerotermních poloh (*Chrysis germari*, *Polistes nimpha*, *Cryptocheilus notatus*, *Crossocerus exiguus*, *Andrena polita*, *Hylaeus hyalinatus*, *Lasioglossum nitidulum*, *Anthidium punctatum*, *Nomada succincta*). Zajímavý byl také výskyt mnoha psamofilních druhů, a to především kutilek (*Ammophila pubescens*, *Crossocerus exiguus*, *Nysson maculosus*, *N. niger*, *Passaloecus brevilabris* a *Tachyspex obscuripennis*). Jejich výskyt na vápencovém podloží lze vysvětlit přítomností velmi jemného substrátu vznikajícího erozí vápence a navátého substrátu ve vápencových skulinách (J. Straka, pers. comm.).

Zajímavým fenoménem je výrazná dominance hrabalky *Auplopus albifrons* v období od 11.5. do 8.7.2016, v porovnání s ostatními druhy hrabalek (Obr. 3). Překvapivým zjištěním byla absence jinak všude běžných hrabalek rodu *Anoplius* Dufour, 1834. Kromě jedné samice *Anoplius viaticus*, odchycené na konci sezony (2. generace), nebyli další zástupci na lokalitě zaznamenáni.

Na sledovaném území byly kromě cílové skupiny žahadlových blanokřídlých pozorovány také další zajímavé druhy hmyzu. Za zmínku stojí například výskyt výrazně xerotermních druhů: cikáda chlumní – *Cicadetta montana* (Scopoli, 1772), saranče modrokřídlá – *Oedipoda coerulescens* (Linnaeus, 1758) a okáč strdivkový – *Coenonympha arcania* (Linnaeus, 1761). V blízkém okolí pak byl nalezen například chrobák vrubounovitý – *Sisyphus schaefferi* (Linnaeus, 1758). Z pavouků stojí za zmínku skákavka rudopásá – *Philaeus chrysops* (Poda, 1761).

PODĚKOVÁNÍ

Autoři by rádi vyjádřili své díky Jakubovi Strakovi (Univerzita Karlova, Praha) a Markovi Haladovi (České Budějovice) za pomoc při determinaci materiálu.

LITERATURA

Amiet F., Herrmann M., Müller A. & Neumeyer R. 2010: Apidae 6 – Andrena, Melitturga, Panurginus, Panurgus. Fauna Helvetica 26 – CSCF & SEG, Neuchâtel, 317 pp.

Amiet F., Müller A. & Neumeyer R. 2014: Apidae 2 – Colletes, Dufourea, Hylaeus, Nomia, Nomioides, Rhophitoides, Rophites, Sphecodes, Systropha. Fauna Helvetica 4 – CSCF & SEG, Neuchâtel, 210 pp.

Bogusch P., Straka J. & Kment P. (eds) 2007: Annotated check-list of the Aculeata (Hymenoptera) of the Czech Republic and Slovakia (Komentovaný seznam žahadlových blanokřídlých (Hymenoptera: Aculeata) České republiky a Slovenska). – Acta Entomologica Musei Nationalis Pragae, Supplementum 11: 1–300.

Dvořák L. & Bogusch P. 2008: Žahadloví blanokřídlí (Hymenoptera: Aculeata) bývalé pískovny u Pamferovy Huti (západní Šumava) (Hymenoptera Aculeata of a former sand pit at Pamferova Huť (western Bohemian Forest)). – Silva Gabreta, 14: 149–162.

Dvořák L., Bogusch P., Malenovský I., Bezděčka P., Bezděčková K., Holý K., Liška P., Macek J., Roller L., Říha M., Smetana V., Straka J. & Šima P.

2008: Hymenoptera of Hády Hill, near the city of Brno (Czech Republic), collected during the Third Czech-Slovak Hymenoptera meeting. – Acta Musei Moraviae, Scientiae biologicae (Brno), 93: 53–92.

Dvořák L., Bogusch P. & Smetana V., 2006: Žahadloví blanokřídlí rašelinných stanovišť Luzenského údolí (centrální Šumava) (Aculeate Hymenoptera of peat stands of the Luzenské Údolí valley (central Bohemian Forest)). – Silva Gabreta, 12: 101–108.

Macek J., Straka J., Bogusch P., Dvořák L., Bezděčka P. & Tyrner P. 2010: Blanokřídlí České republiky. I., Žahadloví. – Academia, Praha, 524 pp.

Hejda R., Farkač J. & Chobot K. (eds) 2017: Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Bezobratlí (Red List of threatened species of the Czech Republic. Invertebrates). – Příroda, Praha, 36: 1–612.

Kejval Z. 2009: Zpráva o výskytu *Ampulex fasciata* a *Dolichurus corniculus* (Hymenoptera: Ampulicidae) v západních Čechách (Report on occurrence of *Ampulex fasciata* a *Dolichurus corniculus* (Hymenoptera: Ampulicidae) in western Bohemia). – Silva Gabreta, 15: 211–215.

Kimsey L. S. & Bohart R. M. 1990: The Chrysidid wasps of the world. – Oxford Press, New York, 652 pp.

Kubeš A. 1914: Seznam českého hmyzu blanokřídlého. Fauna Bohemica. – Acta Societatis Zoologicae Bohemicae, 1: 26–31.

Neumeyer R., Gereys B. & Castro L. 2015: New data on the distribution of *Polistes bischoffi* Weyrauch, 1937 and *Polistes helveticus* Neumeyer, 2014, a synonym of *Polistes albellus* Giordani Soika, 1976 n. stat. (Hymenoptera: Vespidae). – Boletín de la Sociedad Entomológica Aragonesa, 57: 205–216.

Paukkunen J., Berg A., Soon V., Ødegaard F. & Rosa P. 2015: An illustrated key to the cuckoo wasps (Hymenoptera, Chrysididae) of the Nordic and Baltic countries, with description of a new species. – Zookeys, 548: 1–116.

Pesenko Y. A., Banaszak J., Radchenko V. G. & Cierzniak T. 2000: Bees of the family Halictidae (excluding Sphecodes) of Poland: taxonomy, ecology, bionomics. – Wydawnictwo Uczelniane Wyższej Skoły Pedagogicznej, Bydgoszczy, Poland, 348 pp.

Quitt E. 1971: Klimatické oblasti Československa. – Studia Geographica, 16: 1–74.

Scheuchl E. & Willner W. 2016: Taschenlexikon der Wildbienen Mitteleuropas. Alle Arten im Portrait. – Quelle & Meyer, Wiebelsheim, 917 pp.

Schmid-Egger C. 2004: Bestimmungsschlüssel für die deutschen Arten der solitären Faltenwespen (Hymenoptera, Eumenidae). Pp. 54–90. – Deutscher Jugendbund für Naturbeobachtung, Hamburg, 108 pp.

Straka J. & Bogusch P. 2011: Contribution to the taxonomy of the *Hylaeus gibbus* species group in Europe (Hymenoptera, Apoidea and Colletidae). – Zootaxa 2932: 51–67.

Straka J., Dvořák L. & Bogusch P. 2009: Žahadloví blanokřídlí (Hymenoptera: Aculeata) Jizerských hor a Frýdlantska (Aculeate Hymenoptera (Hymenoptera: Aculeata) of Jizerské hory Mts and Frýdlant region (northern Bohemia, Czech Republic)). – Sborník Severočeského Muzea, Přírodní Vědy, Liberec, 27: 239–276.

Straka J., Bogusch P., Tyrner P., Benda D., Čížek O.,

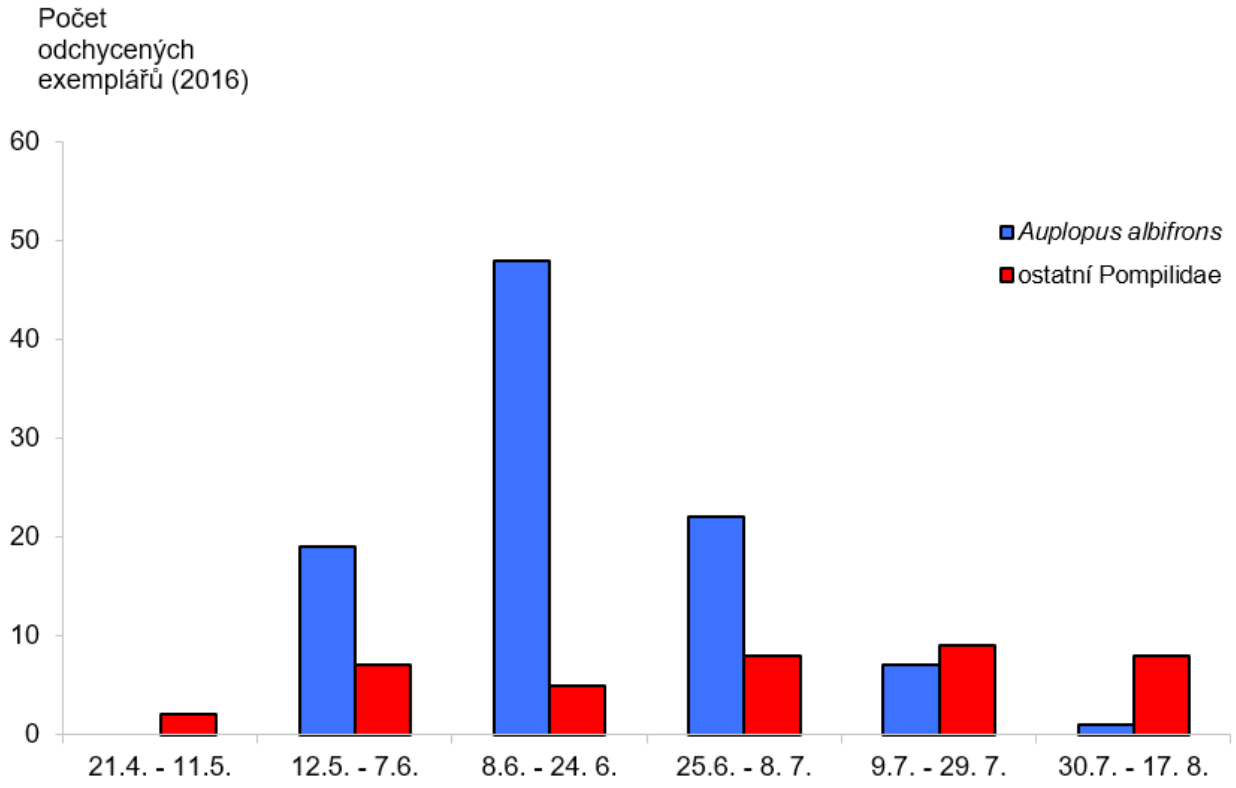

Obr. 3. Dominance hrabalky *Auplopus albifrons* v pastech v poměru k ostatním druhům hrabalek (Pompilidae).
Fig. 3. Dominance of *Auplopus albifrons* in traps in relation to other species of Pompilidae (red columns).

Halada M., Macháčková L. & Marhoul P. 2015: Faunistic records from the Czech Republic – 380. Hymenoptera: Aculeata. – Klapalekiana, 51: 77–91.

Tyrner P., Kejval Z. & Erhart J. 2010: Žahadloví blanokřídlí západních Čech – 1. Zlatěnky (Hymenoptera: Chrysididae) (Aculeate Hymenoptera of western Bohemia – 1. Golden wasps (Hymenoptera: Chrysididae)). – Západočeské entomologické listy, 1: 42–58. Online: http://www.entolisty.cz.

Vepřek D. 2006: Blanokřídlí (Hymenoptera) skupin Chrysidoidea-Chrysididae, Vespoidea, Apoidea-Spheciformes CHKO Kokořínsko (Hymenoptera: Chrysidoidea-Chrysididae, Vespoidea, Apoidea-Spheciformes of Kokořínsko Protected Landscape Area). – Bohemia centralis, Praha, 27: 501–514.

Zahradnický J. & Mackovčin P. (eds) 2004: Chráněná území ČR. XI., Plzeňsko a Karlovarsko. – Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Brno, 588 pp.

Obdrženo do redakce: 21.4.2017
Přijato po recenzích: 19.9.2018

Západočeské entomologické listy (2018), 9: 66
ISSN 1804-3062

OBSAH ROČNÍKU 9 (2018)

Jiří Stanovský & Petr Boža
Příspěvek k seznamu nosatců (Coleoptera: Curculionoidea) Moravy (Česká republika). (Contribution to the weevil list (Coleoptera: Curculionoidea) of Moravia (Czech Republic)) 1–3

Zbyněk Kejval & Petr Sladký
Faunistické zprávy ze západních Čech – 11. Coleoptera: Staphylinidae, Tenebrionidae. (Faunistic records from western Bohemia – 11. Coleoptera: Staphylinidae, Tenebrionidae) 4–6

Stanislav Benedikt & Arnošt Sieber
Fauna brouků (Coleoptera) vrchu Řičej s přírodní rezervací Bělýšov. (Beetle fauna of the Řičej hill with the Bělýšov Nature Reserve) 7–33

Libor Dvořák
Poznámky k rozšíření štíhlonožky *Micropeza lateralis* (Diptera: Micropezidae). (Notes on the distribution of the stilt-legged fly *Micropeza lateralis* (Diptera: Micropezidae)) 34–36

Tomáš Fiala
Krasci rodu *Buprestis* (Coleoptera: Buprestidae) v CHKO Slavkovský les. (The jewel beetles of the genus *Buprestis* (Coleoptera: Buprestidae) in the Slavkovský les PLA) 37–39

Václav Týr
Faunistické zprávy ze západních Čech – 12. Coleoptera: Ochodaeidae. (Faunistic records from western Bohemia – 12. Coleoptera: Ochodaeidae) 40–41

Petr Heřman & Bořivoj Zbuzek
Faunistické zprávy ze západních Čech – 13. Coleoptera: Elateridae. (Faunistic records from western Bohemia – 13. Coleoptera: Elateridae) 42–43

Petr Kresl
První nálezy zobonosky *Chonostropheus tristis* (Coleoptera: Rhynchitidae) v jihozápadních Čechách a poznámky k jejímu rozšíření v Čechách a bionomii. (First findings of the leaf-rolling weevil *Chonostropheus tristis* (Coleoptera: Rhynchitidae) in southwestern Bohemia and notes on its distribution in Bohemia and on its bionomy) 44–47

Stanislav Benedikt, Jiří Krátký & Petr Jansa
Dva doplňky do seznamu nosatců (Coleoptera: Curculionidae) České republiky. (Two complements to the weevil list (Coleoptera: Curculionidae) of the Czech Republic) 48–51

Jan Erhart, Zdeněk Karas, Martin Šlachta & Daniel Benda
Faunistický průzkum žahadlových blanokřídlých (Hymenoptera: Aculeata) vrchu Lišná v západních Čechách. (Faunistics survey of Aculeate Hymenoptera (Hymenoptera: Aculeata) of the Lišná hill in western Bohemia) 52–65